

Бюлетинът е изготвен по
последни данни
публикувани към
Октомври 2017 г.

Цитираните данни в бю-
летина са последните
данни, публикувани в
официалните източници:
Министерство на финан-
сите, Българска народна
банка, Национален ста-
тистически институт, На-
ционална агенция по зае-
тостта.

Електронната система,
използвана за теглене на
данни от официалните
източници е CEIC Data
Manager.

Обединена българска
банка
Структура
Главен икономист

За контакти:

Петя Цекова
Главен икономист
e-mail:
sekova_p@ubb.bg
тел.: +359 2 811 2980

Зафира Боюклиева
Главен анализатор
e-mail:
boyuklieva_z@ubb.bg
тел.: +359 2 811 2981

Виктория Цекова
Главен анализатор
e-mail:
tsekova_v@ubb.bg
тел.: +359 2 811 2982

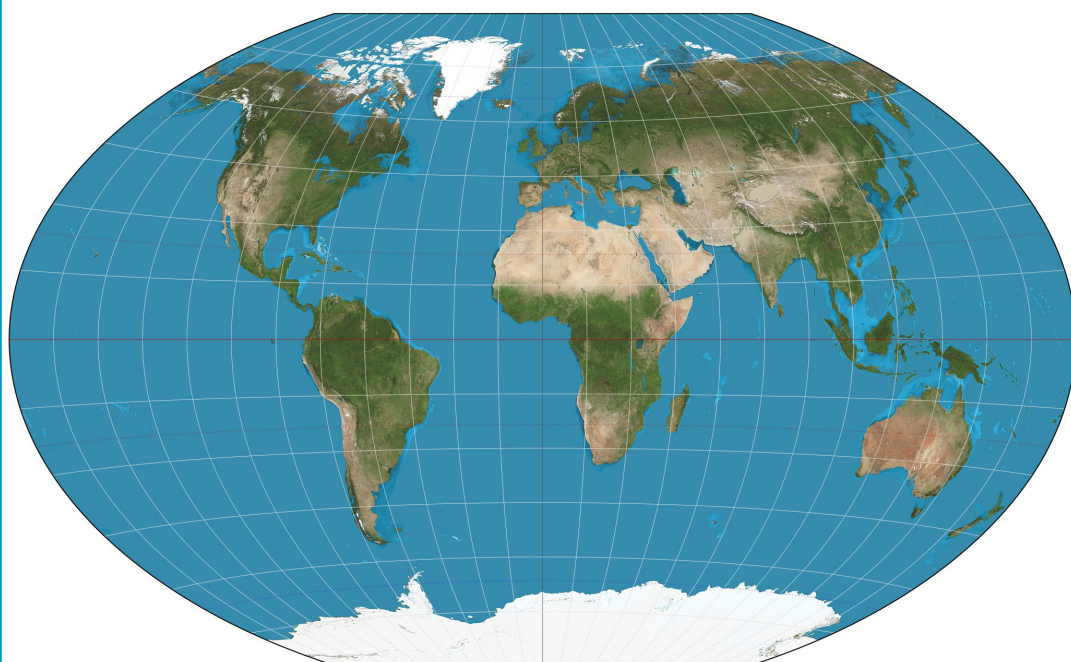
Източник: [https://en.wikipedia.org/
wiki/World_map](https://en.wikipedia.org/wiki/World_map)

ОБЕДИНЕНИ
ЗА ТЕБ

АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

МЕСЕЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

Октомври 2017 г.

Гр. София

- *Европейската централна банка (ЕЦБ) удължава срока на програмата за стимули, но свива наполовина месечния обем изкупувани активи*
- *Английската централна банка продължава да балансира между ръста в темпа на инфлация и подкрепа на заетостта*
- *Очаква се Федералният резерв на САЩ да повиши лихвите през декември и още три пъти през 2018 г.*
- *Японската централна банка очаквано запази паричната си политика без промяна*
- *Централната банка на Китай предупреди за потенциален балон в Китай поради нарастване на дълга на домакинствата*
- *През септември 2017 г. потребителските цени в еврозоната се увеличиха с 1,5 % на годишна база. През август 2017г. безработицата в еврозоната е 9,1 %*
- *През септември 2017 потребителските цени в Обединеното кралство се повишиха с 3 % на годишна база. През август 2017 г. безработицата в Обединеното кралство се понижава до 4,3 %*
- *През септември 2017 г. потребителските цени в САЩ се повишиха с 2,2 % на годишна база. През септември 2017 г. строителството на жилища в САЩ спадна рязко с 4,7 % спрямо предходния месец*
- *През август 2017 г. потребителските цени в Япония нарастват с 0,7 % на годишна база. През август 2017 г. процентът на безработицата в Япония достигна 2,8 %*
- *През септември 2017 г. потребителските цени на Китай нарастват с 1,6 % на годишна база. Индексът на цените на производител се е увеличил с 6,9 % на годишна база*
- *Цените на петрола се повишават, а европейският бенчмарк Брент се доближава до 60 долара за барел*
- *Очаква се цените на цветните метали да се покачат през четвърто тримесечие 2017 г. и през 2018 г.*
- *Очаква се производството на мека пшеница в ЕС през 2017/18 г. да намалее спрямо до 141.121 млн. тона, но това е с 4.1 % повече от реколтата през 2016 година*

- За август 2017 г. текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 792,2 млн. евро при излишък от 575,7 млн. евро за август 2016 г.
- За януари – август 2017 г. преките инвестиции в страната възлизат на 516,4 млн. евро (1 % от БВП), като са по-ниски с 608,3 млн. евро (54,1 %) спрямо януари – август 2016 г. (1124,7 млн. евро, 2,3 % от БВП)
- За Януари – Юли 2017 г. износът (FOB) възлиза на 15 222,8 млн. евро, при 13 381,8 млн. евро за същия период на миналата година, като нараства с 1 841,0 млн. евро (13,8 %)
- В края на юли 2017 г. брутният външен дълг е 33 107,7 млн. евро (66 % от БВП), което е с 938,6 млн. евро (2,8 %) по-малко спрямо 2016 г. (34 046,3 млн. евро, 71,9 % от БВП)
- През м. Септември 2017 г. международните резерви на БНБ са в размер на 48,017 млрд. лв. (24,551 млрд. евро), като нарастват 0,4 % на месечна и 4,5 % на годишна база
- През септември 2017 г. общият показател на бизнес климата намалява до 27,6 % или с 0,8 пункта на месечна база, при ръст от 4,0 пункта на годишна
- През август 2017 г. индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, се увеличава с 0,4 % на месечна база и с 4,9 % на годишна съгласно календарно изгладените данни
- През август 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,4 % на месечна и с 3,0 % на годишна база въз основа на календарно изгладените данни
- През август 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни бележи ръст от 0,9 % на месечна база и 9,0 % на годишна спрямо календарно изгладените данни
- През август 2017 г. пътуванията на български граждани в чужбина са 680,4 хил., или с 15,2 % над регистрираните през август 2016 година
- През Август 2017 г. броят на регистрираните безработни лица в дирекции „Бюро по труда“ (ДБТ) е 218 436, намалявайки с 1,1 % на месечна база и 16,5 % на годишна
- За септември 2017 г. спрямо август 2017 г. индексът на потребителските цени е 100,2 %, т.е. месечната инфлация е 0,2 %, а годишната 2,1 %
- През август 2017 г. общият индекс на цените на производител нараства с 0,7 % спрямо предходния месец и с 5,8 % спрямо съответния месец на предходната година
- Към месец август 2017 г. салдото по КФП на касова основа е положително в размер на 2 151,5 млн. лв. (2,2 % от прогнозния БВП), като се очаква към септември 2017 г. да бъде положително в размер на 2 386,2 млн. лв. или 2,4 % от прогнозния БВП
- Към края на август 2017 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 12 614,9 млн. евро, като намалява със 7,6 млн. евро в сравнение с края на предходния месец
- През август 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база със 7,7 % при годишно нарастване от 6,9 % през юли 2017 година
- Към края на Септември 2017 бенчмаркът на БФБ-София SOFIX намалява с 2,5 % до 688,10 спрямо предходния месец, като отчита спад за втори пореден месец
- Към края на август 2017 г. агрегираната нетна печалба на банковата система е в размер на 913 млн. лв. спрямо 1 040 млн. лв. за същия период на предходната година и намалява с 12,1 % на годишна база

Съдържание

I. ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни	5
Евро зона	5
Обединено кралство Великобритания	5
САЩ	6
Япония	7
Китай	7
Политика на Централните банки	8
ЕЦБ	8
Централна банка на Англия	8
Федерален резерв на САЩ	8
Централна банка на Япония	9
Централна банка на Китай	9
Международни цени на борсови стоки	10
Петрол	10
Метали	10
Селскостопански продукти	10

II. БЪЛГАРИЯ

Външен сектор	12
Платежен баланс	12
Преки чуждестранни инвестиции	13
Външна търговия	14
Брутен външен дълг	15
Международни резерви	16
Реален сектор	16
Бизнес климат	16
Индекс на промишленото производство	17
Търговия на дребно	18
Строителство	18
Туризм	19
Безработица	19
Инфлация	20
Общ индекс на цените на производител в промишлеността	21
Фискален сектор	22
Бюджетно салдо	22
Държавен дълг	23
Паричен сектор	24
Капиталов пазар	25
Банков сектор	26
Приложение	28
Дефиниции и методологически бележки	47

ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни

Евро зона

През септември 2017 г. потребителските цени в еврозоната се увеличиха с 1,5 % на годишна база

По данни на Евростат през септември 2017 г. потребителските цени в еврозоната се увеличиха с 1,5 % на годишна база. Цените на хранителните стоки се увеличиха, а разходите за услуги и енергия нараснаха с по-мек темп. На годишна база цените на непреработените храни нарастват с 1,5 % след покачване с 0,6 % през август. Междувременно, инфлацията бе понижена при преработените храни, алкохола и тютюна (с 2 %) и неенергийните промишлени стоки (с 0,5 %), но се забави за енергетиката (3,9 % спрямо 4 %) и услугите (1,5 % спрямо 1,6 %). Сред най-големите икономики в Еврозоната най-високите годишни темпове са регистрирани в Германия (1,8 %) и Испания (1,8 %), следвани от Италия (1,3 %) и Франция (1,1 %). Годишната базисна инфлация, която изключва нестабилните цени на енергията, храните, алкохола и тютюна и на която ЕЦБ се вглежда в политическите си решения, също се потвърди на 1,1 %, при 1,2 % през август. На месечна база потребителските цени нарастват с 0,4 %, след отчетения ръст от 0,3 % през август.

През август 2017г. безработицата в еврозоната е 9,1 %

През август 2017 г. безработицата в еврозоната е 9,1 %, същата както през предходните два месеца. Това е най-ниската безработица от февруари 2009 г. Година по-рано безработицата е била по-висока на ниво от 9,9 %. В сравнение с юли 2017 г. броят на безработните намалява с 42 000 до 14 751 млн. души. В сравнение с предходната година тя е спаднала с 1.319 млн. Като се има предвид европейският съюз, безработицата намалява до 7,6 % от 7,7 % през юли и 8,5 % година по-рано. Има 18,747 милиона безработни лица, с 104 хиляди спрямо предходния месец и с 1,923 милиона спрямо предходната година. Сред държавите-членки най-ниските нива на безработица през август 2017 г. са регистрирани в Чешката република (2,9 %), Германия (3,6 %) и Малта (4,2 %). Най-високи нива на безработица са наблюдавани в Гърция (21,2 % през юни 2017 г.) и Испания (17,1 %). В сравнение с предходната година, равнището на безработица спада във всички държави-членки, за които данните са сравними във времето, с изключение на Финландия, където тя остава стабилна. Най-големите намаления са регистрирани в Кипър (от 13,1 % до 10,7 %), Гърция (от 23,5 % до 21,2 % между юни 2016 и юни 2017 г.) и Испания (от 19,3 % до 17,1 %). През август 2017 г. в ЕС-28 са били безработни 3,754 милиона младежи (под 25 години), от които 2,668 милиона са в Еврозоната. В сравнение с август 2016 г. безработицата сред младежите е намаляла с 426 000 в ЕС-28 и с 240 000 в еврозоната. През август 2017 г. младежката безработица е била 16,7 % в ЕС-28 и 18,9 % в еврозоната, в сравнение с 18,5 % и 20,6 % съответно през август 2016 г. През август 2017 г. най-нисък е процентът в Германия (6,4 % докато най-високи бяха регистрирани в Гърция (43,3 % през юни 2017 г.), Испания (38,7 %) и Италия (35,1 %).

Обединено Кралство Великобритания

През септември 2017 потребителските цени в Обединеното кралство се повишиха с 3 % на годишна база

През септември 2017 потребителските цени в Обединеното кралство се повишиха с 3 % на годишна база спрямо 2,9 % увеличение през предходния месец. Това е най-високата инфлация от април 2012 г., която се дължи на нарастващите цени на хранителните, транспортните и развлекателните дейности. На годишна база цените се увеличават, както следва: храни и безалкохолните напитки (3 % от 2,1 % през август); транспорт (4,2 % от 3,2 %), по-специално горива и смазочни материали (6,1 % от 5,1 %); и отдих и култура (2,5 % от 1,8 %). В същото време инфлацията се забави за жилища, вода, електричество, газ и други горива (2,1 % от 2,2 % през август), ресторанти и хотели (3,1 % от 3,5 %); облекло и обувки (3,3 % от 4,6 %); обзавеждане, домакински уреди и поддръжка (4 % от 4,2 %); различни стоки и услуги (1,4 % от 1,9 %); алкохолни напитки и тютюн (4,3 % от 4,5 %); здравеопазване (2,4 % от 2,6 %); (2 % от 2,2 %) и образование (2,9 % от 4,3 %). Индексът на потребителските цени, включващ жилищните разходи на собствениците на жилища (СРПН), нарасна с 2,8 %

Октомври 2017 г.

през септември, спрямо 2,7 % през август. Годишният темп на инфлация, който изключва цените на енергията, храната, алкохола и тютюна, през септември беше 2,7 %, непроменен спрямо предходния петгодишен връх. На месечна база потребителските цени се повишиха с 0,3 % след увеличение с 0,6 % през август. Цените се повишиха рязко за облекло и обувки (3,9 %) и за горива и смазочни материали (2,1 %).

През август 2017 г. безработицата в Обединеното кралство се понижава до 4,3 %

През август 2017 г. безработицата в Обединеното кралство се понижи до 4,3 % през трите месеца до август на 2017 г. спрямо 4,5 % за периода март-май 2017 г. Това е най-ниската безработица от 1975 г. насам, тъй като броят на безработните продължава да пада. За периода март-май 2017 г. са отчетени 1.44 млн. безработни, с 52 000 по-малко спрямо периода от март до май 2017 г. и 215 000 по-малко спрямо година по-рано. Нивото на безработица е 4,3 %, което е спад от 5,0 % за предходната година, а най-ниското - от 1975 г. насам. Отчетени 32,10 милиона души заети, с 94,000 повече спрямо периода от март до май 2017 г. и с 317,000 повече спрямо година по-рано. Коефициентът на заетост е 75,1 %, което надвишава отчетния коефициент от 74,5 % за предходната година. Отчетени са 8.81 милиона души на възраст от 16 до 64 години като икономически неактивни, или със 17 000 по-малко спрямо периода март - май 2017 г. и с 13 000 по-малко спрямо година по-рано. Коефициентът за неактивност е бил 21,4 %, малко по-нисък спрямо предходната година. Последните оценки показват, че средната седмична доходност за служителите в Обединеното кралство в номинално изражение се е увеличила с 2,2 %, включително бонусите, и с 2,1 % без бонуси спрямо година по-рано. В реално изражение (т.е. коригирана с инфлация на цените), средната седмична печалба се е понижила с 0,3 %, включително бонусите, и с 0,4 % без бонуси спрямо година по-рано.

САЩ

През септември 2017 г. потребителските цени в САЩ се повишиха с 2,2 % на годишна база

През септември 2017 г. потребителските цени в САЩ се повишиха с 2,2 % на годишна база след увеличението от 1.9 % през предходния месец. Това е най-високата инфлация от април насам, тъй като свързаните с урагана производствени смущения в петролните рафинерии в района на Персийския залив засилиха цените на енергията. Цените на електроенергията нараснаха с 10,1 % на годишна база, след като през август са се повишили с 6,4 %, дължащи се на сривове на производството в петролните рафинерии в района на Персийския залив. Основните увеличения се отчитат при бензина (19,3 % от 10,4 % през август) и горивата (15,6 % от 9,4 %), докато цените са по-ниски при електроенергията (1,7 % от 2,3 %). Допълнителен натиск за повишаване дойде от храната (1,2 % от 1,1 % през август), транспортните услуги (3,9 % от 3,5 %) и медицинските услуги (1,7 % от 1,6 %). Междувременно инфлацията забави темповете за стоки за медицинска помощ (1 % от 2.4 % през август) и подслон (3.2 % от 3.3 %). Обратно, цените продължават да падат за новите автомобили (-1 % от -0.7 % през август), употребявани автомобили и камиони (-3.7 % от -3.8 %) и облекло (-0.2 % от -0.6 %). Базисната инфлация, която изключва цените на храните и енергията, за пети пореден месец достигна двугодишно дъно от 1,7 %. На месечна база потребителските цени нараснаха с 0,5 %, което е най-голямото увеличение от януари. Индексът на бензина се увеличи с 13,1 % през септември и представлява около три четвърти от увеличението. Другите основни индекси на енергийните компоненти бяха смесени и хранителният индекс леко се повиши (0,1 %). С изключение на храните и енергията, потребителските цени се повишиха с 0,1 %.

През септември 2017 г. строителството на жилища в САЩ спадна рязко с 4,7 % спрямо предходния месец

През септември 2017 г. строителството на жилища в САЩ спадна рязко с 4,7 % спрямо предходния месец до сезонно изгладената годишна ставка от 1,127 хил. ревизирана нагоре до 1,183 хил. Това е най-ниското ниво от септември 2016 година. Еднофамилните жилища са най-големият сегмент на пазара, спадат с 4.6 % до 829 хил., което се дължи на спад от 15.3 % в Южната част на САЩ, дължащ се на ураганите Харви и Ирма. Също така, нестабилният многофамилен сегмент се понижи с 5,1 % до 298 хиляди. Като цяло започнатите жилища паднаха на юг (-9,3 %), Средния (-20,2 %) и Североизточния (-9,2 %), но нараснаха на Запад (15,7 %). Разрешенията за строеж също се понижиха рязко с 4,5 % до сезонно изгладената годишна база от 1,215 хил. Разрешенията за строеж на многофамилни жилища спаднаха с 16,1 %, докато разрешенията за еднофамилни жилища нараснаха с 2,4 %. Разрешителните се увеличават на североизток (9,2 %) и Средния запад (0,5 %), но падат на Запад (-9,2 %) и на Юг (-5,6 %). На годишна база започват да нарастват с 6,1 %, докато разрешителните намаляват с 4,3 %.

Япония

През август 2017 г. потребителските цени в Япония нарастват с 0,7 % на годишна база

През август 2017 г. потребителските цени в Япония нарастват с 0,7 % на годишна база, следвайки отчетения ръст от 0,4 % през предходните четири месеца. Това е най-високата инфлация от март 2015 г. главно поради по-бързото покачване на разходите за храна. През август цените на храните нараснаха с 0,9 % повече спрямо предходната година (от 0,6 % през юли, а именно за прясна храна (0,8 % от -1,1 %), риба и морски дарове (4,2 % от 4,9 % и с 3,4 % от 0,9 %). Цените на пресните зеленчуци падат с по-бавни темпове (-3,4 % от -6,6 %). Междувременно цените се повишиха с спрямо предходния месец преди: такси за гориво, светлина и вода (5,2 % от 4,3 % през юли), главно поради по-високите разходи за електроенергия (7,0 % от 6,1 %). Също така цената на дрехите и обувките нарасна с по-бързо с 0,6 % след равномерно тренд през юли. Разходите за медицински грижи са се увеличили с 1,8 %, което е много по-високо от повишението от 0,1 % през август. Разходите се възстановяват за култура и отдих (до 0,4 % от -0,1 %). Инфлацията е стабилна при образованието (0,4 %). От друга страна, разходите са намалели за: жилища (-0,2 % от -0,2 %), мебели и домакински съдове (-0,2 % от -0,4 %) и транспорт и комуникации (-0,4 % от 0,1 %). Базисните потребителски цени, които изключват прясната храна, се увеличават с 0,7 % на годишна база от 0,4 % през юли. Това е най-високото ниво от март 2015 г. насам. На месечна база потребителските цени се повишиха с 0,2 %, в сравнение с равния тренд през предходните три месеца.

През август 2017 г. процентът на безработицата в Япония достигна 2,8 %

През август 2017 г. процентът на безработицата в Япония достигна 2,8 %, както и през предходните два месеца. Същевременно съотношението "работни места към кандидати" бе 1,52, което не се променя спрямо предходния период. През август 2017 г. са отчетени 1.86 млн. безработни лица, или с 4 хил. по-малко в сравнение с юли. Заетостта се е увеличила с 20 хиляди до 65,65 милиона, след като през юли е нараснала със 140 хиляди. Работната сила се е увеличила с 15 хиляди на 67,51 милиона, а тези, които са се отделили от работната сила, са намалели с 16 хил. на 43,51 милиона. Сред хората на възраст между 15 и 24 години безработицата се е понижала до 4,8 % от 4,9 % през юли. През август 2016 г. безработицата е била на ниво от 3,1 %.

Китай

През септември 2017 г. потребителските цени на Китай нарастват с 1,6 % на годишна база.

През септември 2017 г. потребителските цени на Китай нарастват с 1,6 % на годишна база, след като през август отчетат увеличение с 1,8 %. Забавянето се дължи главно на намаляването на разходите за храна, докато разходите за нехранителни стоки продължиха да се покачват. През септември 2017 г. политически чувствителните цени на хранителните продукти се понижиха с 1,4 % (от -0,2 % през предходния месец), докато разходите за нехранителни стоки нараснаха с 2,4 % (от 2,3 %). Разходите за потребителски стоки са нараснали с 0,7 % (от 1,0 %), а на услугите - с 3,3 % (от 3,1 %). Сред хранителните продукти цените намаляват за: свинско месо (-12,4 % от -13,5 %); тютюн (-0,1 % от -0,1 %); пресни зеленчуци (-1,0 % от 9,7 %) и пресни плодове (-3,0 % спрямо същото ниво през предходния месец). За разлика от тях, цените се повишиха за: яйца (3,7 % от 4,3 %) и мляко (0,4 % от 0,4 %). При нехранителните категории цените се повишиха по-малко в сравнение с предходния месец за: транспорт и комуникации (0,5 % от 0,7 %) и образование, култура и отдих (2,3 % от 2,5 %). Междувременно цената нарасна с по-бързи темпове за: наем, гориво и комунални услуги (2,8 % от 2,7 %); стоки и услуги за домакинството (1,4 % от 1,3 %) и здравеопазване (7,6 % от 5,9 %). Инфлацията е стабилна при дрехите (1,3 %) и други стоки и услуги (1,4 %). На месечна база потребителските цени се повишиха с 0,5 %, след като поскъпнаха с 0,4 % през предходния месец. Това е най-високата месечна цифра от януари.

Индексът на цените на производител се е увеличил с 6,9 % на годишна база

Индексът на цените на производител се е увеличил с 6,9 % спрямо година по-рано, в сравнение с увеличението от 6,3 % през предходния месец. Това е 13-ия пореден месец на нарастване на производствената инфлация и най-високата от март, след като цените на производител се увеличиха повече от месец по-рано (9,1 % от 8,3 %, а именно добив: 17,2 %, суровини 11,9 % от 7,3 %). Също така, разходите за потребителски стоки се повишиха малко по-бързо (0,7 % (от 0,6 %, а именно производството на храни - 0,7 %, облеклото - 1,2 % и стоките за деня - 1,3 %) както и през предходните два месеца. На месечна база цените на производител са се повишили с 1,0 %, в сравнение с 0,9 % през август.

Политика на Централните банки

ЕЦБ

Европейската централна банка (ЕЦБ) удължава срока на програмата за стимули, но свива наполовина месечния обем изкупувани активи

До края на 2017 г. планът за количествени улеснения продължава с месечен темп от 60 млрд. евро, а от януари тази сума ще бъде 30 млрд. евро. ЕЦБ удължава срока на действие на плана за стимули до септември 2018 г., но може да го удължи и още, ако е необходимо.

Ако перспективите станат по-неблагоприятни или ако финансовите условия не съответстват на напредъка към постигането устойчива траектория на инфлацията, Управителният съвет на ЕЦБ ще има готовност да разшири стимулите като месечен обем или като продължителност.

ЕЦБ запазва основните си лихвени проценти без промяна. Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране остава 0 %, а този по пределното кредитно улеснение е 0,25 %. Депозитната лихва е на отрицателна територия в размер на -0,40 %. Управителният съвет на ЕЦБ продължава да смята, че основните лихвени проценти ще останат на тези нива за продължителен период от време, както и далеч отвъд хоризонта на програмата за изкупуване на активи. След обявяването на мерките, с които ЕЦБ отговори точно на пазарните очаквания за намаляване на програмата си за покупки, еврото отчете понижение, а германските бундове поскъпнаха. Европейските централни банкери стартираха програмата за закупуване на облигации, известна като „Quantitative Easing“, през пролетта на 2015 г. Междувременно те увеличиха обема ѝ до 80 млрд. евро на месец, а през декември 2016 г. взеха решение за първото понижение, което влезе в сила от април 2017 г.

Централна банка на Англия

Английската централна банка продължава да балансира между ръста в темпа на инфлация и подкрепа на заетостта

Управителят на Английската централна банка Марк Карни заяви на 10 октомври 2017 г., че на централната банка все още ѝ се налага да балансира нуждата да подкрепя създаването на работни места и растежа с темпа на инфлацията, която се ускорява по-силно от целта. Според официалните данни, темпът на инфлация във Великобритания е достигнал 3 %, което е доста над целта на АЦБ от 2 %. Голяма част от ръста се дължи на поевтиняването на паунда след вота за Brexit миналата година, което вероятно ще бъде временен двигател на ръст на цените. Освен това Марк Карни потвърди, че АЦБ е близо до първото си повишение на лихвените проценти от над десетилетие: “Свикнали да използваме повече свободен капацитет, да виждаме известни доказателства за натрупването на местен натиск, оценката на по-голямата част от комисията е, че някакво увеличение на лихвените проценти през следващите месеци може да бъде подходящо“. Прогнозите до голяма степен сочат повишение на основния лихвен процент на срещата на АЦБ през ноември, макар че Карни – както и в предишни свои изказвания – отказа да бъде по-конкретен. Паундът поевтиня за втори пореден ден спрямо долара, търгувайки се с понижение от 0,62 % до 1,3171 долара за паунд.

Федерален резерв на САЩ

Очаква се Федералният резерв на САЩ да повиши лихвите през декември и още три пъти през 2018 г.

Очаква се до края на октомври 2017 г. президентът Доналд Тръмп да излезе с решение дали оставя председателя Джанет Йелън начело на Фед за още един мандат. Сегашният ѝ мандат приключва през февруари 2018 г., а президентът вече е провел разговори с всички петима кандидати за поста. Има очаквания Джеръм Пауъл да стане председател на Фед, макар че публиката смята, че най-доброто решение е Йелън да остане на поста. Някои анализатори се опасават, че централната банка може да забави процеса по затягане на паричната политика заради очакванията, че инфлацията ще остане ниска. Принципно, представянето на американската икономика ще определи бъдещите покачвания на лихвите. Промяна вътре във Фед обаче също може да засегне паричната политика. Американската икономика, която расте стабилно, не се нуждае от големи фискални стимули под формата на големи данъчни понижения. Макар че последните икономически данни се подобряват, внимателно следеният индекс РСЕ е под целевото ниво от 2 % вече над пет години

въпреки силния ръст на заетостта. PCE (Personal Consumption Expenditure) измерва инфлацията при стоките за лично потребление.

Икономистите не очакват ускоряване на ръста спрямо сегашната тенденция или пък постигане на 2 % инфлация преди 2019 г. Именно тези обстоятелства водят до разделение във Фед и повдигат съмнения за темпа на затягане на паричната политика. Засега централната банка очаква общо три повишения на лихвите през 2018 г.

Централна банка на Япония

Японската централна банка очаквано запази паричната си политика без промяна

Японската централна банка трябваше да отложи срока за постигане на целта за инфлацията шест пъти, откакто започна мащабната си програма за стимули през 2013 г. Регулаторът сега се надява ръстът на потребителските цени да достигне 2 % до март 2020 г., но базисната инфлация беше едва 0,7 % на годишна база през август. Потребителските цени ще продължават да растат в посока 2 %, тъй като компаниите в някакъв момент ще трябва да прехвърлят по-високите разходи за труд към потребителите. Нарастващият дял на японците на пазара на труда, както и усилията на компаниите да повишат производителността на труда оказват натиск в низходяща посока върху заплатите и цените в краткосрочен план. Тези развития обаче са благоприятни в дългосрочен план, защото ще доведат до по-бърз икономически ръст. Японската централна банка запази на последното си заседание отрицателната депозитна лихва (-0,1 %) и потвърди ангажимента си да държи доходността по 10-годишните държавни облигации около нулата. Освен това регулаторът инвестира в борсово търгувани фондове (ETF) и по този начин балансът му се разширява с темп от 6 трлн. йени (53,44 млрд. долара) годишно. Очаква се ЯЦБ да не променя целевото ниво от 2 % за инфлацията, тъй като такива таргети се използват и от други централни банки и допринасят за стабилността в обменните курсове.

Централна банка на Китай

Централната банка на Китай предупреди за потенциален „балон“ в Китай поради нарастване на дълга на домакинствата

Според гуверньорът на Китайската централна банка Джоу Сяочуан, по отношение нивата на дълга на домакинствата, Китай не се класира толкова високо в световен мащаб, но темпото на растеж се е повишило през последните няколко години. Той не очаква да се предприемат незабавни действия, но заяви, че нивата на дълга трябва да бъдат наблюдавани за качество и стабилен темп на растеж. По-големите притеснения за Китай са високите нива на корпоративния и местния държавен дълг. Китайското правителство говори за необходимостта от ограничаване на този растеж и повечето анализатори очакват властите постепенно да го задържат. Но тази година дългът на домакинствата се появи като друга област на безпокойство за финансовия ливъридж в Китай. Неизплатеният дълг на домакинствата в Китай се е удвоил от 29,6 % от БВП на 16 трилиона юана (2,41 трлн. долара) през 2012 г. до 44,3 % от БВП на 33 трилиона юана през 2016 година. Ипотечните кредити за закупуване на имоти са най-големият двигател на растежа на дълга на домакинствата. Цените на недвижимите имоти, особено в големите китайски градове, изстреляха по-високи стойности, тъй като "възвръщаемостта от инвестиции в недвижими имоти беше много по-висока от лихвените проценти по спестявания и заеми". За да се предотврати спекулацията от по-високите цени на имотите, местните китайски власти прилагат политика за ограничаване на покупките като ограничаване броя на апартаментите, притежавани от едно лице, както и времето след което, могат да бъдат продадени. Управителят на централната банка Джоу каза, че прекомерният оптимизъм може да доведе до т.нар. "Minsky Moment" или спад в цените на активите. "Minsky Moment" (Минския момент), наречен от икономиста Химан Мински, описва времето, когато един пазар внезапно се срива след дълъг период на спекулации или неустойчиви печалби. След забележките на Джоу, индексът Hang Seng в Хонконг падна с близо 2 %, фючърсите на Dow паднаха с повече от 100 пункта пред откритите пазари и доходността на държавните ценни книжа спадна. Междувременно, МВФ посочи в доклада си за глобалната финансова стабилност в началото на октомври 2017 г., че активите на банковия сектор в Китай вече възлизат на 310 % от БВП, в сравнение с 240 % в края на 2012 г. и почти три пъти по-високата средна пазарна стойност. Стабилизацията на втората по големина икономика в света, Китай, изигра важна роля в по-оптимистичните перспективи. Международният валутен фонд увеличи прогнозите си за брутният вътрешен продукт на Китай с 0,1 % до 6,8 % тази година.

Международни цени на борсови стоки

Петрол

Цените на петрола се повишават, а европейският бенчмарк Брент се доближава до 60 долара за барел

Към 27 октомври 2017 г. Брент се търгува на ниво 59,28 долара за барел, а американският лек суров петрол WTI – на ниво 52,59 долара за барел. Цената на Брент вече е с около 33 % по-висока спрямо най-ниските нива от тази година, достигнати през юли, както и на нива, последно отчетени в средата на 2015 г. WTI е с около 25 % по-скъп спрямо дъното от юни тази година. Американският лек суров петрол е по-евтин от Брент, тъй като нарастващият добив в САЩ ограничава цените. Ръстът при Брент беше насърчен от коментарите на престолонаследника в Саудитска Арабия принц Мохамед бин Салман. Той заяви, че режимът в Рияд би подкрепил удължаване на споразумението за съкращения в добива с цел да се стабилизира търсенето и предлагането. Макар че нараства вероятността ОПЕК да удължи договорката за свиване на добива и това увеличава очакванията за балансиран пазар, шистовият добив в САЩ продължава да е проблем за ОПЕК. Според данни на американската Администрация за енергийна информация добивът на шистов петрол в САЩ нараства с 1,1 млн. барела дневно до 9,5 млн. барела дневно през седмицата до 20 октомври 2017 г.

Метали

Очаква се цените на цветните метали да се покачат през четвърто тримесечие 2017 г. и през 2018 г.

Анализаторите от Morgan Stanley повишиха прогнозата си за цените на цветните метали през четвъртото тримесечие на тази година, а също и за следващата 2018 г. Според тях цената на медта през октомври – декември ще струва средно 6173 долара за тон, което е със 7 % повече от предишната прогноза, а през следващата година прогнозата е за цена от 5339 долара за тон, или подобрение спрямо предишното очакване с 1 %. Прогнозата за цената на алуминия е увеличена съответно с 9 % - до 2094 долара за тон, или с 5 % - до 1984 долара за тон. Средната цена за никела през четвъртото тримесечие е прогнозирана на цена от 10 913 долара за тон, което е с повишение от 3 % спрямо предишната оценка, а през 2018 г. - 10 858 долара за тон (+ 1 %), се казва в доклада на банката. Най-значително е подобрението при цинка – с 13 % до 2976 долара за тон, както и с 10 % за следващата година – до 2701 долара за тон съответно. Сред суровините, които ще са най-търсени през следващите 12 месеца анализаторите включват паладий, уран, платина, злато сребро, никел, алуминий, минерален пясък. Първата позиция заема паладият, поради очакването, че търсенето му ще се увеличи заради голямото търсене от страна на производителите на автомобили, а също и поради геополитическата неопределеност.

Селскостопански продукти

Очаква се производството на мека пшеница в ЕС през 2017/18 г. да намалее спрямо до 141.121 млн. тона, но това е с 4.1 % повече от реколтата през 2016 година

Според данни на ЕК през 2017 г. произведените зърнени култури в ЕС ще са по-ниски от средното ниво, като основната причина за това е засушаването в различни европейски държави. По-слаба реколтата се очаква и в САЩ, що се отнася до пшеницата и слънчогледа, но същевременно Русия и повечето държави от Черноморския басейн най-вероятно ще увеличат продукцията си. Цените на световните пазари сега са по-високи от миналогодишните основно поради значително по-малкото производство на пшеница и царевича, което се очаква в САЩ. Черноморският регион и тази година да бъде изключително активен играч в сектора, което няма да позволи по-значително поскъпване на българския пазар. Очакват се рекордни производство и износ на пшеница от Русия. Турция, която е традиционен вносител на пшеница, също върви към силна година и дори към малки количества за износ. Франция, Италия, Испания, която е традиционен пазар за наша пшеница, и някои части от Украйна изпитват трудности със сухото и горещо време. Очакванията ни са за умерено поскъпване на пшеницата в България – около 10 % на годишна база. Потенциалът за поскъпване на царевичата и слънчогледа към днешна дата изглежда ограничен, но в средносрочен план и при двете култури ще има все по-съществена роля на вътрешния пазар заради увеличаващия се преработвателен капацитет в страната. През последните 2-3 месеца

има леко повишение на цените, но в дългосрочен план влияние ще оказва предстоящата поява на реколтата от царевица в Южна Америка, което логично би довело до спад на цените, а поевтинее ли царевицата, това се отразява негативно и върху цените на другите зърнени стоки. През 2017 г. България събра рекордна реколта от пшеница – около 6 млн. тона. По прогноза на трейдъри износът през сезон 2017/2018 може, както и през предходния сезон, да възлезе на 4 млн. т. Тогава българската пшеница се изнасяше основно за Испания, Италия и Судан.

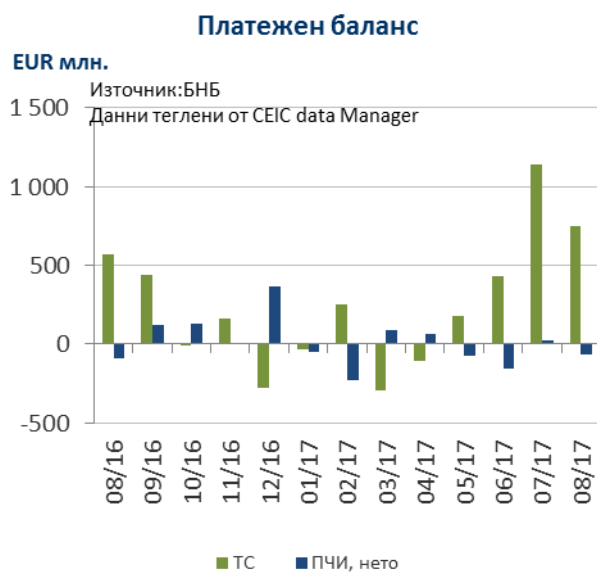
БЪЛГАРИЯ

ВЪНШЕН СЕКТОР

Платежен баланс

За август 2017 г. текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 792,2 млн. евро при излишък от 575,7 млн. евро за август 2016 г.

По данни на БНБ текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 792,2 млн. евро при излишък от 575,7 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 2624 млн. евро (5,2 % от БВП) при излишък от 3178,1 млн. евро (6,6 % от БВП) за януари – август 2016 г. За август 2017 г. салдото по текущата сметка е положително и възлиза на 751,1 млн. евро, при излишък от 570,5 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 2315,5 млн. евро (4,6 % от БВП) при излишък от 2237,6 млн. евро (4,6 % от БВП) за януари – август 2016 г. Търговското салдо за август 2017 г. е отрицателно в размер на 205,1 млн. евро при дефицит от 129,1 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 1427,2 млн. евро (2,8 % от БВП) при дефицит от 689,3 млн. евро (1,4 % от БВП) за същия период на 2016 г. Износът на стоки е 2216,5 млн. евро за август 2017 г., като се повишава с 235,1 млн. евро (11,9 %) в сравнение с този за август 2016 г. (1981,3 млн. евро). За януари – август 2017 г. износът е 16 864,2 млн. евро (33,6 % от БВП), като нараства с 2105,5 млн. евро (14,3 %) в сравнение с този за същия период на 2016 г. (14 758,7 млн. евро, 30,7 % от БВП). Износът за януари – август 2016 г. намалява на годишна база с 0,02 %. Вносът на стоки за август 2017 г. е 2421,6 млн. евро, като нараства с 311,2 млн. евро (14,7 %) спрямо август 2016 г. (2110,4 млн. евро). За януари – август 2017 г. вносът е 18 291,3 млн. евро (36,5 % от БВП), като се увеличава с 2843,3 млн. евро (18,4 %) спрямо същия период на 2016 г. (15 448 млн. евро, 32,1 % от БВП). Вносът за януари – август 2016 г. намалява на годишна база с 4,5 %. Салдото по услугите е положително в размер на 754,6 млн. евро при положително салдо от 715,2 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. салдото е положително в размер на 2672,5 млн. евро (5,3 % от БВП) при положително салдо от 2372,8 млн. евро (4,9 % от БВП) за януари – август 2016 г. Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за август 2017 г. е положително в размер на 28,6 млн. евро при отрицателно салдо от 92,8 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. салдото е отрицателно в размер на 232,3 млн. евро (0,5 % от БВП) при отрицателно салдо от 730,6 млн. евро (1,5 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 173 млн. евро при положително салдо от 77,1 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. салдото е положително в размер на 1302,5 млн. евро (2,6 % от БВП) при положително салдо от 1284,7 млн. евро (2,7 % от БВП) за същия период на 2016 г. Капиталовата сметка е положителна в размер на 41,1 млн. евро при положителна стойност от 5,2 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. капиталовата сметка е положителна – 308,5 млн. евро (0,6 % от БВП), при положителна стойност от 940,4 млн. евро (2 % от БВП) за януари – август 2016 г. Финансовата сметка за август 2017 г. е положителна в размер на 664,3 млн. евро при положителна стойност от 735,6 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. финансовата сметка е положителна – 1114 млн. евро (2,2 % от БВП), при положителна стойност от 2937,4 млн. евро (6,1 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Преки инвестиции, представена съгласно изискванията на шестото издание на Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция, е отрицателно в размер на 69,3 млн. евро при отрицателно салдо от 90 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. салдото е отрицателно в размер на 400,7 млн. евро (0,8 % от БВП) при отрицателно салдо от 962 млн. евро (2 % от БВП) за същия период на 2016 г. Преките инвести-

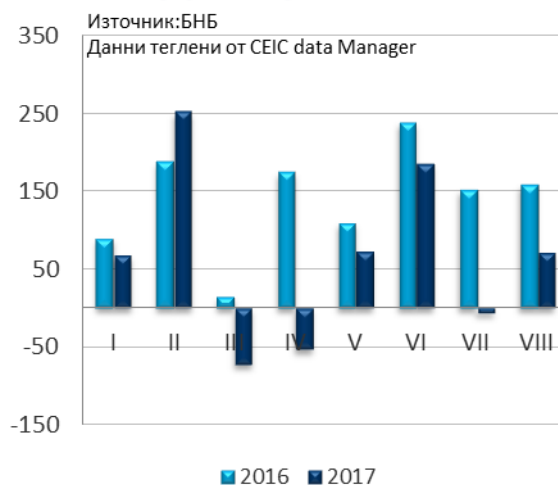
ции – активи се понижават с 6,6 млн. евро при увеличение със 75,6 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. те се увеличават със 174,7 млн. евро (0,3 % от БВП) при ръст от 289 млн. евро (0,6 % от БВП) за същия период на 2016 г. Преките инвестиции – пасиви нарастват с 62,7 млн. евро при увеличение със 165,6 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. те нарастват с 575,4 млн. евро (1,1 % от БВП) при увеличение с 1251 млн. евро (2,6 % от БВП) за януари – август 2016 г. Салдото по статия Портфейлни инвестиции е положително в размер на 11,7 млн. евро при отрицателна стойност от 282 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. салдото е положително в размер на 1043,3 млн. евро (2,1 % от БВП) при отрицателно салдо от 1414,4 млн. евро (2,9 % от БВП) за същия период на 2016 г. Портфейлните инвестиции – активи за август 2017 г. се повишават с 28 млн. евро при увеличение със 120,4 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. те се повишават с 523,7 млн. евро (1 % от БВП) при увеличение от 37,5 млн. евро (0,1 % от БВП) за същия период на 2016 г. Портфейлните инвестиции – пасиви за август 2017 г. нарастват с 16,3 млн. евро при увеличение с 402,4 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. портфейлните инвестиции – пасиви се понижават с 519,6 млн. евро (1 % от БВП) при увеличение с 1451,8 млн. евро (3 % от БВП) за същия период на 2016 г. Салдото по статия Други инвестиции е положително в размер на 66,6 млн. евро при положително салдо от 875 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. салдото е отрицателно в размер на 104,5 млн. евро (0,2 % от БВП) при положително салдо от 2659 млн. евро (5,5 % от БВП) за януари – август 2016 г. Други инвестиции – активи нарастват с 87,7 млн. евро при увеличение с 237,5 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. те се повишават със 139,3 млн. евро (0,3 % от БВП) при увеличение с 1907,8 млн. евро (4 % от БВП) за същия период на 2016 г. Други инвестиции – пасиви за август 2017 г. се повишават с 21,1 млн. евро при намаление с 637,5 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. те нарастват с 243,8 млн. евро (0,5 % от БВП) при понижение със 751,2 млн. евро (1,6 % от БВП) за същия период на 2016 г. Резервните активи на БНБ се повишават с 680,8 млн. евро през отчетния месец при увеличение с 234,9 млн. евро за август 2016 г. За януари – август 2017 г. те нарастват с 644,6 млн. евро (1,3 % от БВП) при повишение с 2726,8 млн. евро (5,7 % от БВП) за същия период на 2016 г. Статия Грешки и пропуски, нето е отрицателна в размер на 127,9 млн. евро при положителна стойност от 159,9 млн. евро за август 2016 г. По предварителни данни за януари – август 2017 г. статията е отрицателна в размер на 1510 млн. евро (3 % от БВП) при отрицателна стойност от 240,7 млн. евро (0,5 % от БВП) за същия период на 2016 г.

Преки чуждестранни инвестиции

За януари – август 2017 г. преките инвестиции в страната възлизат на 516,4 млн. евро (1 % от БВП), като са по-ниски с 608,3 млн. евро (54,1 %) спрямо януари – август 2016 г. (1124,7 млн. евро, 2,3 % от БВП)

По предварителни данни на БНБ преките инвестиции в страната за януари – август 2017 г., отчетени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията, възлизат на 516,4 млн. евро (1 % от БВП), като са по-ниски с 608,3 млн. евро (54,1 %) спрямо януари – август 2016 г. (1124,7 млн. евро, 2,3 % от БВП). През август 2017 г. те нарастват със 71,6 млн. евро, при увеличение със 158,1 млн. евро за август 2016 г. Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) възлиза на 21,8 млн. евро за януари – август 2017 г. Той е по-нисък с 540,1 млн. евро от дяловия капитал за януари – август 2016 г., който е в размер на 561,9 млн. евро. Нетните постъпления от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти са 7 млн. евро, при 57,6 млн. Евро за януари – август 2016 г. По страни, най-голям дял в инвестициите в недвижими имоти имат Русия (3,3 млн. евро, 47,9 % от общия размер за януари – август 2017 г.), Украйна (0,8 млн. евро, 11,4 %) и Казахстан (0,5 млн. евро, 7 % от общия размер за периода). По предварителни данни, статия Реинвестиране на печалба (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни

Преки инвестиции:
EUR млн. Януари - Август 2016/2017

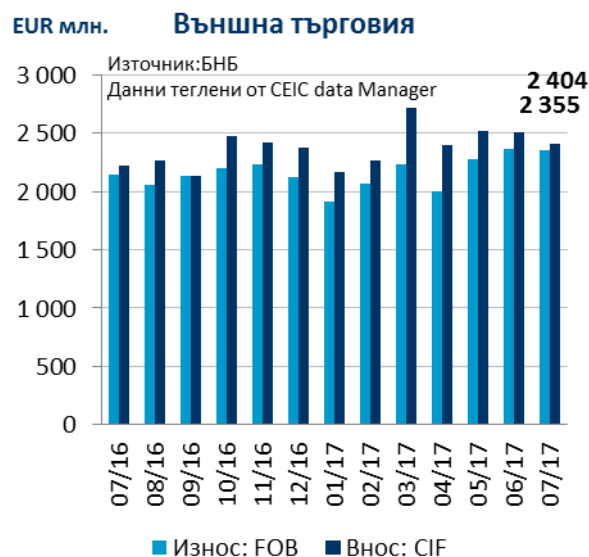
данни за финансовия резултат) е отрицателна и възлиза на 10,5 млн. евро за януари – август 2017 г., при положителна стойност от 258,6 млн. евро за януари – август 2016 г. За януари – август 2017 г. подстатия Дългови инструменти (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е в размер на 505,1 млн. евро, при 304,2 млн. евро за януари – август 2016 г. Най-големите нетни преки инвестиции в страната за януари – август 2017 г. са от Холандия (435,8 млн. евро), Швейцария (74,2 млн. евро) и Турция (69,1 млн. евро). По предварителни данни преките инвестиции в чужбина за януари – август 2017 г. нарастват със 115,8 млн. евро, при увеличение със 162,7 млн. евро за януари – август 2016 г. През август 2017 г. те се повишават с 2,3 млн. евро, при нарастване с 68 млн. евро за август 2016 г.

Външна търговия

За Януари – Юли 2017 г. износът (FOB) възлиза на 15 222,8 млн. евро, при 13 381,8 млн. евро за същия период на миналата година, като нараства с 1 841,0 млн. евро (13,8 %)

По данни на БНБ за Януари – Юли 2017 г. износът (FOB) възлиза на 15 222,8 млн. евро, при 13381,8 млн. евро за същия период на миналата година, като нараства с 1 841,0 млн. евро (13,8 %). Основен принос за увеличението на износа за периода Януари – Юли 2017 г. имат групите цветни метали – с 715,0 млн. евро (80,8 %), др. инвестиционни стоки – с 392,0 млн. евро (37,5 %) и петролни продукти – с 147,3 млн. евро (17,6 %). Намалява износът на групата Суровини за производство на храни – с 198,1 млн. евро (-19,8 %), дрехи и обувки – с 33,8 млн. евро (-3,3 %) и др. По стокови групи най-голямо увеличение на износа за Януари – Юли 2017 г. на годишна база се наблюдава при групите Мед и изделия от мед – с 660,6 млн. евро (86,4 %) и Изделия от чугун, желязо или стомана – с 205,4 млн. евро (74,3 %). Износът намалява най-много при групата Житни растения – с 115,3 млн. евро (-25,4 %). Износът за Европейския съюз се увеличава на годишна база с 1 002,6 млн. евро (11,2 %), като делът му в общия износ намалява от 66,9 % на 65,4 %. Най-много на годишна база нараства износът за Германия – с 336,0 млн. евро (19,2 %) и Белгия – с 211,1 млн. евро (59,8 %). Намалява износът за Италия – с 0,8 млн. евро (-0,1 %). Износът за държавите извън Европейския съюз се увеличава с 838,4 млн. евро (18,9 %), като делът му в общия износ нараства от 33,1 % за периода Януари – Юли 2016 г. на 34,6 % за същия период на 2017 г. Най-голям принос за увеличението на годишна база има износът за Русия – със 193,9 млн. евро (94,5 %), Турция – със 155,4 млн. евро (14,3 %) и Китай – с 114,8 млн. евро (48,1 %). Намалява износът за САЩ – с 9,6 млн. евро (-4,8 %), Швейцария – 5,6 млн. евро (-7,2 %) и Обединени Арабски Емирства – с 2,6 млн. евро (-2,3 %). Най-голям дял в общия износ има Германия (13,7 % от общия износ, 2089,6 млн. евро), Италия (8,7 % от общия износ, 1 323,9 млн. евро), Румъния (8,1 % от общия износ, 1239,8 млн. евро) и Турция (8,1 % от общия износ, 1238,2 млн. евро).

За Януари – Юли 2017 г. вносът (CIF) възлиза на 16 974,8 млн. евро, при 14 505,5 млн. евро за същия период на 2016 г., като нараства с 2 469,3 млн. евро (17,0 %). Основен принос за увеличението на вноса (CIF) на годишна база имат групите суров петрол и природен газ – с 507,0 млн. евро (43,1 %) и руди – с 401,5 млн. евро (88,6 %). Намаляват вносът на групата кожи – с 10,4 млн. евро (-17,6 %). По стокови групи най-голямо увеличение на годишна база се наблюдава при Минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация – с 696,0 млн. евро (40,9 %), руди, шлаки и пепели – с 401,5 млн. евро (88,6 %) и мед и изделия от мед – със 146,5 млн. евро (64,7 %). Вносът намалява при стоковите групи Изделия от чугун, желязо или стомана – 15,3 млн. евро (-4,0 %), облекла и допълнения за облеклата, различни от трикотажните или плетените – с 8,2 млн. евро (-5,7 %). Вносът от Европейски съюз нараства на годишна база с 732,0 млн. евро (9,0 %), като делът му в общия внос намалява от 55,9 % за периода Януари – Юли 2016 г. на 52,1 % за същия период на 2017 г. Най-много нараства на годишна база вносът от Румъния – с 156,1 млн. евро (20,5 %), Италия – с 86,2 млн. евро (7,2 %) и Гърция и Полша – с 82,4 млн. евро (15,2 %), всяка. Вносът от държавите извън Европейски съюз нараства на го-

дишна база с 1 737,3 млн. евро (27,2 %), като делът му в общия внос нараства от 44,1 % за периода януари – Юли 2016 г. на 47,9 % за същия период на 2017 г. Най-голям принос за увеличението на вноса на годишна база има този от Русия – с 392,9 млн. евро (30,2 %) и Турция – с 196,8 млн. евро (22,5 %). Намалява вносът от САЩ – с 4,0 млн. евро (-1,2 %). Най-голям дял в общия внос (CIF) има вносът от Германия (11,0 % от общия внос, 1 866,7 млн. евро, Русия (10,0 % от общия внос, 1 693,3 млн. евро), Италия (7,6 % от общия внос, 1 289,4 млн. евро) и Китай (7,3 % от общия внос, 1 235,1 млн. евро).

Брутен външен дълг

В края на юли 2017 г. brutният външен дълг е 33 107,7 млн. евро (66 % от БВП), което е с 938,6 млн. евро (2,8 %) по-малко в сравнение с края на 2016 г. (34 046,3 млн. евро, 71,9 % от БВП)

По данни на БНБ, brutният външен дълг в края на юли 2017 г. е 33 107,7 млн. евро (66 % от БВП), което е с 938,6 млн. евро (2,8 %) по-малко в сравнение с края на 2016 г. (34 046,3 млн. евро, 71,9 % от БВП). Дългът намалява с 849 млн. евро (2,5 %) спрямо юли 2016 г. (33 956,7 млн. евро, 71,7 % от БВП).

В края на юли 2017 г. дългосрочните задължения са 25 614,5 млн. евро (77,4 % от brutния дълг, 51,1 % от БВП), като намаляват с 1000,6 млн. евро (3,8 %) спрямо края на 2016 г. (26 615,1 млн. евро, 78,2 % от дълга, 56,2 % от БВП). Дългосрочният дълг намалява с 1280,6 млн. евро (4,8 %) спрямо юли 2016 г. (26 895,1 млн. евро, 56,8 % от БВП). Краткосрочните задължения възлизат на 7493,2 млн. евро (22,6 % от brutния дълг, 14,9 % от БВП) и нарастват с 62 млн. евро (0,8 %) спрямо края на 2016 г. (7431,2 млн. евро, 21,8 % от дълга, 15,7 % от БВП). Краткосрочният външен дълг нараства с 431,6 млн. евро (6,1 %) спрямо юли 2016 г. (7061,7 млн. евро, 14,9 % от БВП). Brutният външен дълг на сектор Държавно управление в края на юли 2017 г. е 6015,2 млн. евро (12 % от БВП). Спрямо края на 2016 г. (6782,5 млн. евро, 14,3 % от БВП) той намалява със 767,3 млн. евро (11,3 %). Дългът на сектора се понижава с 602,5 млн. евро (9,1 %) спрямо юли 2016 г. (6617,7 млн. евро, 14 % от БВП). Външните задължения на сектор Банки са 4343,1 млн. евро (8,7 % от БВП). Те се повишават със 180,2 млн. евро (4,3 %) спрямо края на 2016 г. (4162,9 млн. евро, 8,8 % от БВП). Дългът на сектор Банки нараства с 655 млн. евро (17,8 %) спрямо юли 2016 г. (3688,2 млн. евро, 7,8 % от БВП). Външните задължения на Други сектори са 10 647,5 млн. евро (21,2 % от БВП). Те намаляват с 82,3 млн. евро (0,8 %) спрямо края на 2016 г. (10 729,8 млн. евро, 22,7 % от БВП). Дългът на сектора намалява с 381,9 млн. евро (3,5 %) спрямо юли 2016 г. (11 029,4 млн. евро, 23,3 % от БВП).

В края на юли 2017 г. вътрешнофирменото кредитиране е 12 101,9 млн. евро (24,1 % от БВП), което е с 269,2 млн. евро (2,2 %) по-малко в сравнение с края на 2016 г. (12 371,1 млн. евро, 26,1 % от БВП). Вътрешнофирменото кредитиране намалява с 519,5 млн. евро (4,1 %) спрямо юли 2016 г. (12 621,4 млн. евро, 26,6 % от БВП). През януари – юли 2017 г. получените кредити и депозити от нерезиденти са 2682,1 млн. евро (5,3 % от БВП) при 4109,4 млн. евро (8,7 % от БВП) за януари – юли 2016 г. От тях 92,9 млн. евро (3,5 % от общия размер) са за сектор Държавно управление, 901,5 млн. евро (33,6 % от общия размер) за сектор Банки, 622,1 млн. евро (23,2 %) за Други сектори, а 1065,5 млн. евро (39,7 %) са вътрешнофирмено кредитиране. През януари – юли 2017 г. извършените плащания по обслужването на brutния външен дълг са 3344,4 млн. евро (6,7 % от БВП) при 3332,3 млн. евро (7 % от БВП) за януари – юли 2016 г. Нетният външен дълг в края на юли 2017 г. е отрицателен в размер на 382,6 млн. евро (0,8 % от БВП), като намалява с 1908,9 млн. евро спрямо края на 2016 г. (1526,4 млн. евро, 3,2 % от БВП). Понижението се дължи от една страна на нарастването на brutните външни активи (с 970,3 млн. евро, 3 %), а от друга – на намалението на brutния външен дълг (с 938,6 млн. евро, 2,8 %). Нетният външен дълг намалява с 2749,4 млн. евро спрямо юли 2016 г. (2366,9 млн. евро, 5 % от БВП).

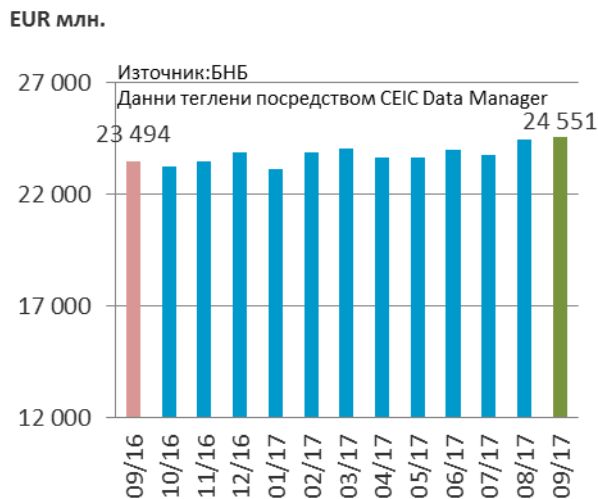

Международни резерви

През м. Септември 2017 г. международните резерви на БНБ са в размер на 48,017 млрд. лв. (24,551 млрд. евро), като нарастват 0,4 % на месечна и 4,5 % на годишна база

По данни на БНБ през м. Септември 2017 г. международните резерви на БНБ са в размер на 48,017 млрд. лв. (24,551 млрд. евро), като нарастват 0,4 % на месечна и 4,5 % на годишна база. За период от един месец паричните средства и предоставени депозити в чужда валута отчитат ръст от 3,3 % и 51,6 % на годишна база. Към края на Септември 2017 г. същите възлизат на стойност 20,1 млрд. лв. Монетарното злато и други инструменти в монетарно злато и инвестициите в ценни книжа бележат спад респективно с 0,7 % и 1,6 % на месечна 8,0 % и 15,3 % на годишна база. Към 29.09.2017 г. банкнотите и монетите в обращение са в размер на 15,1 млрд. лв., като регистрират ръст на месечна база от 1,1 % и годишна от 12,7 %. Ръст на годишна база бележат и задълженията към банки с 15,8 %, при месечен спад от 1,3 %. Противоположно на тях задълженията към правителството и бюджетни организации намаляват с 11,4 % в сравнение със съответния период на предходната година, при ръст от 2,5 % на месечна база. Към края на отчетния период задълженията към други депозанти са в размер на 1,5 млрд. лв., като нарастват с 0,8 % спрямо предходния месец и с 31,7 % спрямо съответния период на предходната година. Депозит на управление "Банково" намалява с 0,7 % на месечна и 9,5 % на годишна база и възлиза на стойност 5,7 млрд. лв. Международната ликвидна позиция на България, определена като съотношение на международните резерви към краткосрочния външен дълг запазва високата си равнище от 317 %.

Международни резерви

РЕАЛЕН СЕКТОР

Бизнес климат

През септември 2017 г. общият показател на бизнес климата намалява до 27,6 % или с 0,8 пункта на месечна база, при ръст от 4,0 пункта на годишна

По данни на НСИ през септември 2017 г. общият показател на бизнес климата намалява с 0,8 пункта в сравнение с август, което се дължи на по-неблагоприятния бизнес климат в строителството, търговията на дребно и сектора на услугите. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ се покачва с 1,9 пункта на 28,3 % спрямо предходния месец в резултат на по-оптимистичните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Настоящата производствена активност се оценява като леко подобрена, като и очакванията за дейността през следващите три месеца остават благоприятни. Основните фактори, затрудняващи предприятията, продължават да бъдат свързани с несигурната икономическа среда и недостига на работна сила, макар че през последния месец се наблюдава намаление на негативното въздействие на първия фактор. Относно продажните цени в промишлеността мениджърите не предвиждат промяна през следващите три месеца. През септември съставният показател „бизнес климат в строителството“ се понижава с 1,8 пункта до 26,8 %, което се дължи изцяло на по-резервираните очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на

Общ показател на бизнес климата

предприятията през следващите шест месеца. По тяхно мнение има известно увеличение на получените нови поръчки през последния месец, но очакванията им за строителната активност през следващите три месеца се влошават. Несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостигът на работна сила остават основните проблеми за развитието на бизнеса. По отношение на продажните цени в сектора очакванията на мениджърите са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ намалява с 3,5 пункта до 39,8 % в резултат на изместване на оценките и очакванията на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията от „добро“ към „задоволително“ (нормално за сезона). По отношение на обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца прогнозите им също са по-резервирани. Най-сериозният проблем, затрудняващ дейността на предприятията, остава конкуренцията в бранша, следвана от несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене. Относно продажните цени търговците предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца. През септември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се понижава с 2,5 пункта до 14,8 %, което се дължи на по-неблагоприятните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно и в прогнозите им относно търсенето на услуги през следващите три месеца се наблюдава известен песимизъм. Основните пречки за развитието на бизнеса продължават да бъдат свързани с конкуренцията в бранша и несигурната икономическа среда, като през последния месец негативното им влияние се засилва. По отношение на продажните цени в сектора преобладаващите очаквания на мениджърите са те да запазят своето равнище през следващите три месеца.

Индекс на промишлено производство

През август 2017 г. индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, се увеличава с 0,4 % на месечна база и с 4,9 % на годишна съгласно календарно изгладените данни

По предварителни данни на НСИ през август 2017 г. индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, се увеличава с 0,4 % в сравнение с юли 2017 година. През август 2017 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран ръст от 4,9 % спрямо съответния месец на 2016 година. През август 2017 г. увеличение спрямо предходния месец е регистрирано в добивната промишленост - с 4,0 %, и в преработващата промишленост - с 0,4 %, а намаление е отчетено в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 0,7 %. По-значителен ръст в преработващата промишленост се наблюдава при: производството на тютюневи изделия - с 28,3 %, производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти - със 7,6 %, производството на машини и оборудване с общо и специално предназначение - с 6,7 %, производството на химични продукти - с 6,2 %. Спад е регистриран при: ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 21,7 %, производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 9,9 %, производството на напитки - с 6,2 %, печатната дейност и възпроизвеждане на записани носители - с 4,6 %. На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в добивната промишленост - с 12,9 %, и в преработващата промишленост - с 6,4 %, а спад е регистриран в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 3,8 %. По-значително увеличение в преработващата промишленост спрямо предходната година се наблюдава при: производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти - с 29,0 %, производството на машини и оборудване с общо и специално предназначение - с 26,8 %, производството на лекарствени вещества и продукти - с 21,5 %, производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 18,0 %. Намаление е отчетено при: производството на превозни средства, без автомобили - с 15,6 %, производството на напитки - с 13,0 %, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 10,1 %, производството на хранителни продукти - с 4,3 %.

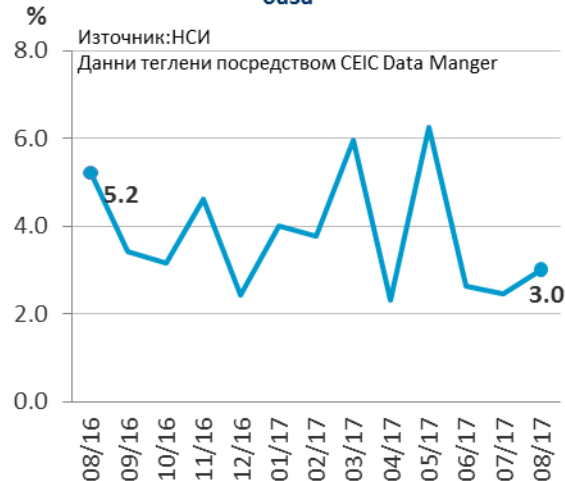

Търговия на дребно

През август 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,4 % на месечна и с 3,0 % на годишна база въз основа на календарно изгладените данни

По предварителни сезонно изгладени данни на НСИ през август 2017 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,4 % спрямо предходния месец. През август 2017 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, бележи ръст от 3,0 % в сравнение със същия месец на предходната година. През август 2017 г. се наблюдава по-значително увеличение на оборота спрямо предходния месец при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 2,3 %, търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 2,0 %, и търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 1,4 %. Намаление е регистрирано при търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 1,2 %, и търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 0,1 %. През август 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 г. оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно с разнообразни стоки - с 15,1 %, търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 11,9 %, и търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 8,9 %. Спад е регистриран при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 11,3 %, и търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет – с 2,8 %.

Индекс на оборота "Търговия на дребно", % изменение на годишна база

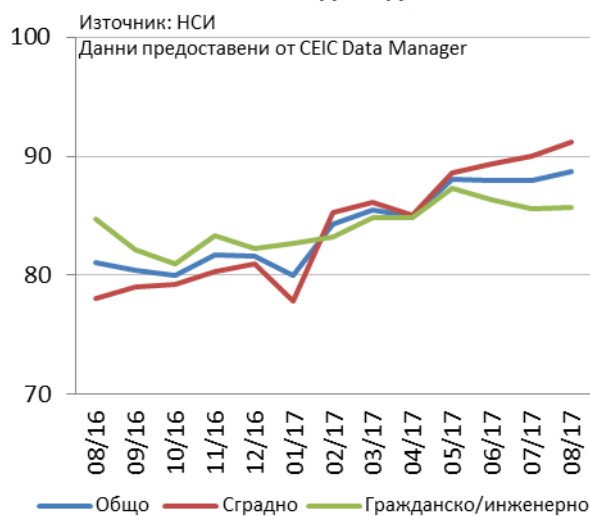

Строителство

През август 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни бележи ръст от 0,9 % на месечна база и 9,0 % на годишна спрямо календарно изгладените данни

По предварителни данни на НСИ през август 2017 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 0,9 % над равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни показват нарастване от 9,0 % на строителната продукция през август 2017 г. в сравнение със същия месец на 2016 година. През август 2017 г. индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е над равнището от предходния месец, като продукцията от сградното строителство се увеличава с 1,4 %, а от гражданското/инженерното строителство - с 0,2 %. На годишна база ръстът на строителната продукция през август 2017 г., изчислен от календарно изгладени данни, се определя от положителния темп на сградното строителство, където нарастването е с 16,9 %, а на гражданското/инженерното строителство - с 0,1 %.

Индекс на строителната продукция, сезонно изгладени данни

Туризм

През август 2017 г. пътуванията на български граждани в чужбина са 680,4 хил., или с 15,2 % над регистрираните през август 2016 година

По данни на НСИ, пътуванията на български граждани в чужбина през август 2017 г. са 680,4 хил., или с 15,2 % над регистрираните през август 2016 година. Увеличение на пътуванията на български граждани в сравнение със същия месец на предходната година е отчетено към Германия - с 27,9 %, Италия - с 27,3 %, Австрия - с 25,5 %, Испания - с 22,9 %, Обединеното кралство - с 19,3 %, Турция - с 18,9 %, Франция - с 12,9 %, Сърбия - с 11,4 %, Румъния - с 10,5 %, Гърция - с 8,8 %, и други. Същевременно намаляват пътуванията към Украйна - с 6,6 %, Руската федерация - с 5,0 %, и други. Най-голям относителен дял от общия брой пътувания на български граждани в чужбина през август 2017 г. формират пътуванията с други цели (гостуване, обучение, посещение на културни и спортни мероприятия) - 44,6 %, следвани от пътуванията с цел почивка и екскурзия - 42,9 %, и пътуванията със служебна цел - 12,5 %.

В сравнение с август 2016 г. е регистрирано увеличение при пътуванията по всички наблюдавани цели: с цел почивка и екскурзия - с 18,5 %, с други цели - с 15,0 %, и със служебна цел - с 5,7 %. През август 2017 г. с други цели са били 70,2 % от пътуванията към Турция и 66,0 % - към Чешката република. Пътуванията с цел почивка и екскурзия към Италия и Гърция са съответно 64,1 и 63,8 % от всички реализирани пътувания на български граждани към тези страни. През август 2017 г. посещенията на чужденци в България са 2 125,1 хил., или с 10,8 % повече в сравнение с август 2016 година. Регистрирано е увеличение при всички наблюдавани цели: с други цели - с 19,7 %, с цел почивка и екскурзия - с 6,4 %, и със служебна цел - с 3,0 %. От общия брой чужденци, посетили България през август 2017 г., делът на гражданите от Европейския съюз е 62,4 %, или с 13,7 % повече в сравнение със същия месец на предходната година. Увеличават се посещенията на граждани от Нидерландия - с 41,4 %, Обединеното кралство - с 38,1 %, Франция - с 34,7 %, Румъния - с 33,1 %, Белгия - с 30,3 %, Гърция - с 19,1 %, Австрия - с 9,5 %, Полша - с 2,2 %, и други. Същевременно намаляват посещенията на граждани от Дания - с 44,4 %, Унгария - с 30,5 %, Чешката република - с 16,1 %, и други. Увеличават се и посещенията на граждани от групата „Други европейски страни“ - със 7,1 %, като най-голям е ръстът на посещенията на граждани от бившата югославска република Македония - с 16,7 %. През август 2017 г. преобладава делът на посещенията с цел почивка и екскурзия - 55,4 %, следвани от посещенията с други цели (вкл. гостувания и транзитни преминавания) - 37,9 %, и със служебна цел - 6,7 %. Посещенията с цел почивка и екскурзия формират 98,2 % от всички посещения на граждани от Израел и 94,7 % - от Руската федерация, а с други цели са 81,5 % от посещенията на граждани от Гърция и 73,9 % - от Турция.

Общо пристигащи/заминаващи

Източник: НСИ

Данни теглени от CEIC Data Manager

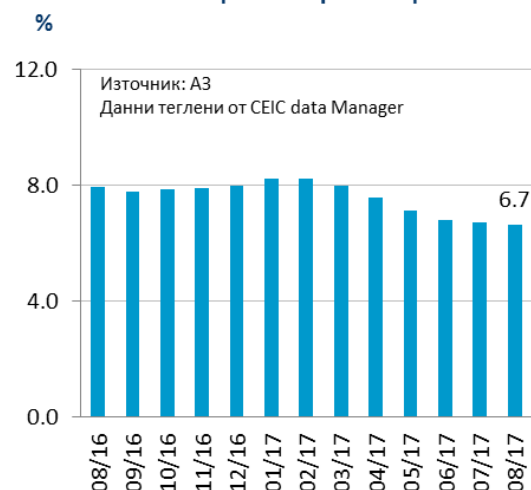

Безработица

През Август 2017 г. броят на регистрираните безработни лица в дирекции „Бюро по труда“ (ДБТ) е 218 436, като се наблюдава намаление от 1,1 % на месечна база и 16,5 % на годишна

По данни на Агенцията по заетостта през Август 2017 г. броят на регистрираните безработни лица в дирекции „Бюро по труда“ (ДБТ) е 218 436, като се наблюдава намаление от 1,1 % спрямо предходния месец, а на годишна база се отчита съществен спад от 16,5 %. Равнището на регистрираната безработица през август 2017 г., определено като дял на регистрираните безработни лица към икономическо активното население на възраст 15–64 г., установено при Преброяване 2011 г. е 6,7 %. Отчита се намаление в равнището на безработица, както при сравнение с предходния месец, така и на годишна база, съответно с 0,08 процентни пункта (п.п.) и 1,3 п.п. На работа през август са постъпили 18 054 безработни лица, намалявайки с 1,3 %

Равнище на безработица

Октомври 2017 г.

спрямо предходния месец и 8,8 % на годишна база. През месец август 2017 г. в ДБТ са обявени общо 23 046 работни места, като се отчита прираст с 28,3 % спрямо юли 2017 г. и с 3,8 % на годишна база. Заявените места на първичния пазар съставляват 81,8 % от всички обявени места, по схеми на ОП РЧР – 11,6 %, по мерки от ЗНЗ – 3,6 % и по програми за заетост – 3,0 %.

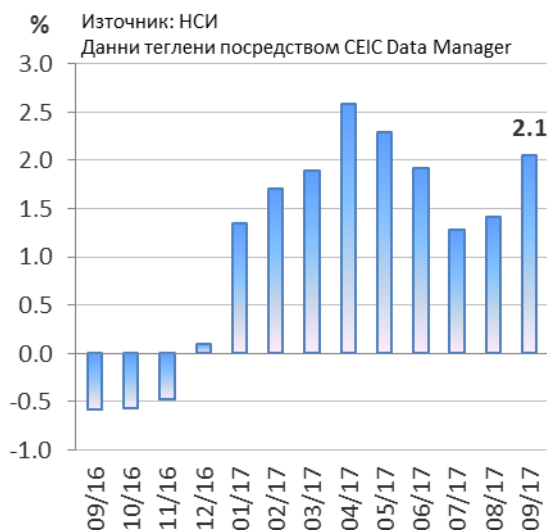
На първичния пазар са заявени 18 856 работни места, като те нарастват с 20,1 % спрямо предходния месец, а на годишна база намаляват незначително с 0,4 %. През август 2017 г. най-много свободни работни места на първичния пазар в ДБТ са заявени от сферата на: преработващата промишленост (4 926); образованието (3 038); търговията (2 320); административните и спомагателни дейности (2 308); държавното управление (1 290); хотелиерството и ресторантьорството (1 008); строителството (986); транспорта, складирането и пощите (573); селското, горското и рибното стопанство (489); операциите с недвижими имоти (485) и др.

Инфлация

За септември 2017 г. спрямо август 2017 г. индексът на потребителските цени е 100,2 %, т.е. месечната инфлация е 0,2 %, а годишната 2,1 %

По данни на НСИ индексът на потребителските цени за септември 2017 г. спрямо август 2017 г. е 100,2 %, т.е. месечната инфлация е 0,2 %. Инфлацията от началото на годината (септември 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 1,3 %, а годишната инфлация за септември 2017 г. спрямо септември 2016 г. е 2,1 %. Средногодишната инфлация за периода октомври 2016 - септември 2017 г. спрямо периода октомври 2015 - септември 2016 г. е 1,3 %. През септември 2017 г. спрямо предходния месец по-съществени промени в цените на стоките и услугите в потребителските групи са регистрирани при: хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 1,2 %; жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0,7 %; транспорт - увеличение с 1,0 %; развлечения и култура - намаление със 7,0 %; образование - увеличение с 1,5 %; ресторанти и хотели - намаление с 0,8 %. През септември 2017 г. по-значително увеличение на цените при хранителните продукти е регистрирано при: месо от едър рогат добитък - с 3,5 %, сирене - с 3,1 %, кашкавал - с 2,2 %, яйца - с 4,7 %, млечни масла - със 7,1 %, домати - с 18,8 %, краставици - с 10,6 %, зеле - с 4,4 %, пресни зеленчукови подправки - с 2,4 %, и други. През септември 2017 г. по-съществен спад на цените на хранителните продукти е отчетено при: олио - с 1,0 %, ябълки - с 11,8 %, грозде - с 10,9 %, пипер - с 11,1 %, зрял лук - с 6,6 %, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 2,1 %, захар - с 2,2 %, кафе - с 2,0 %, газирани напитки - с 1,4 %, и други. През септември 2017 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: облекло - с 1,0 %, газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 4,4 и 2,2 %, дърва за отопление - с 3,1 %, дизелово гориво - с 2,1 %, автомобилен бензин А95Н - с 1,5 %, автомобилен бензин А98Н - с 1,6 %, газ пропан-бутан за ЛТС - с 6,5 %, цветарство - с 2,4 %, висше образование - с 1,7 %, и други. През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: обувки - с 1,6 %, пакетни услуги за почивка и туристически пътувания - с 15,2 %, хотели във ваканционни центрове и курорти - с 18,7 %, продукти за лична хигиена - с 2,7 %, и други. През септември 2017 г. цените на лекарствените продукти и на лекарските услуги остават на равнището от предходния месец, а цените на стоматологичните услуги са се увеличили с 0,1 %. Хармонизираният индекс на потребителските цени за септември 2017 г. спрямо август 2017 г. е 99,8 %, т.е. месечната инфлация е минус 0,2 %. Основна причина за намалението на общия ХИПЦ, който измерва изменението на цените на стоките и услугите, използвани от всички домакинства на територията на страната (включително и чуждестранните), е намалението на цените в групите „Развлечения и култура” и „Ресторанти и хотели”. Инфлацията от началото на годината (септември 2017 г. спрямо декември 2016 г.) е 0,7 %, а годишната инфлация за септември 2017 г. спрямо септември 2016 г. е 1,3 %. Средногодишната инфлация за периода октомври 2016 - септември 2017 г. спрямо периода октомври 2015 - септември 2016 г. е 0,6 %.

Инфлация на годишна база

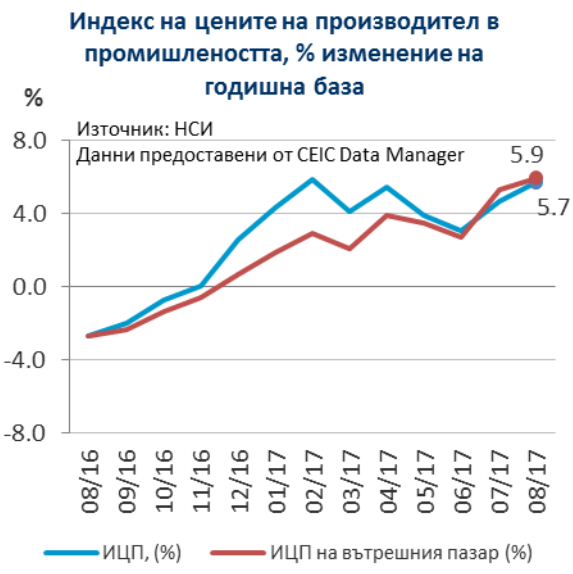
Общ индекс на цените на производител в промишлеността

През август 2017 г. общият индекс на цените на производител нараства с 0,7 % спрямо предходния месец и с 5,8 % спрямо съответния месец на предходната година

По данни на НСИ, общият индекс на цените на производител през август 2017 г. нараства с 0,7 % спрямо предходния месец. По-високи цени са регистрирани в добивната промишленост - с 2,1 %, в преработващата промишленост - с 0,7 %, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 0,5 %.

По-съществено увеличение на цените в преработващата промишленост се наблюдава при производството на основни метали - с 1,1 %, и при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 0,8 %, а намаление е регистрирано при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 1,5 %, и при производството на превозни средства, без автомобили - с 0,9 %. Общият индекс на цените на производител през август 2017 г. нараства с 5,8 % в сравнение със същия месец на 2016 година. Увеличение на цените е отчетено в добивната промишленост - с 11,7 %, при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 10,5 %, и в преработващата промишленост - с 3,9 %.

В преработващата промишленост по-съществено увеличение на цените се наблюдава при производството на основни метали - с 11,4 %, при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 6,1 %, и при производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 4,9 %, а намаление е регистрирано при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 1,7 %, при производството на превозни средства, без автомобили - с 1,5 %, и при обработката на кожи; производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 1,4 %.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през август 2017 г. е с 0,4 % над равнището от предходния месец. Увеличение на цените е отчетено в добивната промишленост - с 3,2 %, и в преработващата промишленост - с 0,5 %, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ няма изменение. В преработващата промишленост увеличение на цените спрямо предходния месец се наблюдава при производството на основни метали - с 2,5 %, и при производството на облекло - с 0,8 %, а намаление е отчетено при производството на тютюневи изделия - с 0,7 %, и при производството на химични продукти - с 0,6 %.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през август 2017 г. нараства с 5,9 % в сравнение със същия месец на 2016 година. Увеличение на цените е регистрирано при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 10,4 %, в добивната промишленост - с 9,0 %, и в преработващата промишленост - с 3,1 %.

По-високи цени в преработващата промишленост спрямо август 2016 г. са отчетени при: производството на основни метали - с 11,9 %, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 5,0 %, и производството на електрически съоръжения - с 4,8 %.

Намаление на цените се наблюдава при обработката на кожи; производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 0,2 %, при производството на изделия от други неметални минерални суровини и при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - по 0,1 %.

Индексът на цените на производител на международния пазар през август 2017 г. се увеличава с 1,2 % в сравнение с предходния месец. В преработващата промишленост е отчетено нарастване на цените с 0,9 %.

По-съществено увеличение спрямо предходния месец се наблюдава при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 1,1 %, и при производството на основни метали - с 0,8 %, а намаление е отчетено при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 2,3 %, и при производството на превозни средства, без автомобили - с 1,2 %.

Индексът на цените на производител на международния пазар през август 2017 г. нараства с 5,5 % в сравнение със същия месец на 2016 година. В преработващата промишленост увеличението на цените е с 4,9 %.

По-високи цени са отчетени при производството на основни метали - с 11,3 %, и при производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 10,9 %.

Намаление на цените се наблюдава при производството на химични продукти - с 2,6 %, и при производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 2,5 %.

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Бюджетно салдо

Към месец август 2017 г. салдото по КФП на касова основа е положително в размер на 2 151,5 млн. лв. (2,2 % от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на 2 144,7 млн. лв. и излишък по европейските средства в размер на 6,7 млн. лева

По данни на МФ салдото по КФП на касова основа към месец август 2017 г. е положително в размер на 2 151,5 млн. лв. (2,2 % от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на 2 144,7 млн. лв. и излишък по европейските средства в размер на 6,7 млн. лева. В структурно отношение салдото по националния бюджет отчита подобрене спрямо отчетеното за същия период на 2016 г., основно поради ръста на данъчните и осигурителните приходи, докато салдото по сметките за средства от ЕС през настоящата година се влошава поради базов ефект в 2016 г., свързан с възстановени към България грантове от ЕС в началото на 2016 г. за извършени разходи в края на 2015 г., когато бе пикът на плащанията по проектите за предходния програмен период 2007–2013 година. Постъпилите приходи и помощи по КФП към август 2017 г. са в размер на 23 284,8 млн. лв. или 65,7 % от годишните разчети. Съпоставени със същия период на предходната година, данъчните и неданъчните приходи нарастват с 1 492,1 млн. лв. (7,2 %), докато постъпленията от помощи са по-ниски. Общата сума на данъчните постъпления, вкл. приходите от осигурителни вноски, възлиза на 19 402,6 млн. лв., което представлява 69,2 % от планираните за годината приходи. Съпоставено с данните към август 2016 г. данъчните постъпления нарастват номинално с 8,4 % (1 496,5 млн. лв.). Приходите от преки данъци са в размер на 3 555,4 млн. лв. или 69,8 % от предвидените в разчетите за годината, като спрямо същия период на предходната година нарастват с 275,4 млн. лева. (8,4 %). Приходите от косвени данъци са в размер на 9 642,0 млн. лв., което е 68,8 % от разчетите за годината. Съпоставено с данните към август 2016 г., постъпленията в групата нарастват с 503,9 млн. лв. (5,5 %). Постъпленията от ДДС са в размер на 6 275,5 млн. лв. или 71,4 % от планираните. Съпоставени с предходната година, приходите от ДДС нарастват с 440,6 млн. лв. (7,6 %). Размерът на невъзстановения ДДС към 31.08.2017 г. е 71,5 млн. лева. Приходите от акцизи възлизат на 3 217,2 млн. лв. (63,9 % от разчетените за годината). Постъпленията от мита са 124,5 млн. лв. или 75,0 % от разчета за годината. Постъпленията от други данъци (вкл. имуществени данъци и др. данъци по ЗКПО) са в размер на 765,8 млн. лв. или 77,3 % изпълнение на годишните разчети. Приходите от социално и здравноосигурителни вноски са 5 439,4 млн. лв., което представлява 68,5 % от разчетените за годината. Съпоставено със същия период на предходната година, приходите от осигурителни вноски нарастват номинално с 14,3 % (682,2 млн. лева). Неданъчните приходи са в размер на 2 887,4 млн. лв., което представлява 60,7 % изпълнение на годишните разчети. Приходите от помощи са в размер на 994,8 млн. лв. или 37,6 % от планираните за годината. Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към август 2017 г. възлизат на 21 133,4 млн. лв., което е 57,5 % от годишните разчети. За сравнение, разходите по КФП за същия период на 2016 г. бяха в размер на 19 698,1 млн. лева. Нарастването на разходите спрямо края на месец август 2016 г. е основно поради по-високия размер на социалните и здравноосигурителните плащания, базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2016 г., новото им увеличение от юли 2017 г., както и по-високите разходи за субсидии и за персонал, включително и поради ръста на разходите за осигурителните вноски, свързан с увеличаване размера на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ с 20 пр. п. спрямо 2016 година. Нелихвените разходи са в размер на 19 911,0 млн. лв., което представлява 57,6 % от годишните разчети. Текущите нелихвени разходи към август 2017 г. са в размер на 18 674,6 млн. лв. (65,9 % от разчета за годината), капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 1 236,3 млн. лв. (19,9 % от разчетите към ЗДБРБ за 2017 г.). Лихвените плащания са в размер на 615,0 млн. лв. или 74,4 % от планираните за 2017 година. Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.08.2017 г. от централния бюджет възлиза на 607,4 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и

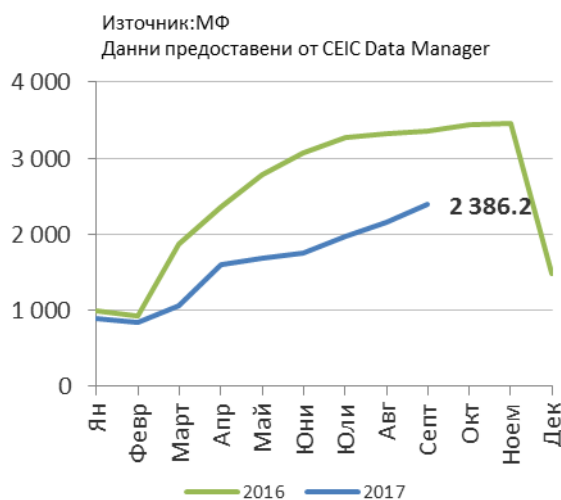
Октомври 2017 г.

относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 година. Размерът на фискалния резерв към 31.08.2017 г. е 11,6 млрд. лв., в т.ч. 11,1 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки, и 0,5 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

Към септември 2017 г. салдото по консолидираната фискална програма на касова основа се очаква да бъде положително в размер на 2 386,2 млн. лв. или 2,4 % от прогнозния БВП

По данни на МФ към септември 2017 г. салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа се очаква да бъде положително в размер на 2 386,2 млн. лв. или 2,4 % от прогнозния БВП. В структурно отношение салдото по националния бюджет отчита подобрене спрямо отчетеното за същия период на 2016 г., основно поради ръста на данъчните (вкл. осигурителните) приходи, докато салдото по сметките за средства от ЕС през настоящата година се влошава поради базов ефект в 2016 година. Той е свързан с възстановени към България грантове от ЕС в началото на 2016 г. за извършени разходи в края на 2015 г., когато бе пикът на плащанията по проектите за предходния програмен период 2007–2013 година. Основни параметри по КФП на база предварителни данни и оценки: Приходите и помощите по КФП към септември 2017 г. се очаква да бъдат в размер на 26 132,1 млн. лв. (73,7 % от годишния разчет). Изпълнението на данъчните и неданъчните приходи се очаква да бъде 76,5 % от разчета за годината, като съпоставени със същия период на предходната година нарастват с 1 750,1 млн. лв. (7,5 %). Постъпленията от помощи към края на месец септември са по-ниски спрямо същия период на 2016 г., като изпълнението спрямо годишните разчети за 2017 г. се очаква да бъде 39,9 %. Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към септември 2017 г. се очаква да бъдат в размер на 23 746,0 млн. лв., което е 64,6 % от годишния разчет. Разходите за същия период на миналата година са в размер на 22 289,6 млн. лева. Нарастването на разходите спрямо края на месец септември 2016 г. е основно поради по-високия размер на социалните и здравноосигурителните плащания, базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2016 г., новото им увеличение от юли 2017 г., разходите за субсидии и по-високите разходи за персонал, включително и поради ръста на разходите за осигурителните вноски, свързан с увеличаване на размера на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ с 20 пр. п. спрямо 2016 година. Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 30.09.2017 г. от централния бюджет, възлиза на 676,6 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС - Решение на Съвета 2014/335/ЕС, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на ЕС и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 година.

млн. лв. Бюджетна позиция

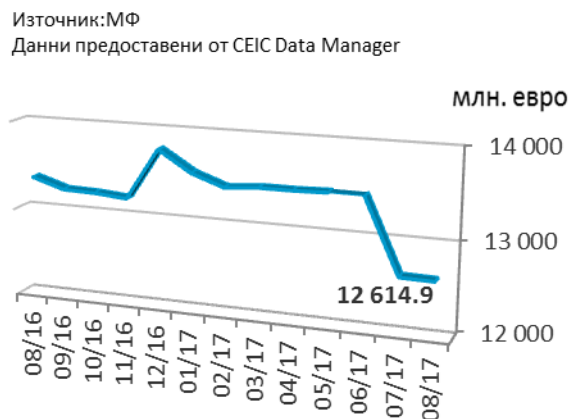
Държавен дълг

Към края на август 2017 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 12 614,9 млн. евро, като намалява със 7,6 млн. евро в сравнение с края на предходния месец

По данни на МФ дългът на подсектор „Централно управление“ към края на август 2017 г. възлиза на 12 614,9 млн. евро. Дългът намалява приблизително със 7,6 млн. евро в сравнение с края на предходния месец. Вътрешните задължения са 3 329,0 млн. евро, а външните 9 285,9 млн. евро. В края на отчетния период съотношението на дълга на подсектор „Централно управление“ към брутният вътрешен продукт (БВП) възлиза на 25,4 %, като делът на вътрешния дълг е 6,7 %, а на външния дълг – 18,7 %. В структурата на дълга на подсектор „Централно управление“ в края на периода вътрешни-

те задължения заемат дял от 26,4 %, а външните – от 73,6 %. Средно-претегленият лихвен процент на дълга за периода януари – август 2017 г. възлиза на 2,70 %, като намалява с 22 б. т. спрямо същия период на 2016 г. (2,92 %). Гарантираният дълг на подсектор „Централно управление“ към 31 август 2017 г. е в размер на 390,4 млн. евро. Вътрешните гаранции са 34,9 млн. евро, а съотношението гарантиран дълг на подсектор „Централно управление“ към БВП е в размер на 0,8 %. Съгласно водения от МФ на основание на чл. 38, ал. 1 от Закона за държавния дълг официален регистър на държавния и държавногарантирания дълг, държавният дълг към края на август 2017 г. достига до 11 976,3 млн. евро или 24,1 % от брутния вътрешен продукт (БВП). Вътрешните задължения са в размер на 3 288,9 млн. евро, а външните – в размер на 8 687,4 млн. евро. Държавногарантираният дълг през август 2017 г. възлиза на 1 039,8 млн. евро. Вътрешните гаранции са 34,9 млн. евро, а съотношението държавногарантиран дълг/БВП - 2,1 %.

Дълг подсектор "Централно управление"

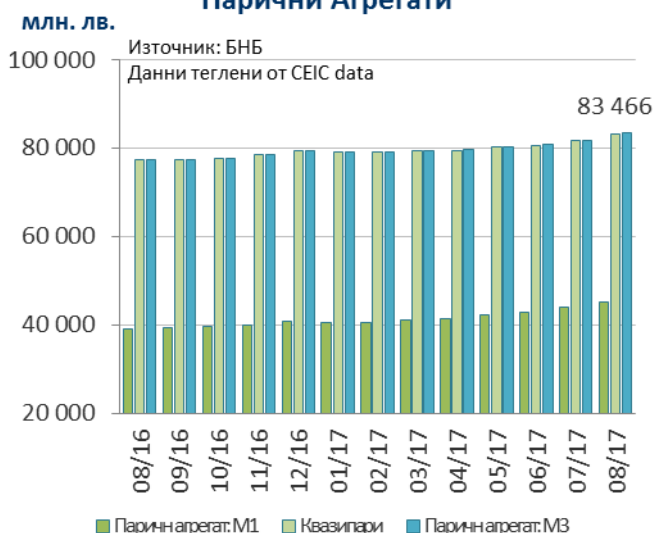

ПАРИЧЕН СЕКТОР

През август 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база със 7,7 % при годишно нарастване от 6,9 % през юли 2017 година

По данни на БНБ през август 2017 г. широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база със 7,7 % при годишно нарастване от 6,9 % през юли 2017 година. В края на август 2017 г. широките пари са 83,466 млрд. лв. (85,1 % от БВП) при 81,932 млрд. лв. към юли 2017 г. (83,5 % от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1, се увеличава през август 2017 г. с 15,9 % на годишна база (14,6 % годишен ръст през юли 2017 година). В края на август 2017 г. депозитите на неправителствения сектор са 70,379 млрд. лв. (71,7 % от БВП), като годишното им увеличение е 6 % (5,4 % годишно повишение през юли 2017 година). Депозитите на Нефинансови предприятия са 20,919 млрд. лв. (21,3 % от БВП) в края на август 2017 година. В сравнение със същия месец на 2016 г. те се увеличават с 11,1 % (10,3 % годишно повишение през юли 2017 година). Депозитите на финансовите предприятия намаляват с 13,2 % на годишна база през август 2017 година (17,7 % годишно понижение през юли 2017 г.) и в края на месеца достигат 3,353 млрд. лв. (3,4 % от БВП). Депозитите на Домакинства и НТООД са 46,106 млрд. лв. (47 % от БВП) в края на август 2017 година. Те се увеличават с 5,4 % спрямо същия месец на 2016 г. (5,3 % годишно нарастване през юли 2017 година). Нетните вътрешни активи са 51,066 млрд. лв. в края на август 2017 година. Те се увеличават с 9 % спрямо същия месец на 2016 г. (10,1 % годишно повишение през юли 2017 година). В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на 52,051 млрд. лв. и нараства спрямо август 2016 г. със 7,2 % (8,1 % годишно увеличение през юли 2017 година). През август 2017 г. вземанията от неправителствения сектор се увеличават с 4,7 %, достигайки 53,683 млрд. лв. (4,8 % годишно увеличение през юли 2017 година). В края на август 2017 г. кредитите за неправителствения сектор са 52,522 млрд. лв. (53,5 % от БВП) при 52,461 млрд. лв. към юли 2017 г. (53,5 % от БВП). През август 2017 г. те се увеличават на годишна база с 4,6 % (4,5 % годишно повишение през юли 2017 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните дванадесет месеца е 112,6 млн. лева. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ са 165,3 млн. лв. (в т. ч. 3,4 млн. лв. през август 2017 година), а обратно изкупените кредити – 52,7 млн. лв. (в т. ч. 4,7 млн. лв. през август 2017 година). Кредитите за

Парични Агрегати

Нефинансови предприятия нарастват с 2,8 % на годишна база през август 2017 г. (2,8 % годишно повишение през юли 2017 г.) и в края на месеца достигат 31,238 млрд. лв. (31,8 % от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 19,372 млрд. лв. (19,7 % от БВП) в края на август 2017 година. Спрямо същия месец на 2016 г. те се увеличават с 5,7 % (5,5 % годишно повишение през юли 2017 година). В края на август 2017 г. жилищните кредити са 9,225 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 5,4 % (4,9 % годишно увеличение през юли 2017 година). Потребителските кредити възлизат на 7,703 млрд. лв. и се увеличават с 5,4 % спрямо август 2016 г. (4,9 % годишно повишение през юли 2017 година). На годишна база другите кредити се увеличават с 39,8 % (45,8 % годишно повишение през юли 2017 г.), като достигат 1,155 млрд. лева. Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1,912 млрд. лв. (1,9 % от БВП) в края на август 2017 година. В сравнение с август 2016 г. те се увеличават с 27,6 % (28,5 % годишно повишение през юли 2017 година). Нетните чуждестранни активи са 51,852 млрд. лв. в края на отчетния месец при 50,096 млрд. лв. в края на юли 2017 година, като нарастват с 2,4 % в сравнение с август 2016 г. (0,2 % годишно повишение през юли 2017 година). През август 2017 г. чуждестранните активи се увеличават с 2,9 % (1,5 % годишен ръст през юли 2017 г.), като достигат 61,058 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9,206 млрд. лв. и на годишна база се увеличават с 5,3 % (8,8 % годишно повишение през юли 2017 година).

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Към края на Септември 2017 бенчмакът на БФБ-София SOFIX намалява с 2,5 % до 688,10 спрямо предходния месец, като отчита спад за втори пореден месец

По данни на БФБ – София към края на Септември 2017 бенчмаркът на БФБ-София SOFIX намалява с 2,5 % до 688,10 спрямо предходния месец, като отчита спад за втори пореден месец. Спад на месечна база бележат и индексите BGBX40 и BGREIT с по 0,4 % до 134,34 и 114,88 респективно. На печалба е индексът BGTR30, който за период от един месец нараства с 0,6 % на 559,26. За периода 01.09-30.09.2017 г. най-ликвидните дружества са Софарма АД – София с 1 862 бр. сделки и акции на цена 4,355 лв., следвано от Химимпорт АД-София с 551 бр. сделки и акции на цена 1,805 лв., Централна кооперативна банка АД – София с 345 бр. сделки и акции на цена 1,792 лв., Монбат АД – София с 246 бр. сделки и акции на цена 11,200 лв. и Първа инвестиционна банка АД – София с 205 бр. сделки и акции на цена 5,400 лв. Пазарната капитализация на БФБ – София към 29.09.2017 г. е 9 516 597 695 лв., като 69 % (6 594 836 699 лв.) от нея се формира от стандартния пазар, 24 % (2 253 178 852 лв.) – от премиум пазара и 7 % (668 582 145 лв.) – от сегмента на дружествата със специална инвестиционна цел.

За третото тримесечие на 2017 г. пазарната капитализация на БФБ намалява с 0,36 % спрямо предходното до 9,517 млрд. лв. На първите три места в Топ 30 дружества по пазарна капитализация се нареждат ТБ Първа Инвестиционна Банка АД-София – с 594 млн. лв., следвано от Софарма АД-София – с 587 млн. лв. и ЧЕЗ Разпределение България АД-София – с 540 млн. лв. Дружествата с най-голямо изменение на пазарната капитализация на основния пазар BSE за тримесечието са Фючърс Кепитал АД-София – с 1574,81 %, Спарки Елтос АД-Ловеч – 144,01 и Слънчев бряг АД-к.к.Слънчев бряг – с 81,78 %. За третото тримесечие на 2017 г. са сключени общо 22 470 бр. сделки на регулирания пазар с оборот - 225 млн. лв. и 411 бр. сделки извън регулирания пазар с оборот – 194 млн. лв., като с най-голям брой сключени сделки са дружествата Софарма АД-София – 3 106, Химимпорт АД-София – с 2 551 и Сирма Груп Холдинг АД-София – с 1 317. Към края на тримесечието спрямо предходното единствено SOFIX бележи спад от 2,18 % до 688,11. Най-голям ръст се наблюдава при BG TR30 – с 4,44 % до 559,26.

Индексите на БФБ на месечна база				
Дата	Sofix	BGBX40	BGREIT	BGTR30
09.2016	504.6	96.1	103.3	404.6
10.2016	531.8	100.9	104.6	420.1
11.2016	562.8	106.4	103.5	439.1
12.2016	586.4	111.3	108.1	459.2
01.2017	602.3	117.0	107.3	470.4
02.2017	611.1	120.6	107.8	486.1
03.2017	634.0	124.9	108.6	503.8
04.2017	657.3	130.3	108.4	519.9
05.2017	661.2	130.6	111.1	516.7
06.2017	703.0	134.0	113.8	534.1
07.2017	715.2	135.5	115.0	548.7
08.2017	705.4	134.9	115.3	556.1
09.2017	688.1	134.3	114.9	559.3

Източник: Българска фондова борса-София

БАНКОВ СЕКТОР

Към края на август 2017 г. агрегираната нетна печалба на банковата система е в размер на 913 млн. лв. спрямо 1 040 млн. лв. за същия период на предходната година и намалява с 12,1 % на годишна база

По данни на БНБ към края на август 2017 г. агрегираната нетна печалба на банковата система е в размер на 913 млн. лв. спрямо 1 040 млн. лв. за същия период на предходната година и намалява с 12,1 % на годишна база. Основна причина за това е свиването на нетния лихвен доход с 4,8 % на годишна база, както влиянието от еднократния ефект от приходите от продажбата на акциите на VIZA през миналата година. Към края на август 2017 г. разходите за обезценка са в размер на 329 млн. лв. и намаляват с 22,9 % на годишна база.

Показател (BGN"000)	30.08. 2016	30.08. 2017	Годишно изменение (%)
Приход от лихви	2 221 594	2 046 278	-7.9
Разход от лихви	341 989	256 262	-25.1
Нетен лихвен доход	1 879 605	1 790 016	-4.8
Обезценки	427 182	329 405	-22.9
Приходи от такси и комисиони	698 067	755 112	8.2
Разходи за такси и комисиони	92 035	97 311	5.7
Нетен доход от такси	606 032	657 801	8.5
Административни разходи	1 059 822	1 051 562	-0.8
Разходи за перрсонала	495 387	525 275	6.0
Нетен оперативен приход	2 768 723	2 522 397	-8.9
Нетна печалба	1 039 530	913 228	-12.1

Източник: БНБ, Изчисления ОББ

През август 2017 г. общата сума на активите на банковата система нараства с 1,3 % на месечна база и с 5,1 % на годишна база, като възлиза на 94,7 млрд. лв. Относителният им дял в БВП е 96,2 %. Спрямо юли 2017 г. нарастват паричните салда при централни банки и другите депозити на виждане. В резултат от това в позицията пари, парични салда при централни банки и други депозити на виждане е отчетено увеличение с 1,0 млрд. лв. (5,5 %), а делът ѝ в активите достига 21,2 % (при 20,4 % в края на юли). При портфейлите с ценни книжа, възлизащи на 12,1 млрд. лв., е налице месечен растеж с 0,3 %, а делът им в активите в края на месеца е 12,8 %. Брутният кредитен портфейл от клиенти на банковата система нараства през август с 2,1 % на годишна база до 55,1 млрд. лв. Увеличение се наблюдава при кредитите за домакинства (с 0,8 % на месечна база и с 6,6 % на годишна база) и намаление – при кредитите за нефинансови предприятия с 0,2 % на месечна база (при ръст от 0,9 % на годишна база), за други финансови предприятия (спад от 1,4 % на месечна база при ръст от 19,5 % на годишна база) и за сектор държавно управление (спад от 0,2 % на месечна база при ръст от 6,6 % на годишна база). При депозитите от клиенти в банковата система е отчетен растеж с 1,5 % на месечна база и с 5,8 % на годишна база до 76,2 млрд. лева. Увеличават се депозитите на нефинансови предприятия (с 4,6 % на месечна база и 11,8 % на годишна база), на други финансови предприятия (със 4,6 % на месечна база при спад от 13,6 % на годишна база), на домакинства (с 0,1 % на месечна база и с 4,8 % на годишна база).

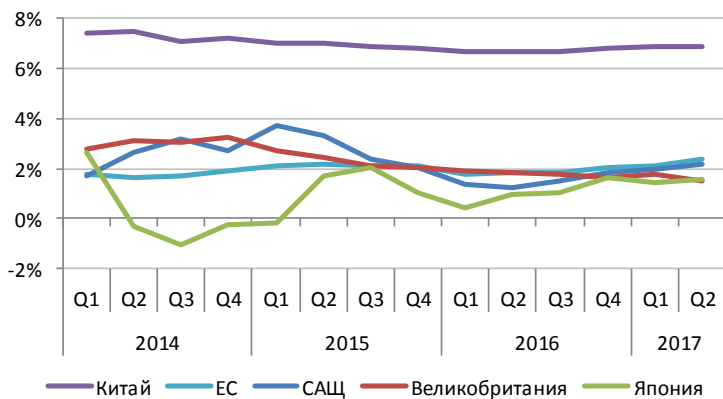
България Показатели за финансово посредничество	30.08.2016 BGN 000	31.12.2016 BGN 000	31.07.2017 BGN 000	30.08.2017 BGN 000	Изменение m/m (%)	Изменение y/y (%)	Изменение yend (%)	Дял в БВП (%)
АКТИВИ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА (BGN '000)	90 078 294	92 094 979	93 425 375	94 684 945	1.3	5.1	2.8	96.2
Кредити за държавно управление	581 376	686 170	620 533	619 510	-0.2	6.6	-9.7	0.6
Кредити за нефинансови предприятия	33 026 260	33 180 349	33 412 971	33 338 755	-0.2	0.9	0.5	34.4
Кредити на финансови предприятия	1 994 000	2 025 583	2 417 460	2 382 753	-1.4	19.5	17.6	2.5
Кредити на домакинствата общо, в т.ч.	18 390 845	18 575 301	19 450 422	19 598 320	0.8	6.6	5.5	20.0
Жилищни, ипотечни на физически лица	8 729 264	8 771 553	9 070 486	9 142 240	0.8	4.7	4.2	9.3
Потребителски	8 728 857	8 677 385	9 024 593	9 099 904	0.8	4.3	4.9	9.3
Микро- кредити и други кредити	932 724	1 126 363	1 355 343	1 356 176	0.1	45.4	20.4	1.4
ОБЩО КРЕДИТИ	53 992 481	54 467 403	55 143 443	55 143 443	0.0	2.1	1.2	56.8
ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ КЛИЕНТИ в т.ч.	72 024 884	74 129 417	75 080 006	76 218 959	1.5	5.8	2.8	77.3
Депозити на Местно държавно управление и СОФ	1 700 601	1 652 435	1 931 502	1 859 158	-3.7	9.3	12.5	2.0
Депозити на Нефинансови предприятия	20 547 199	21 375 024	21 963 226	22 979 877	4.6	11.8	7.5	22.6
Депозити на Финансови предприятия	4 175 321	3 905 721	3 447 332	3 606 173	4.6	-13.6	-7.7	3.5
Депозити на Домакинства и НТООД	45 601 763	47 196 237	47 737 946	47 773 751	0.1	4.8	1.2	49.1
Собствен капитал	12 155 234	12 133 492	12 119 736	12 274 789	1.3	1.0	1.2	
Нетна печалба (анюализирана)	1 039 530	1 262 334	790 353	913 228	15.5	-12.1		
Банкови показатели (%)								
ROE	12.83	10.4	11.18	11.16	0.8	-1.6	0.8	
ROA	1.73	1.4	1.45	1.45	0.1	-0.3	0.1	
Капиталова адекватност	n.a.	22.2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
Ликвидност на активите	37.58	38.2	36.80	37.61	0.8	-0.8	-1.4	
Проблемни кредити	n.a.	11.1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
БВП (млн.лева)	88 282 000	88 282 000	97 156 000	97 156 000				
EUR/BGN	1.95583	1.95583	1.95583	1.95583				

Източник: БНБ, МФ, Изчисления ОББ

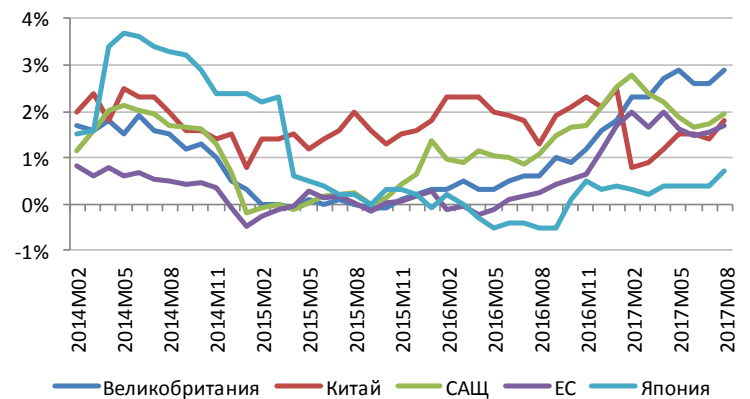
В края на август 2017г. ликвидните активи възлизат на 30,8 млрд. лв., като с най-голям дял в структурата им остават паричните средства и парични салда при БНБ (54,2 %). Коефициентът на ликвидните активи, изчисляван по Наредба № 11 на БНБ, достига 37,61 %. Собственият капитал в баланса на банковата система в края на август възлиза на 12,3 млрд. лв., като за месеца се увеличава със 155 млн. лв. (1,3 %) поради нарастването на печалбата и на натрупания друг всеобхватен доход.

ПРИЛОЖЕНИЕ

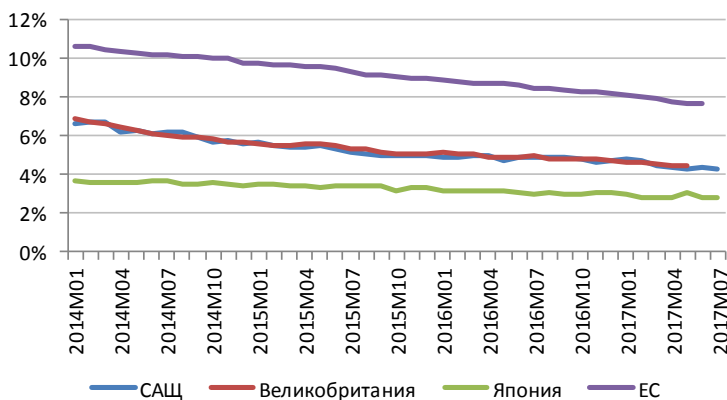
Напреднали икономики: Ръст на БВП спрямо съответното тримесечие на предходната година

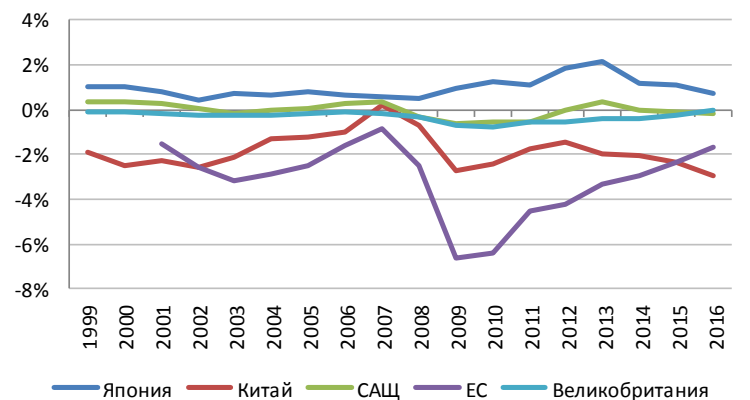
Напреднали икономики: Инфлация по страни, месечно (на годишна база)

Напреднали икономики: Коефициент на безработица по страни, месечно

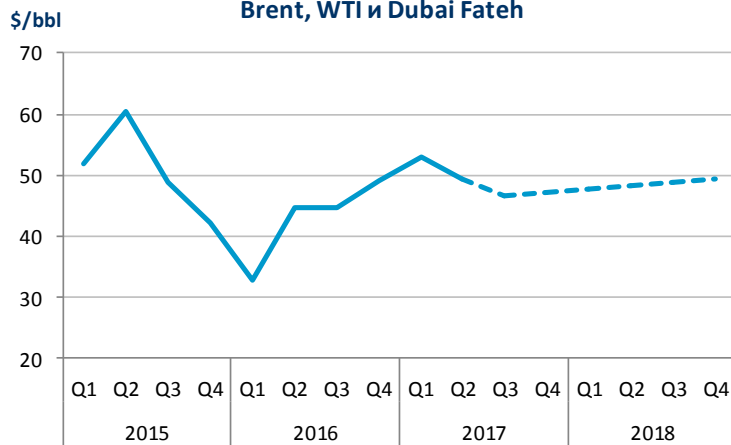

Напреднали икономики: Съотношение на Бюджетен излишък/дефицит към БВП (%)

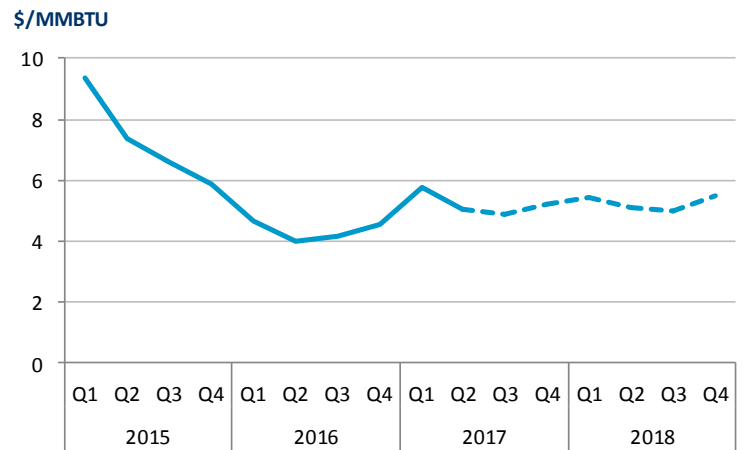

Международни цени на петролни продукти

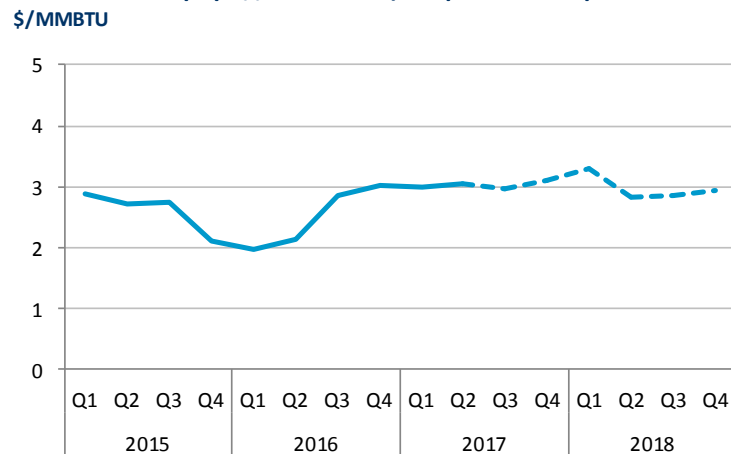
Петрол - средно аритметично на три спот цени:
Brent, WTI и Dubai Fateh

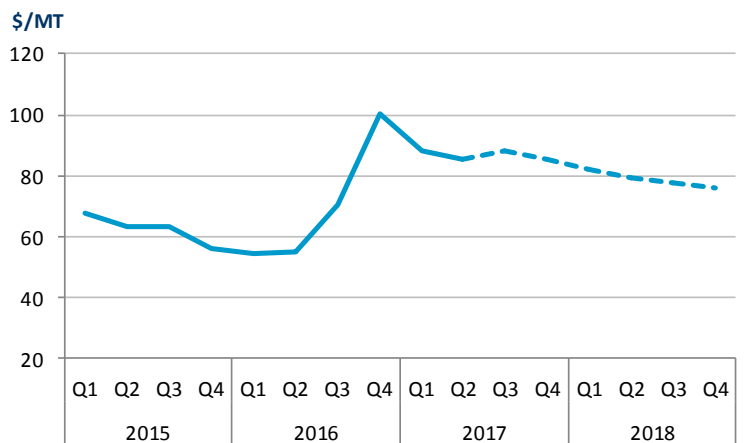
Природен газ: Руски природен газ в Германия

Природен газ: САЩ, вътрешен пазар

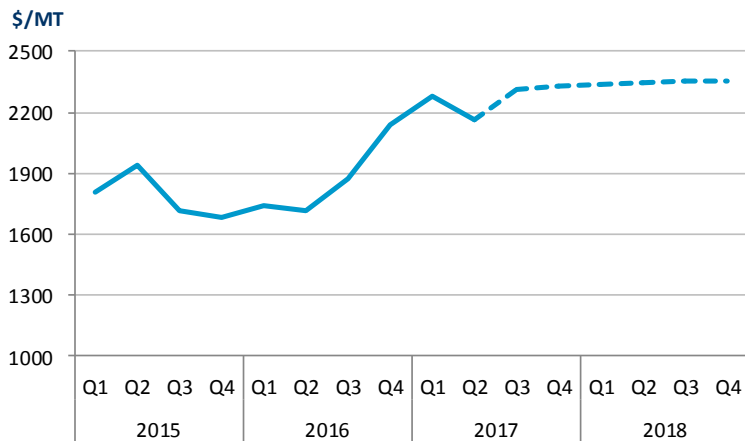

Въглища: Австралийски въглища, външни пазари

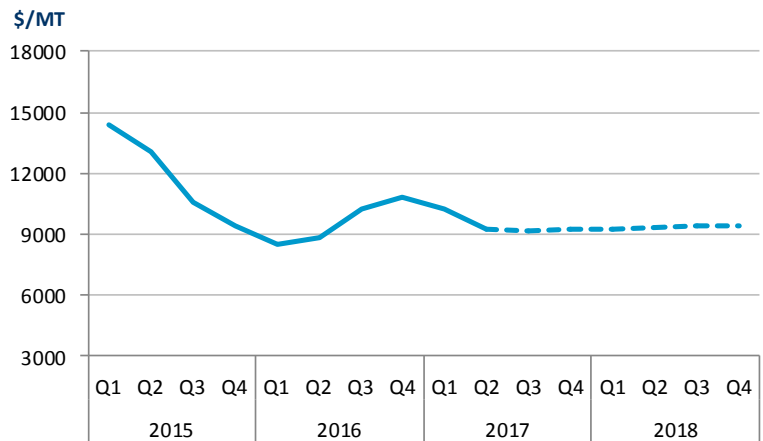

Международни цени на метали

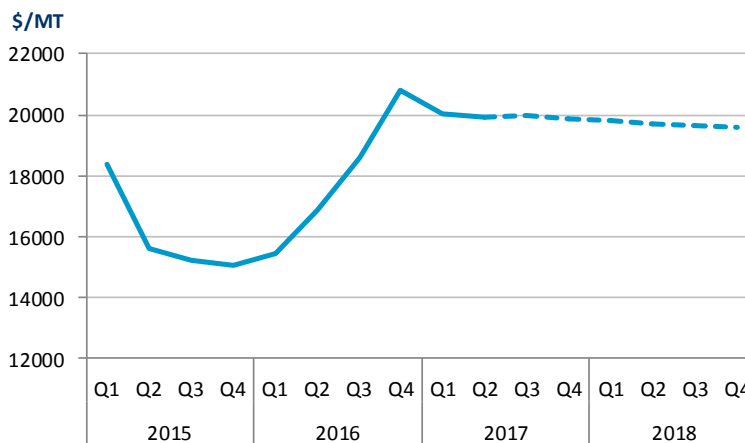
Олово

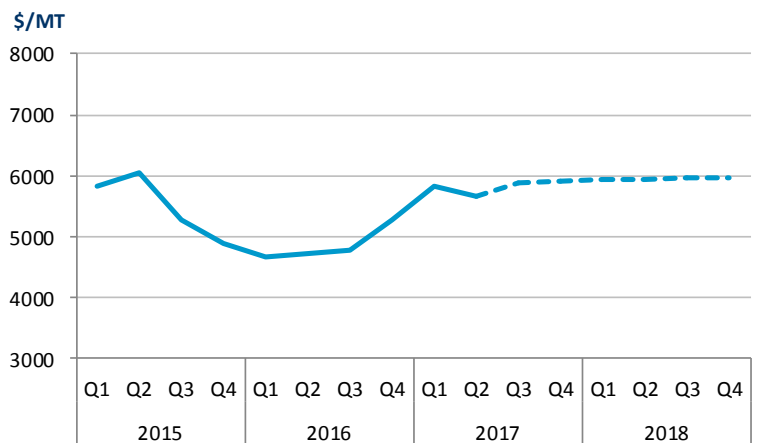
Никел

Калай

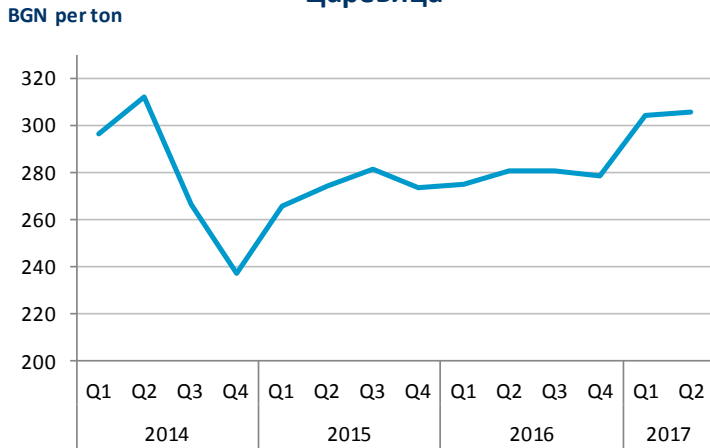

Мед

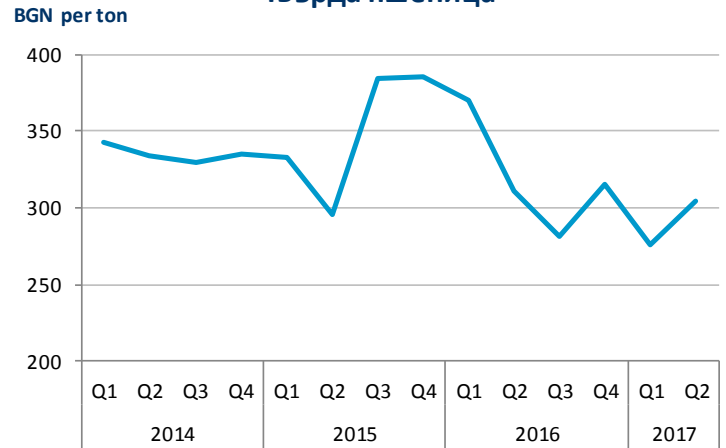

България: Цени на селскостопански продукти

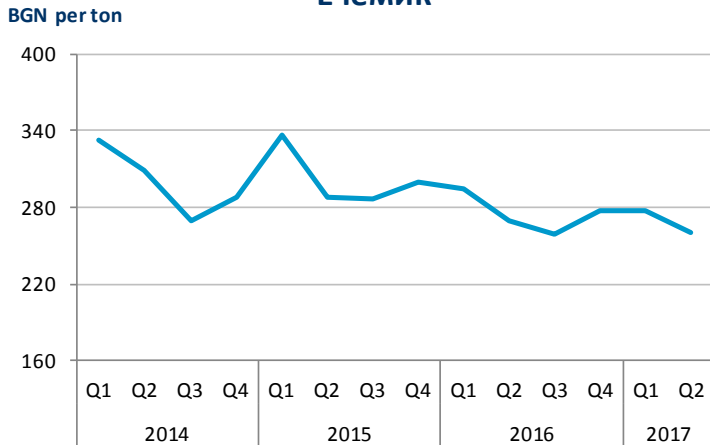
Царевица

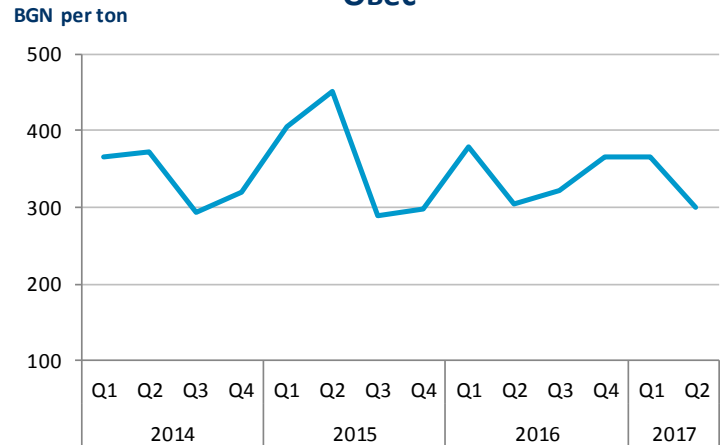
Твърда пшеница

Ечемик

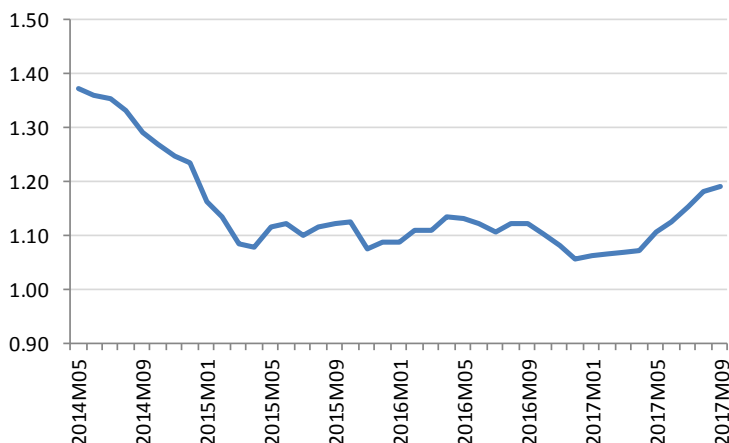

Овес

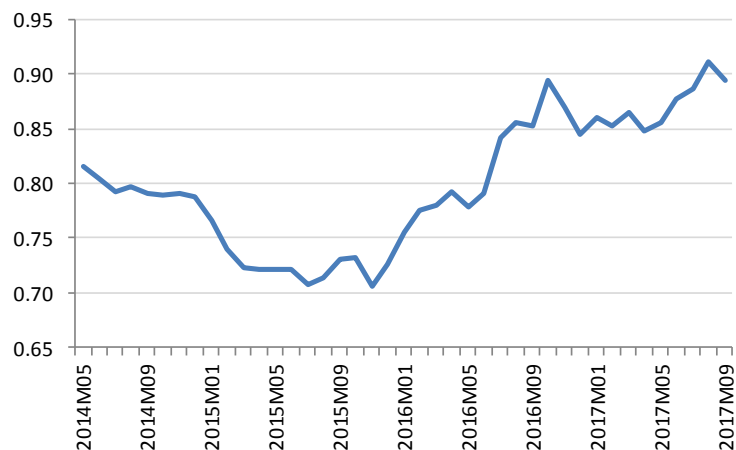

Международни валутни курсове

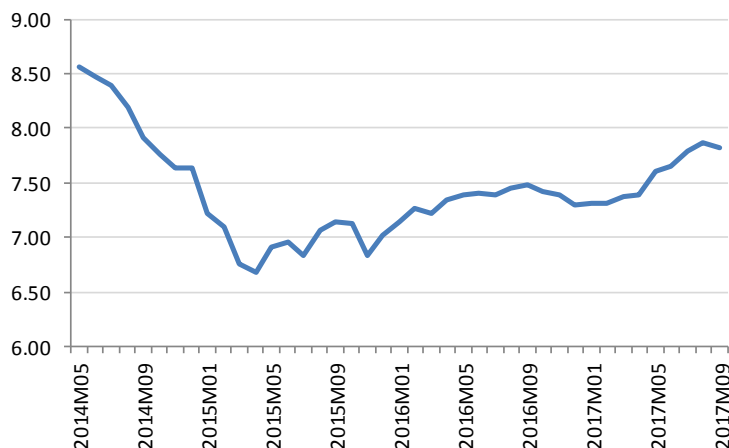
EUR/USD

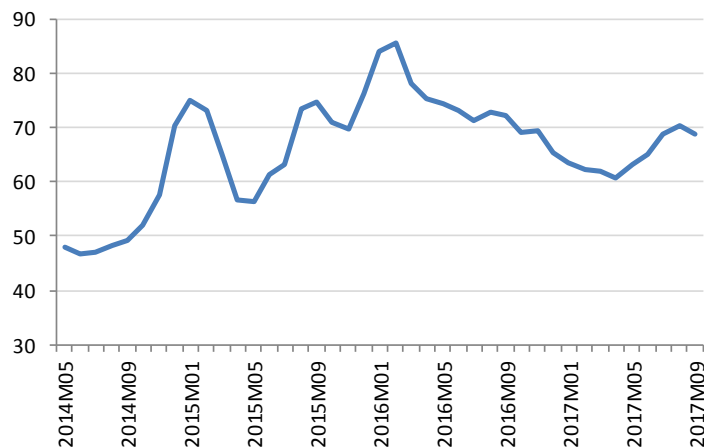
EUR/GBP

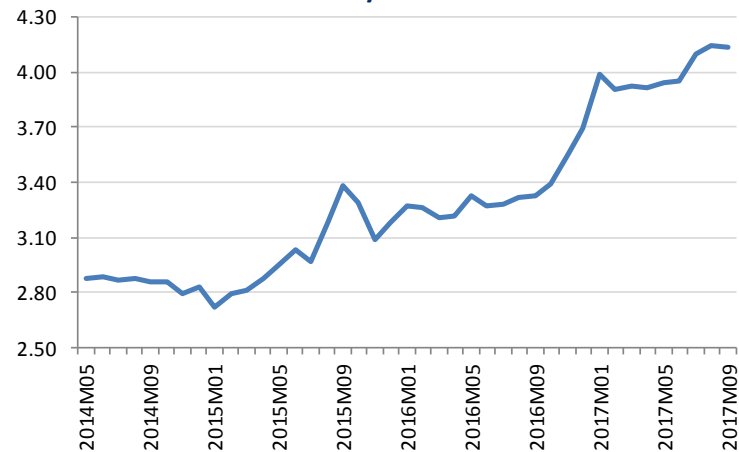
EUR/CHF

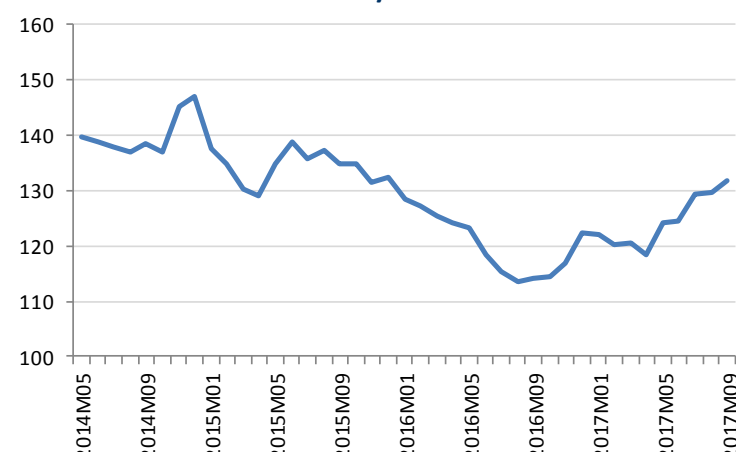
EUR/RUB

EUR/TRY

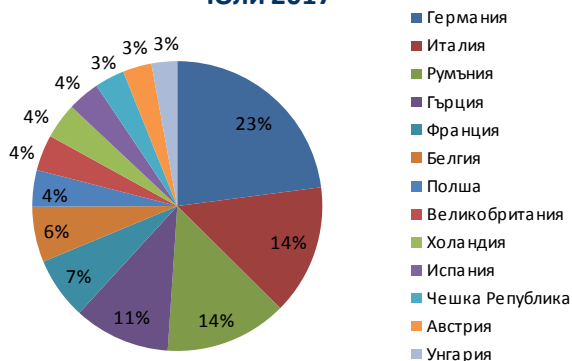

EUR/JPY

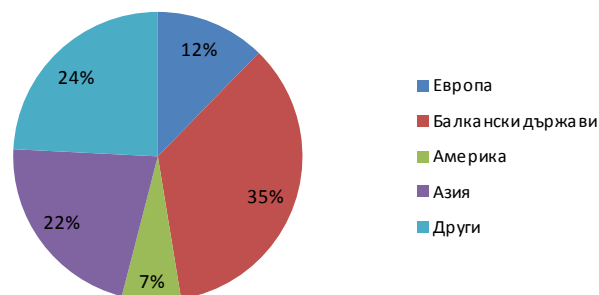

България: Външен сектор

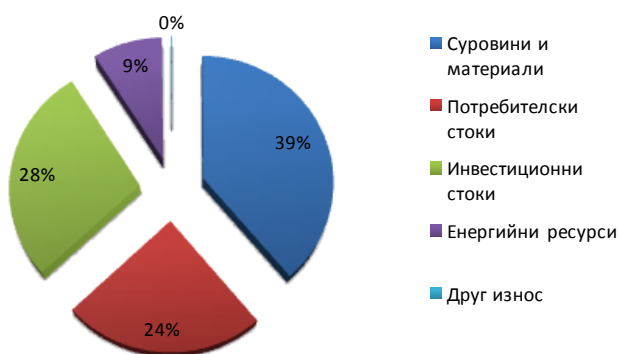
Износ: FOB по държави от ЕС: Януари - Юли 2017

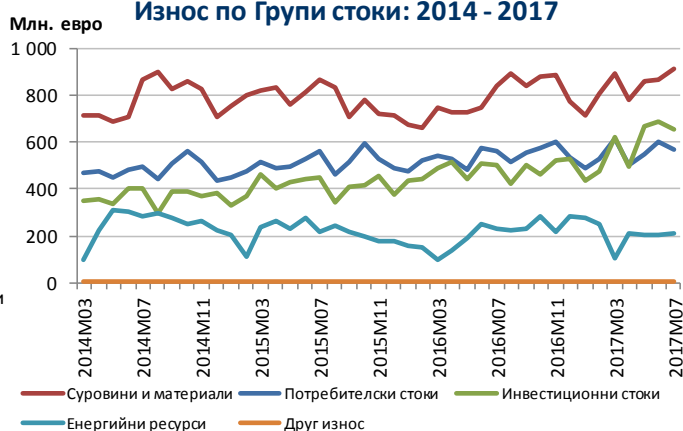
Износ: FOB по държави извън ЕС: Януари - Юли 2017

Износ: FOB: Групи стоки - относителен дял към Юли 2017

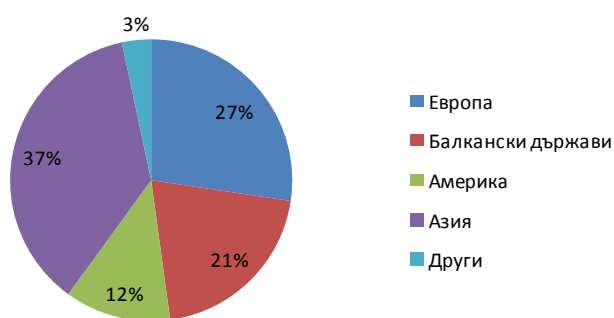
Износ по Групи стоки: 2014 - 2017

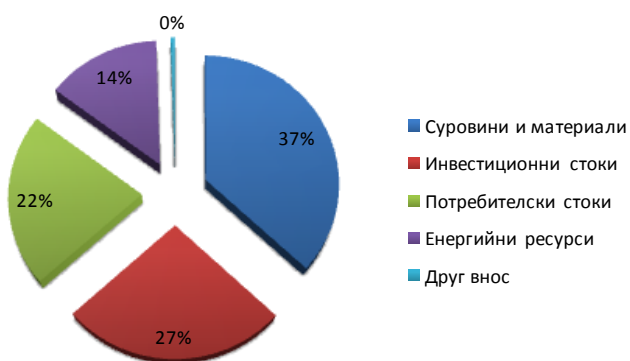
Внос: CIF по държави от ЕС: Януари - Юли 2017

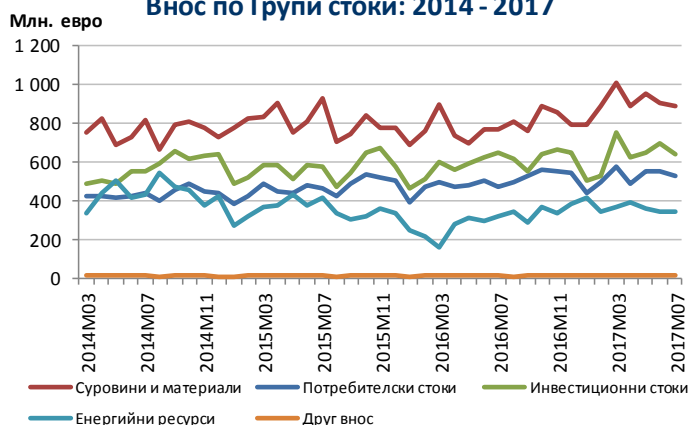
Внос: CIF по държави извън ЕС: Януари - Юли 2017

Внос: CIF - Групи стоки - относителен дял към Юли 2017

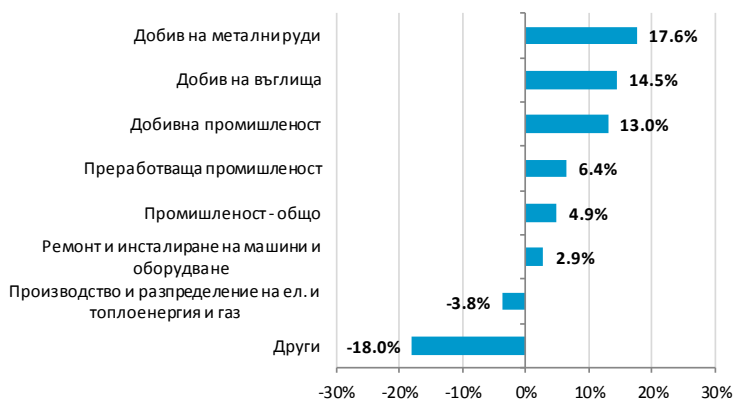

Внос по Групи стоки: 2014 - 2017

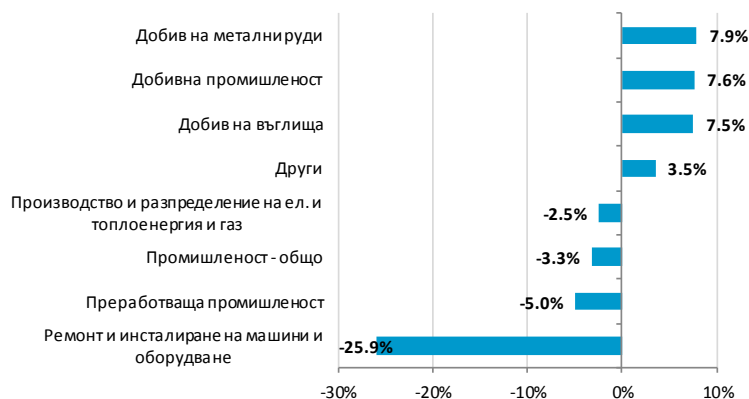

България: Реален сектор

Индекси на промишленото производство: % изменение през Август 2017 г. на годишна база

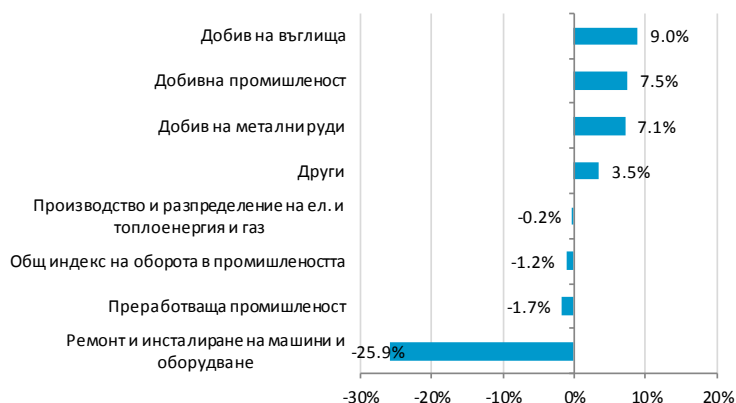
Индекси на промишленото производство: % изменение през Август 2017 г. на месечна база

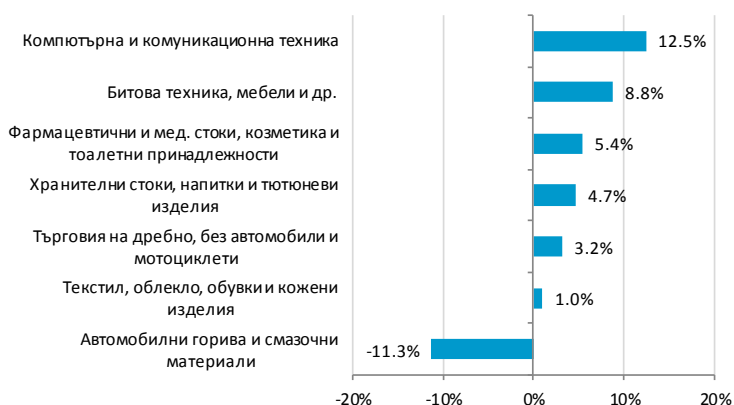
Индекси на оборота в промишлеността: % изменение през Август 2017 г. на годишна база

Индекси на оборота в промишлеността: % изменение през Август 2017 г. спрямо предходния месец

Индекси на оборота в раздел "Търговия на дребно": % изменение през Август 2017г. на годишна база

Индекси на оборота в раздел "Търговия на дребно": % изменение през Август 2017г. на месечна база

България: Реален сектор

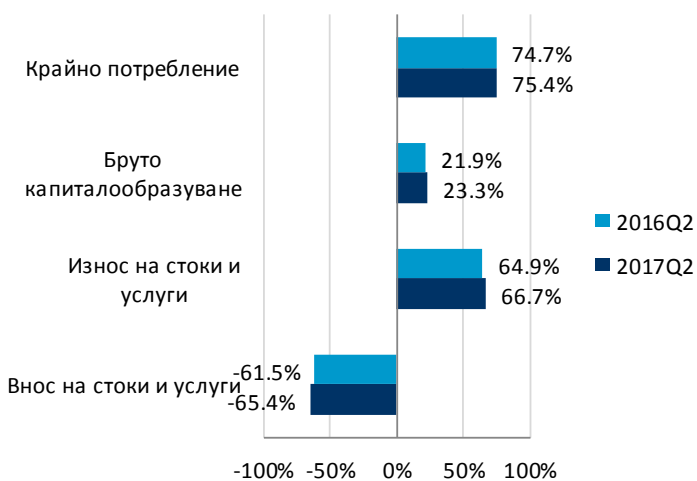
Брутна добавена ст-ст по ик. сектори: Ръст - II-ро трим. спрямо предходното тримесечие на 2017 г.

Брутна добавена ст-ст по ик. сектори: Ръст - II-ро трим. спрямо съответното тримесечие на предх. година

БВП по елементи на крайно използване през второто тримесечие на 2016 и 2017 г.

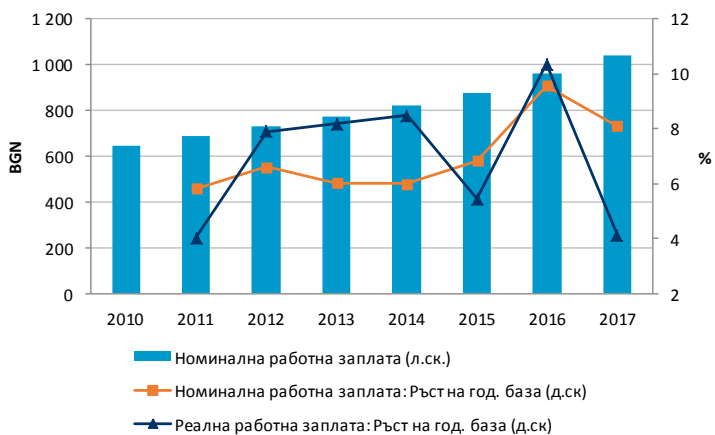

България: Отн. дял на ик. отрасли към Брутната добавена стойност (%) Q2 2017 г.

България: Реален сектор

Динамика на номиналната и реалната работни заплати:
% изменение на годишна база

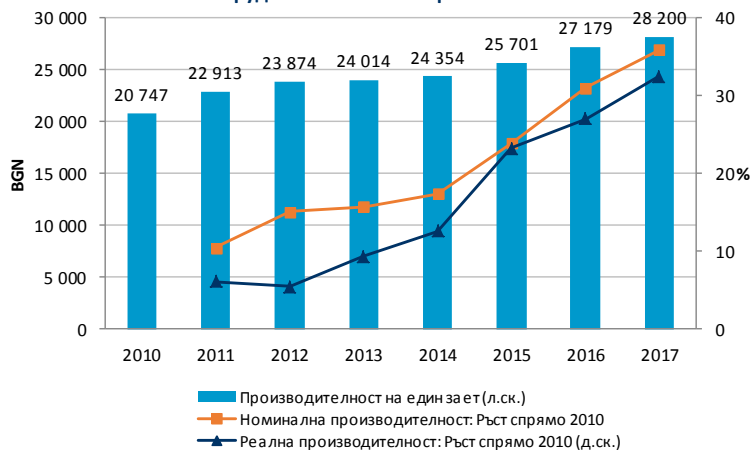
Динамика на номиналната и реалната работни заплати:
% изменение спрямо 2010 г.

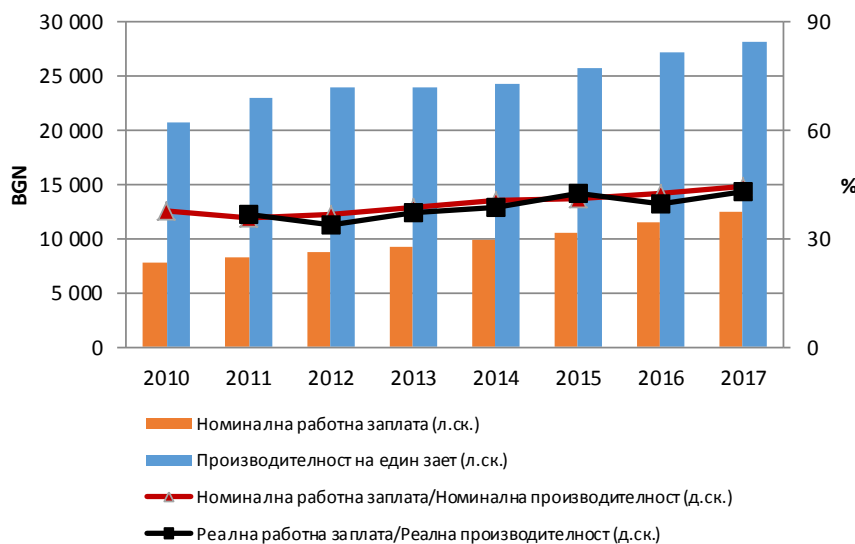
Динамика на номиналната и реалната производителност на труда:
% изменение на год. база

Динамика на номиналната и реалната производителност на труда:
% изменение спрямо 2010

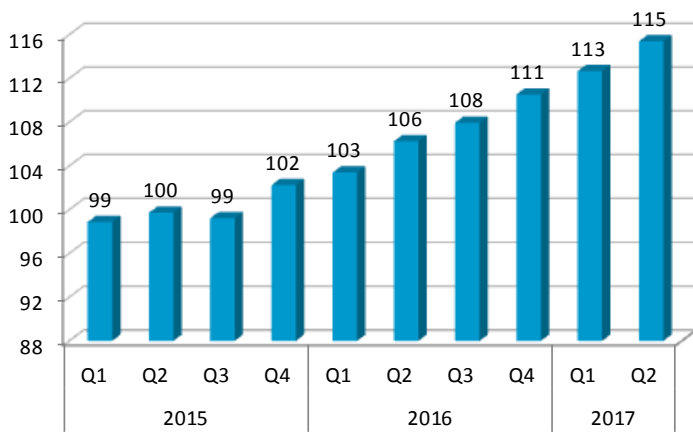

Съотношение на средна работна заплата към
производителност на труда, % изменение на год. база

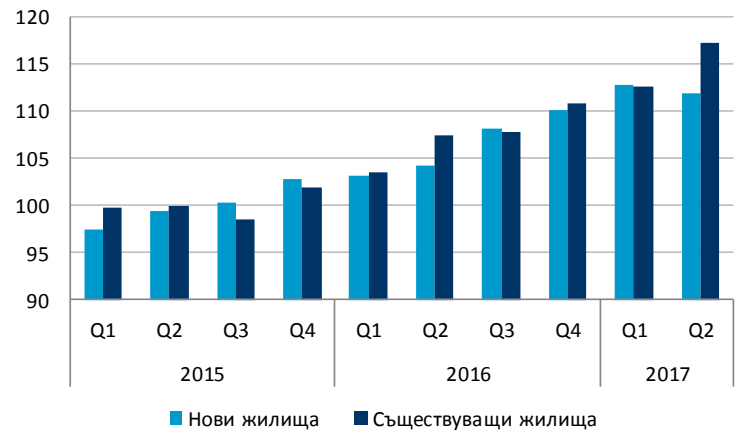

България: Реален сектор

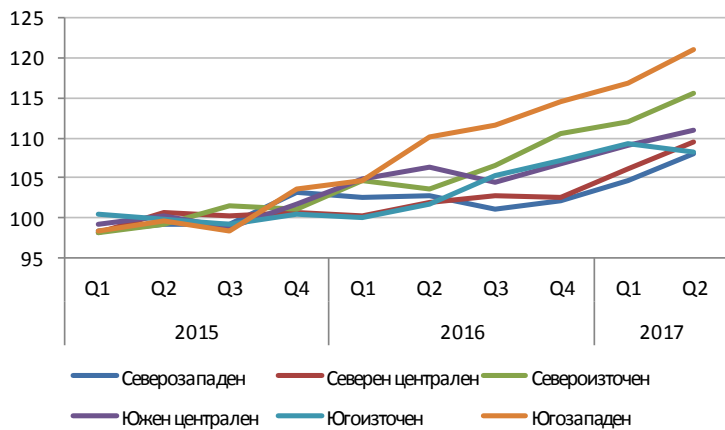
Индекс на цените на жилища (ИЦЖ)

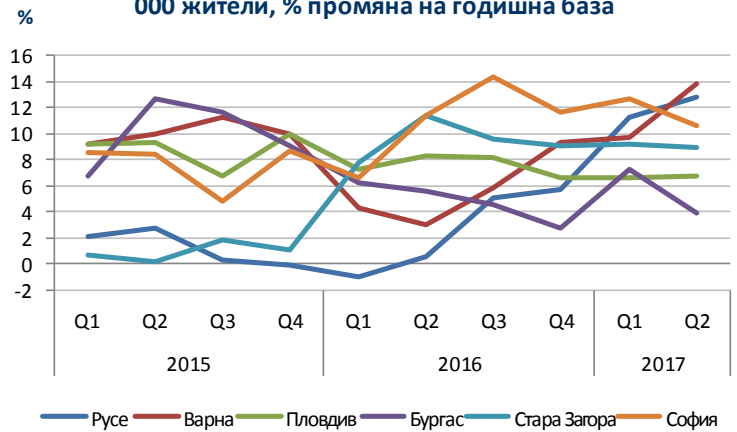
ИЦЖ: Нови и съществуващи жилища

Индекс на цените на жилищата по региони

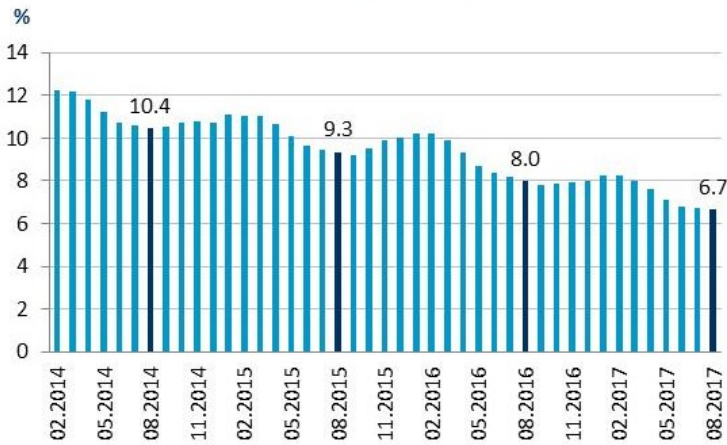

ИЦЖ за 6-те града в България с население над 120 000 жители, % промяна на годишна база

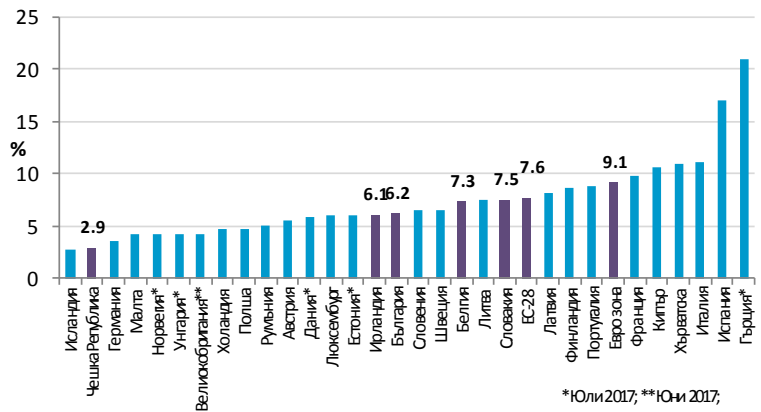

България: Реален сектор

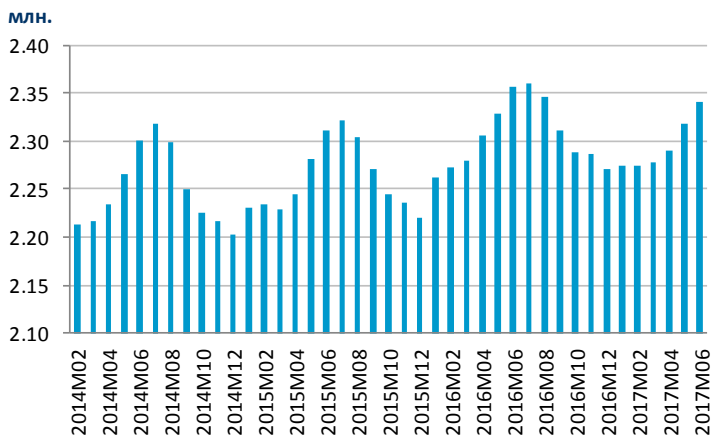
Равнище на безработица: Агенция по заетостта

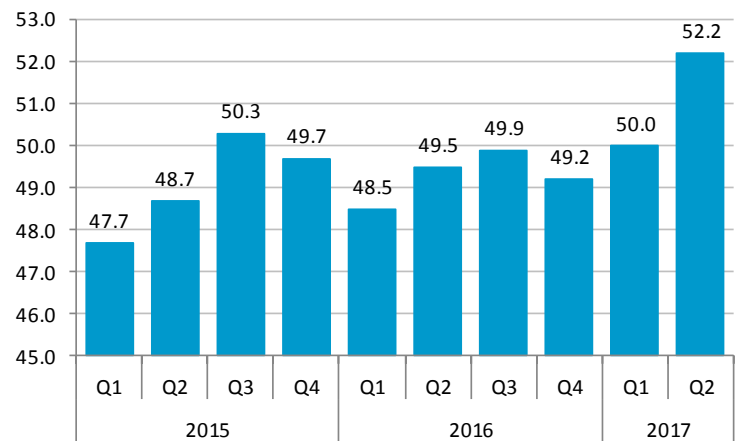
ЕС: Коефициент на безработица, сезонно изгладени данни, по страни към Август 2017 г.

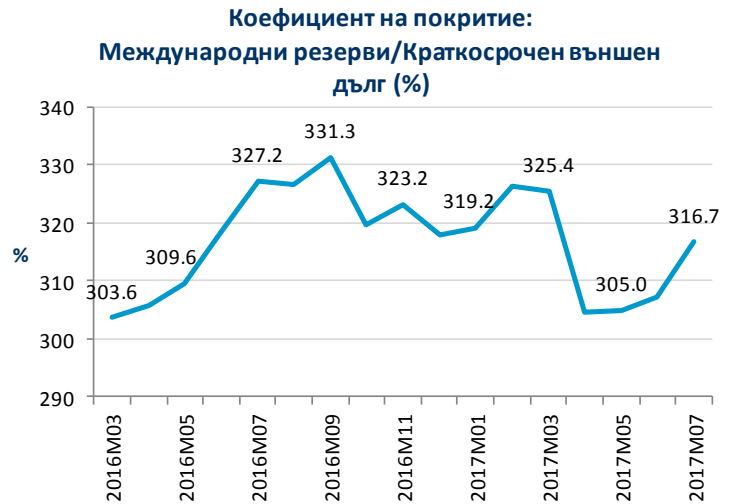
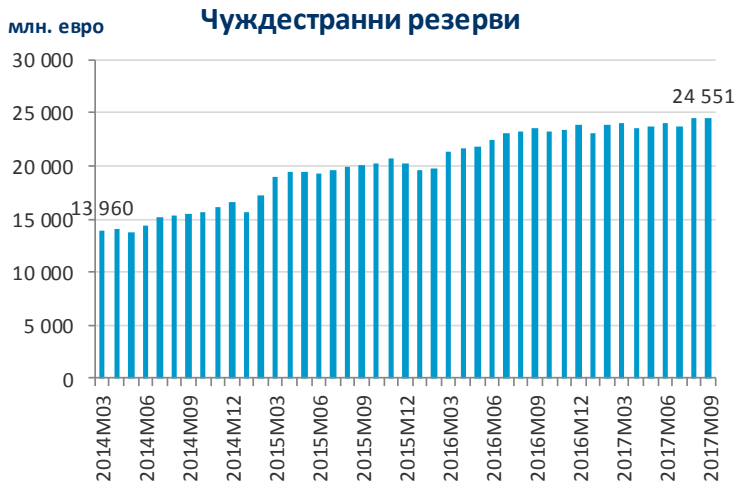
България: Брой наети лица

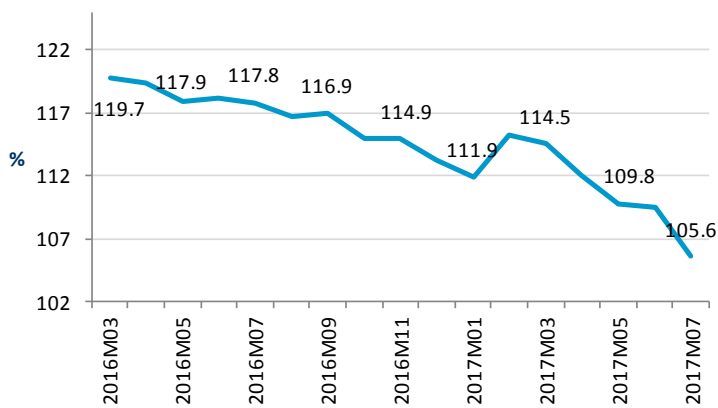
България: Коефициент на заетост

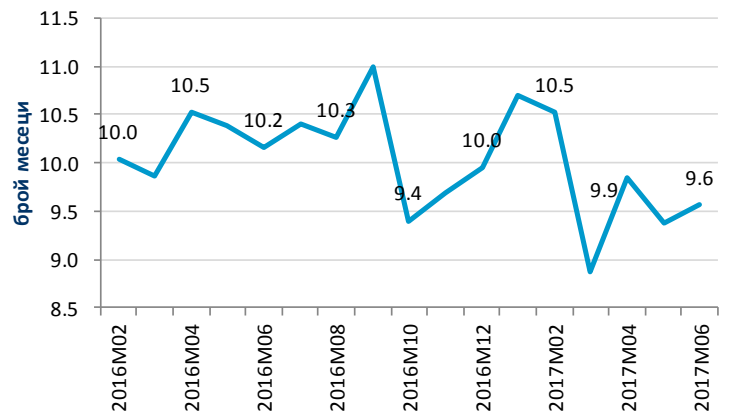
България: Паричен сектор

Международни резерви/Парична база (%)

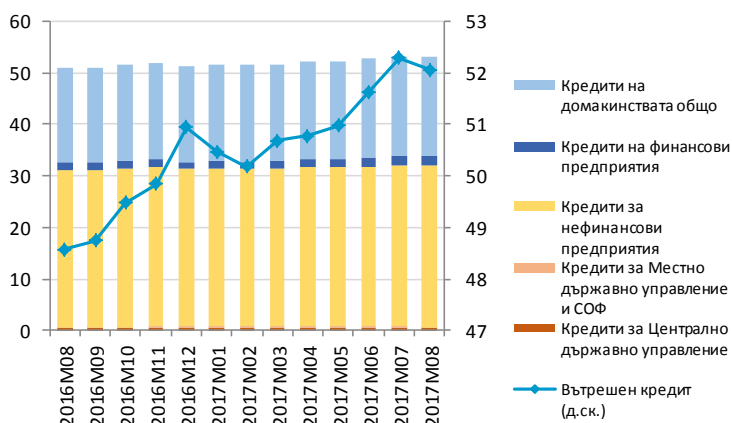

Международни резерви/Месечен внос (брой месеци)

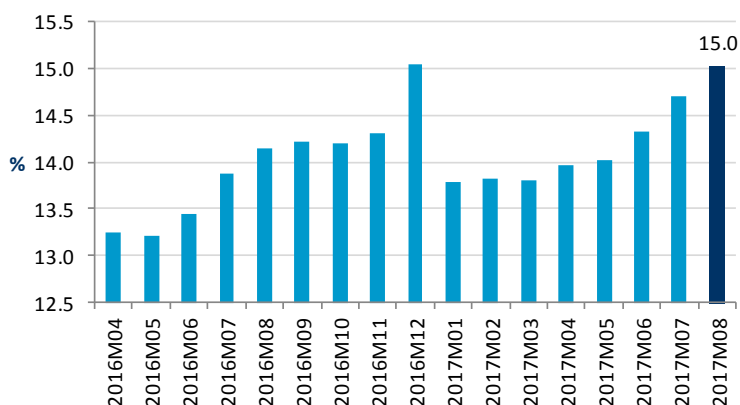

България: Паричен сектор

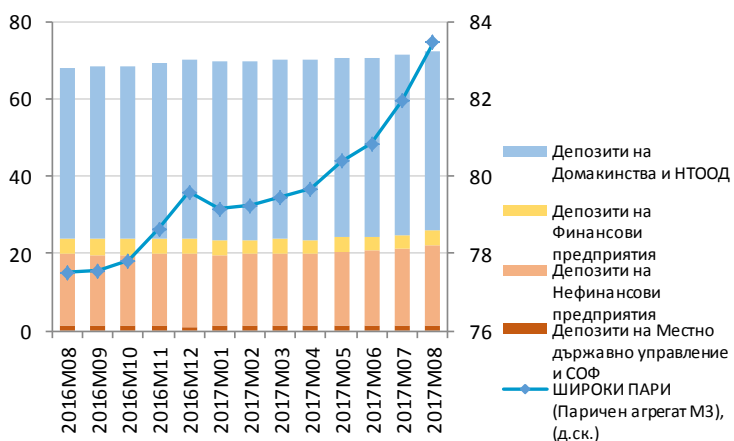
Кредити и вътрешен кредит (млрд. лв.)

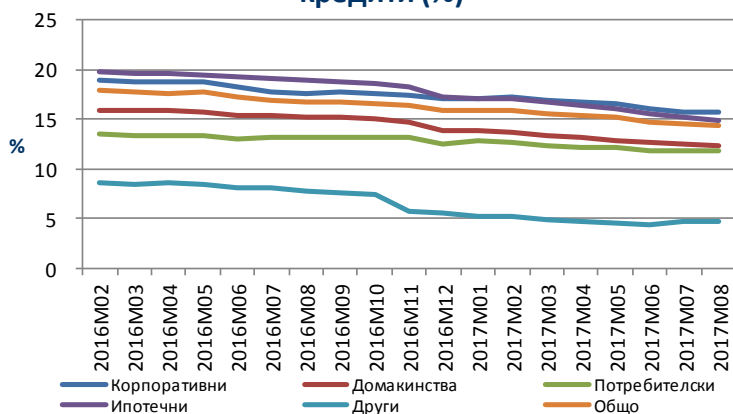
Пари в обращение/БВП (%)

Депозити и широки пари (M3), (млрд. лв.)

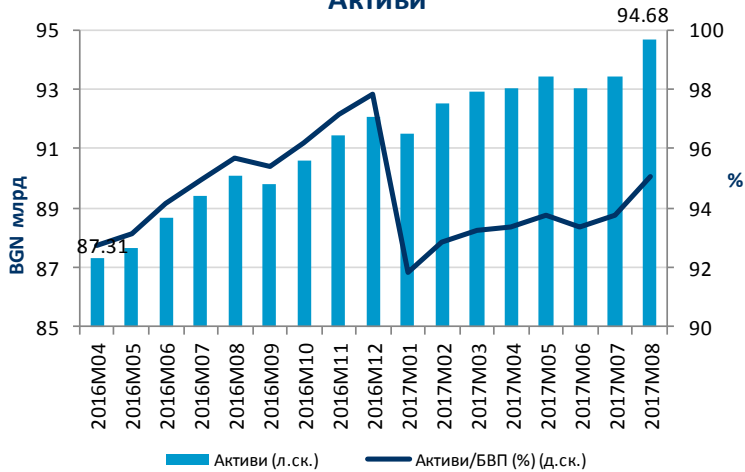

Банков сектор: Лоши и реструктурирани кредити (%)

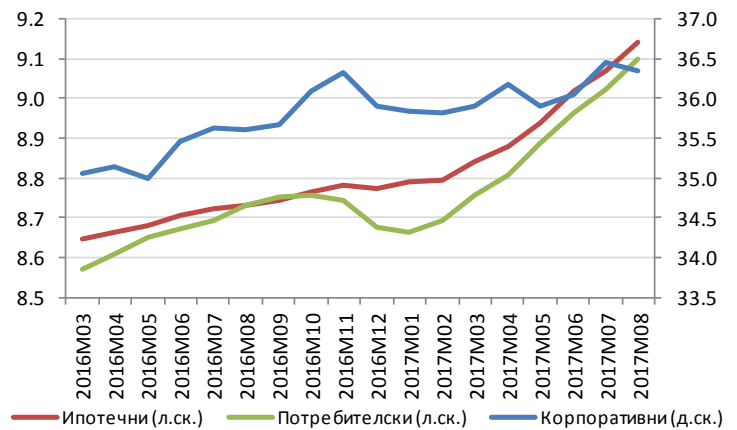

България: Банков сектор

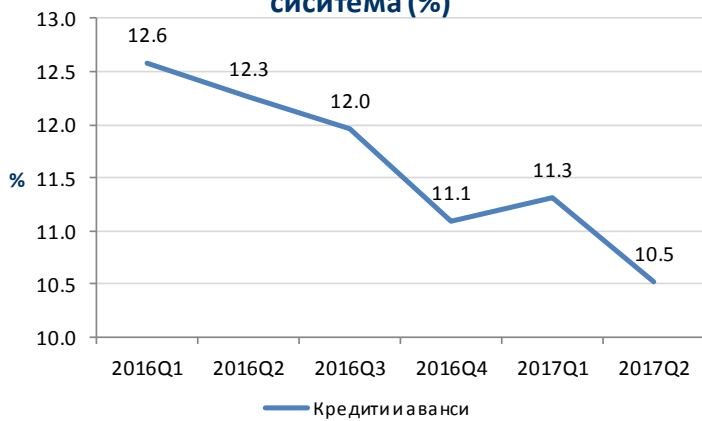
Активи

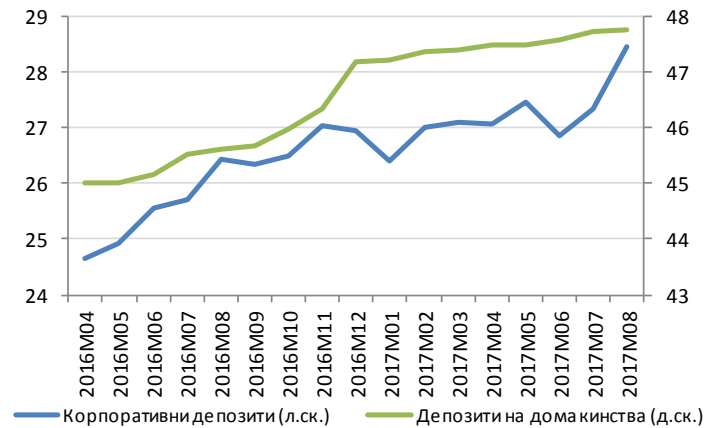
Кредити (BGN млрд)

Необслужвани кредити в банковата сиситема (%)

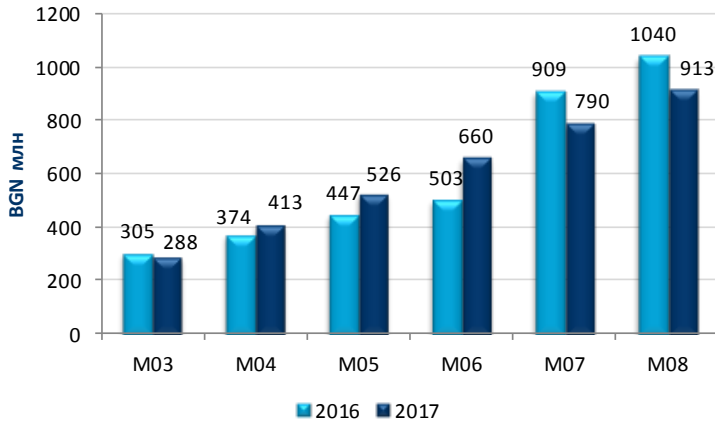

Депозити (BGN млрд)

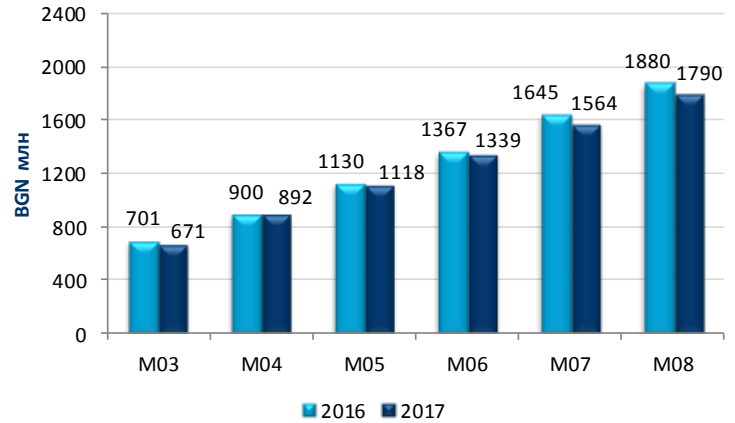

България: Банков сектор

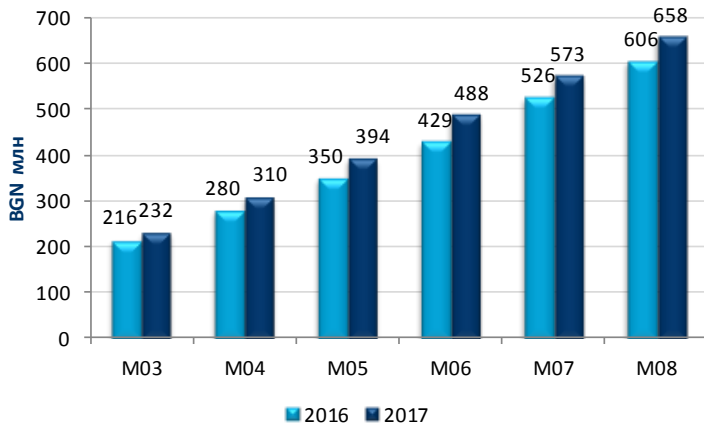
Нетна печалба

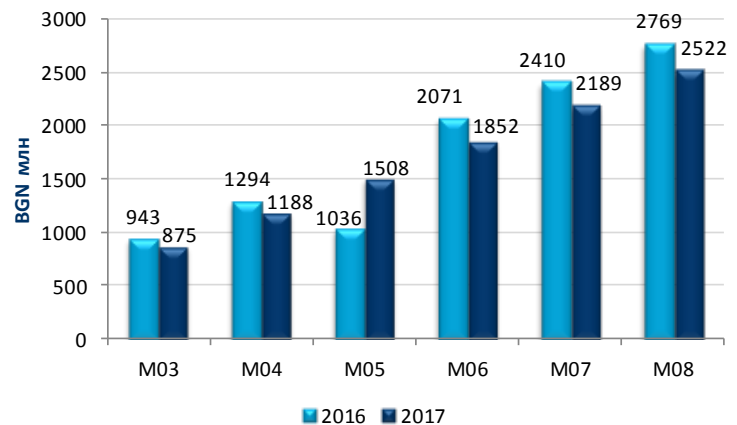
Нетен лихвен доход

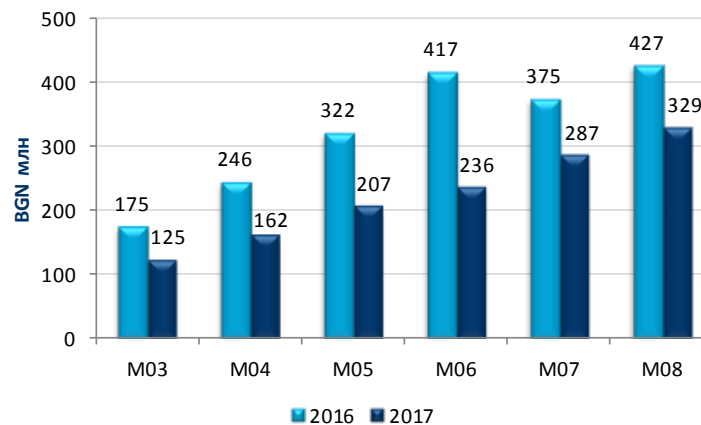
Нетен доход от такси

Нетен оперативен доход

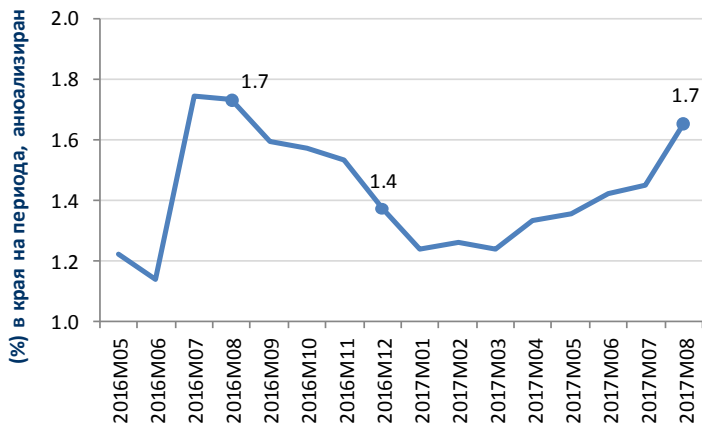

Обезценки

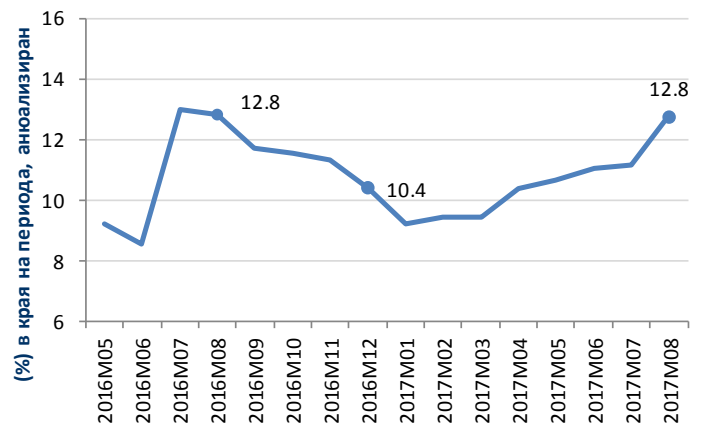

България: Банков сектор

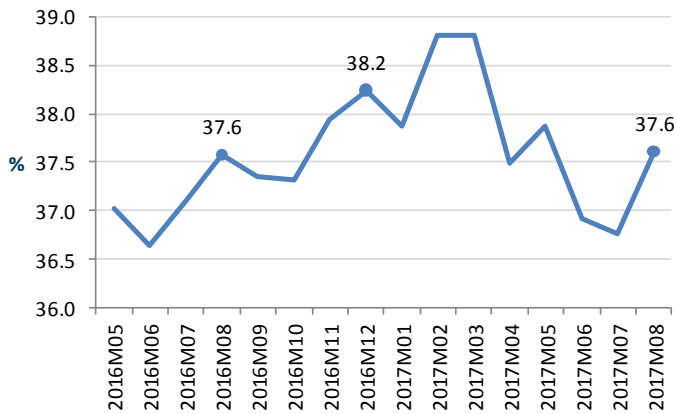
Възвръщаемост на активите (ROA)

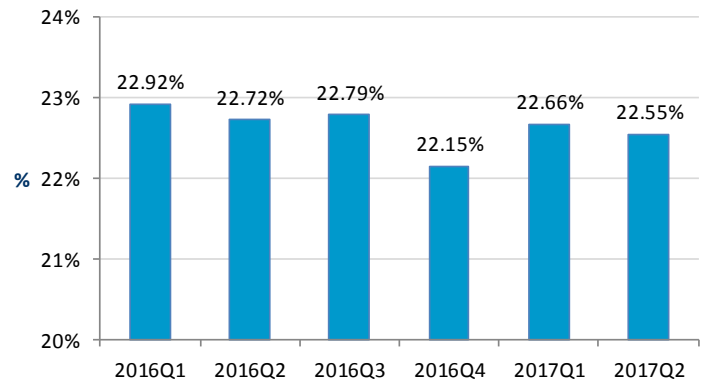
Възвръщаемост на капитала (ROE)

Коефициент на ликвидните активи (КЛА)

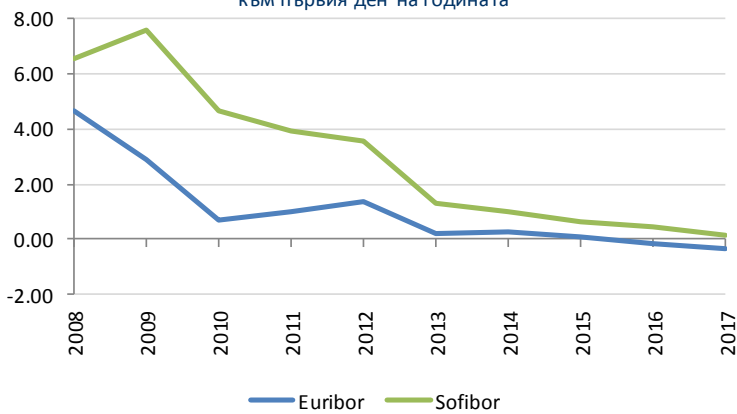
Съотношение на капиталова адекватност

България: Индекси и лихвени проценти

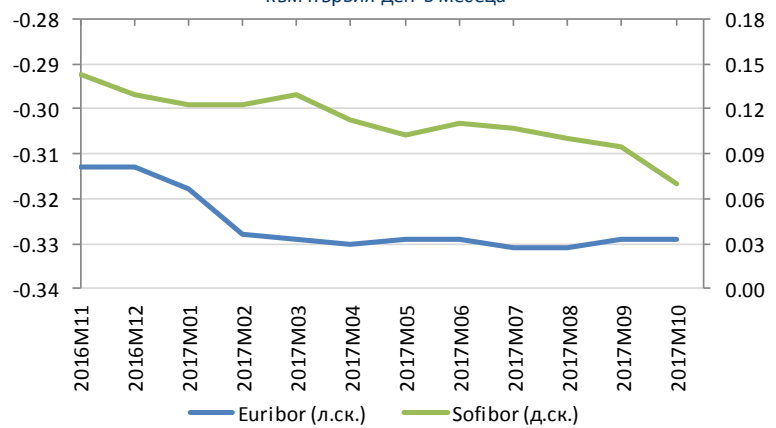
3-месечни индекси

към първия ден на годината

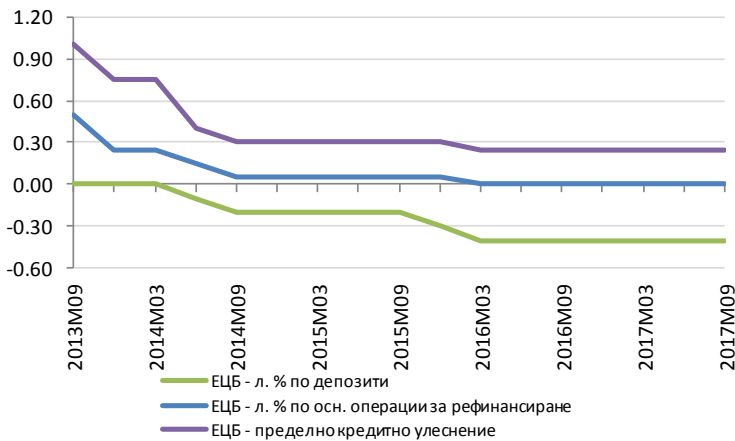

3-месечни индекси

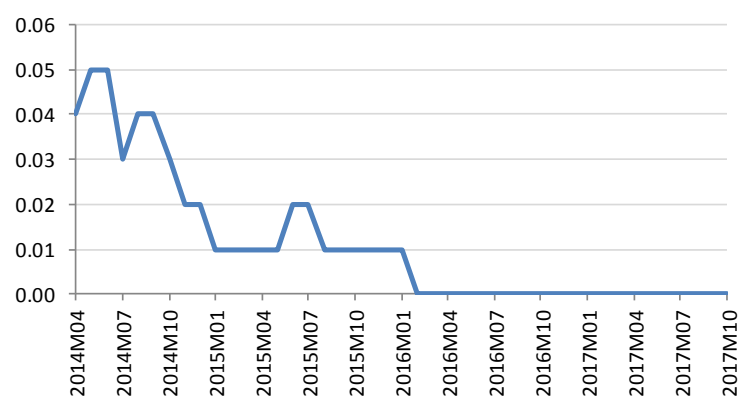
към първия ден в месеца

Лихвени проценти (%)

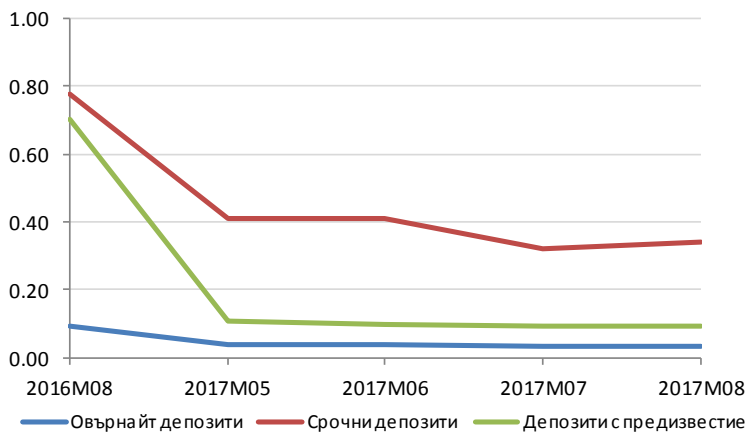

Основен лихвен процент на БНБ (%)

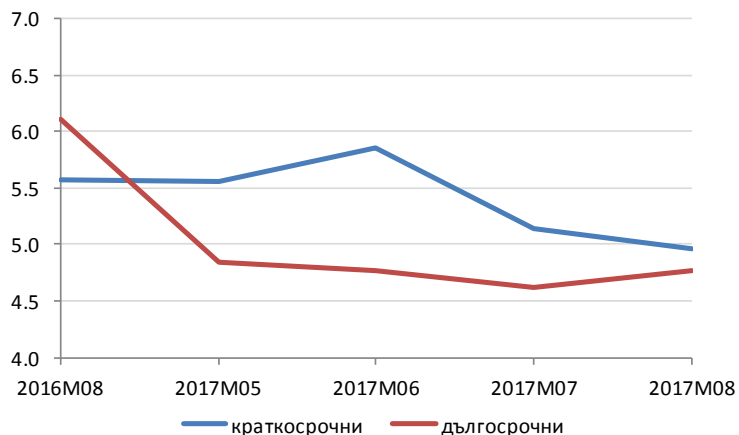

България: Лихвените проценти по нов бизнес по депозити и кредити

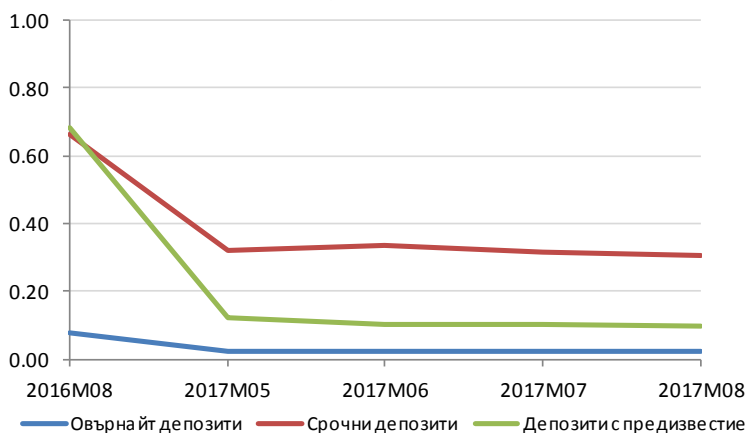
Лихвени проценти (%) в BGN

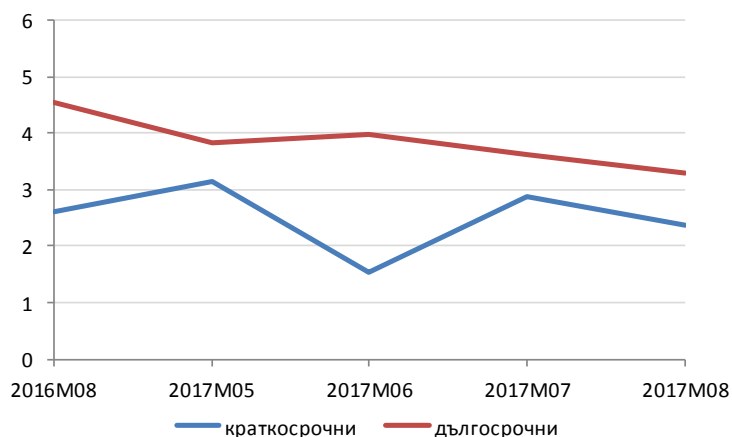
Лихвени проценти (%) в BGN

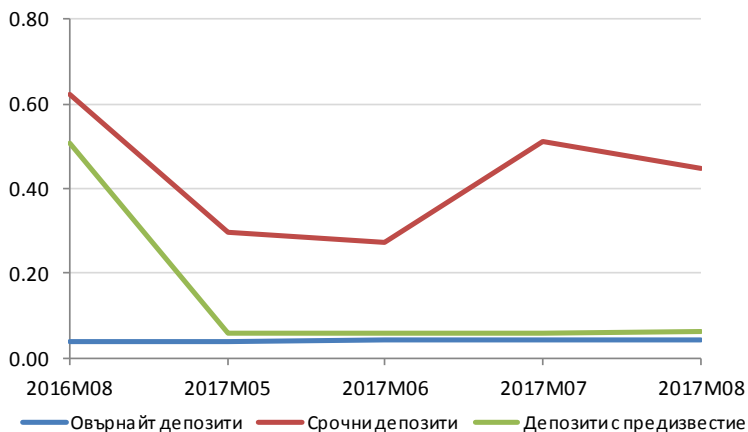
Лихвени проценти (%) в EUR

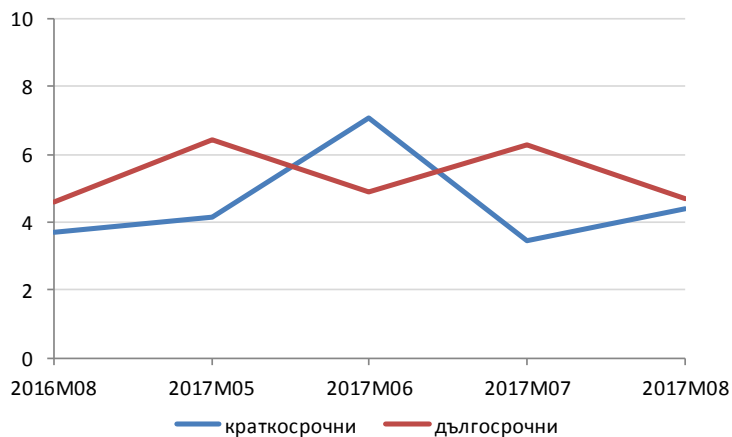
Лихвени проценти (%) в EUR

Лихвени проценти (%) в USD

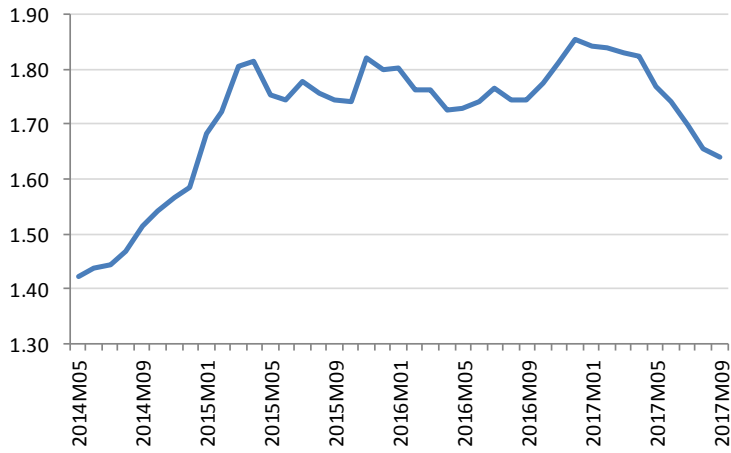

Лихвени проценти (%) в USD

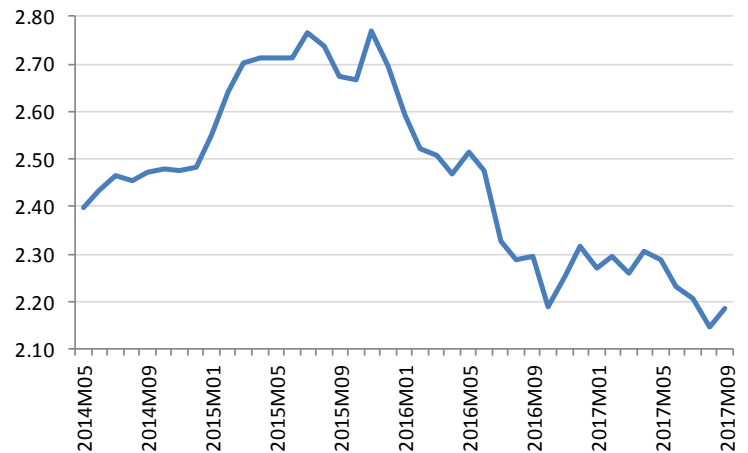

България: Валутни курсове

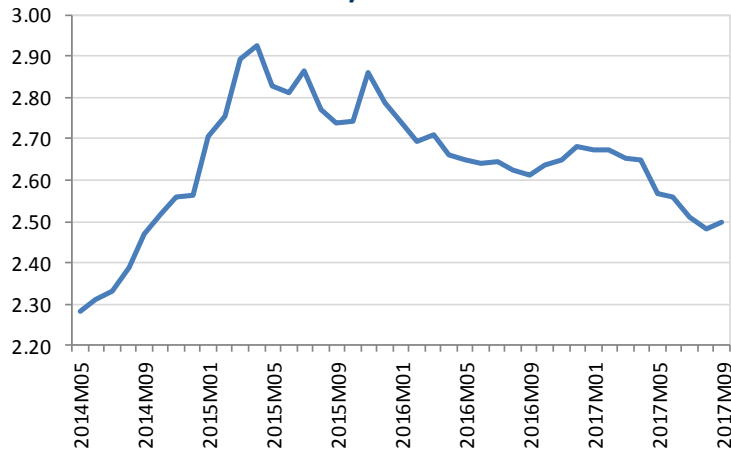
BGN/USD

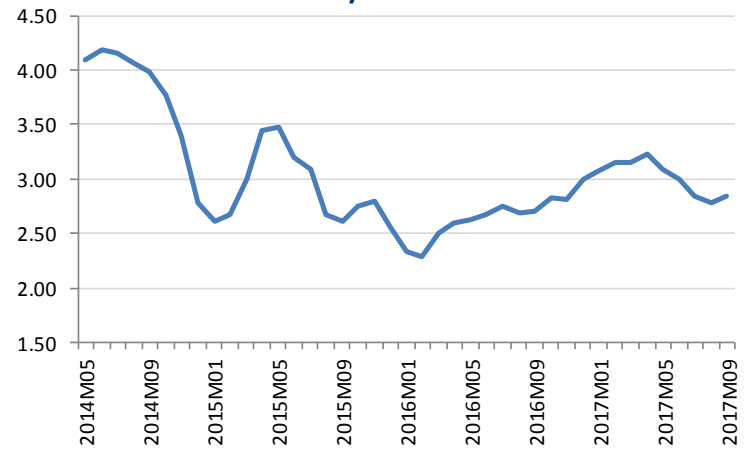
BGN/GBP

BGN/10CHY

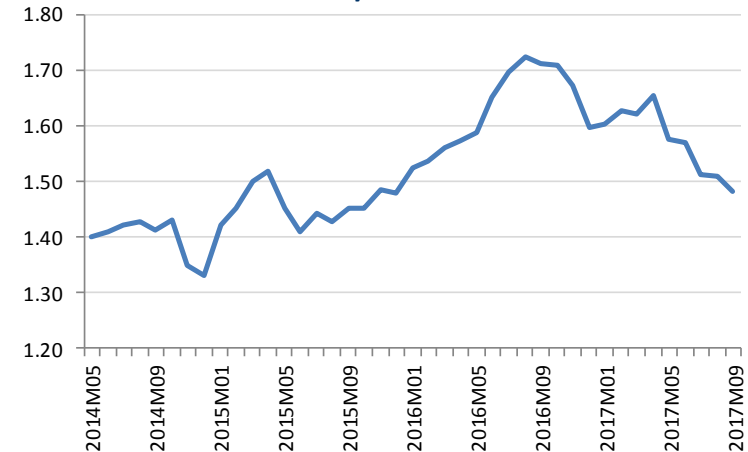
BGN/100RUB

BGN/10TRY

BGN/100JPY

ДЕФИНИЦИИ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

Управителният съвет на ЕЦБ определя основните лихвени проценти за еврозоната, както следва: Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране (MRO), който осигуряват основната ликвидност на банковата система. Процентът на MRO определя цената, при която банките могат да получат заем от централната банка за период от една седмица. Процентът на депозитното улеснение, който банките могат да използват за овърнайт депозити в Евросистемата. Лихвеният процент на депозитното улеснение е един от трите лихвени процента, който ЕЦБ определя на всеки шест седмици като част от своята парична политика. Ставката определя лихвата, която банките получават за внасяне на пари в централната банка за една нощ. От юни 2014 г. този процент е отрицателен. Ставката на пределното кредитно улеснение, която предлага овърнайт кредит на банките от Евросистемата. Ако банките имат нужда от пари през нощта, те могат да заемат от пределното кредитно улеснение срещу по-висок процент.

ВЪНШЕН СЕКТОР

ТЕКУЩА СМЕТКА

От 17 април 2015 г. в съответствие с Календара за разпространение на статистически данни БНБ започна регулярното публикуване на месечни данни за платежния баланс, съставени по шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ, 2008). В европейския съюз преминаването към новите методологически изисквания на шестото издание на Ръководството бе координирано от европейската система на централните банки и европейската статистическа система. С шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008) се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги. На основата на тяхната икономическа същност отделни подстатии се прекласифицират от статия Стоки (внос и износ) в статия Услуги (внос и износ), и обратно. Тези методологически промени водят до различия между данните за износа и вноса на стоки, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс, и тези съставяни от НСИ за статистиката на външната търговия. Поради това няма равенство между данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от НСИ, и данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс. Съгласно статистиката на външната търговия, износет на стоки за първите два месеца на 2015 г. е в размер на 3483,1 млн. EUR, като се увеличава с 249,1 млн. EUR (7,7 %) в сравнение със същия период на 2014 г. (3234 млн. EUR). Вносет на стоки за януари – февруари 2015 г. възлиза на 3856,9 млн. EUR, като се повишава с 58,9 млн. EUR (1,6 %) спрямо същия период на 2014 г. (3797,9 млн. EUR). За отчетния период на 2015 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 373,8 млн. EUR (0,9 % от БВП), като дефицитът намалява със 190,2 млн. EUR спрямо януари – февруари 2014 г. (дефицит в размер на 564 млн. EUR, 1,3 % от БВП). Предвид аналитичното значение на данните за износа и вноса на стоки от статистиката на външната търговия БНБ ще продължи практиката да подготвя кратък текст за динамиката на външната търговия, както и поддържането на съответните серии от данни. Тези материали се съдържат в публикацията Платежен баланс и са публикувани на интернет страницата на БНБ. По-подробна информация за тези методологически промени има в материала Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция. По отношение на преките инвестиции с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция се въвежда съществено различен принцип при представянето им в платежния баланс – принципът Актив/Пасив. Предвид аналитичното значение на досегашното представяне – на база на принципа на първоначалната посока на инвестицията, в приложението Преки инвестиции към публикацията Платежен баланс и в таблиците за преките инвестиции данните ще продължат да бъдат представяни и в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията. В съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията, преките чуждестранни инвестиции в страната за февруари възлизат на 53,9 млн. EUR (при 94,7 млн. EUR за февруари 2014 г.). За януари – февруари 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 128,2 млн. EUR (при 137,7 млн. EUR за януари – февруари 2014 г.). Преките инвестиции в чужбина за февруари възлизат на 9,4 млн. EUR (при 5,7 млн. EUR за февруари 2014 г.). За януари – февруари 2015 г. преките инвестиции в чужбина са отрицателни в размер на 16,6 млн. EUR (при положителни в размер на 108,7 млн. EUR за януари – февруари 2014 г.). По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението Преки инвестиции (януари – февруари 2015 г.) на публикацията Платежен баланс, а данни – в таблица 10 – Преки инвестиции на публика-

цията. Текущата сметка обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, доход и текущи трансфери между страната и останалия свят. Потоците, записани в кредитната страна, представляват тази част на брутния вътрешен продукт, предоставени на останалия свят (износ на стоки и услуги), както и предоставянето на фактори на производство, изразени чрез получен (или който следва да бъде получен) доход – компенсация на наетите и инвестиционен доход (лихви, дивиденди и др.). Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно получени реални и финансови ресурси (трансфери). Потоците в дебитната страна представляват брутния продукт, създаден в останалата част на света и придобит от националната икономика (внос на стоки и услуги), както и придобиването на фактори на производство, изразени чрез платен (или който следва да се плати) доход. Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно предоставени реални и финансови ресурси. Статията Стоки в текущата сметка на платежния баланс обхваща преносими стоки, за които е налице смяна на собствеността между резиденти и нерезиденти. Данните за вноса и износа FOB (Free on board) са базирани на митнически декларации като кодовете, използвани в тях са по „Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките“, на Световната митническа организация, въведена през 1988 и допълнена през 1992. Считано с данните за януари 2006 Българската народна банка и Националният статистически институт съвместно прилагат разработена от тях методология за оценка на вноса по цени fob и на приходите и разходите за товарен транспорт. Методологията се базира на анализ на съотношенията cif – fob при вноса на стоки в зависимост от различните видове доставки по вноса, както и от използвания транспорт и националност на превозвача. При представяне на географското разпределение на данните за износа и вноса в платежния баланс на страната се следват следните правила:

Съгласно ЕУРпейските Регламенти, при търговия със страни членки на ЕС:

- при пристигания - страната партньор е страната членка, от която стоките се изпращат за България.
- при изпращания - страната партньор е страната членка, за която се изпращат стоките.

При данните за търговията със страни извън ЕС:

- при внос - страната партньор е тази, която е произвела стоката, наречена “страна на произход”.
- при износа - страната партньор е тази, която ще потребява стоките наречена “страна на потребление”.

Статията Услуги обхваща транспортни, туристически и други услуги.

Българската народна банка извлича данните за товарния транспорт от данните за външната търговия и за пътническия транспорт от данните за туризма на базата на оценки. Считано с данните за м. януари 2006 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за товарен транспорт. Приходите от товарен транспорт се формират от оценката на приходите на местни превозвачи свързани с износа на стоки на страната. Разходите се калкулират като оценка на разходите направени от местни лица в полза на чуждестранни превозвачи, свързани с вноса на стоки в страната. Приходите и разходите се оценяват по типове транспорт и националност на превозвача. С въвеждането на системата „ИНТРАСТАТ“, от януари 2007 настъпиха промени и в начина на оценяване на приходите и разходите от товарен транспорт на България с останалите страни – членки на ЕС. Поради по-големия срок за получаване от НСИ на подробни данни за търговията на България с останалите страни – членки на ЕС, към датата на публикуване на първоначалния отчет за платежния баланс за съответния месец (42 дни след края на отчетния период) предварителната оценка за приходите и разходите от товарен транспорт е изчислена на база на данните от предходни години. Тези оценки подлежат на ревизия след получаване на предварителните подробни данни (с детайли по страни и стоки) за търговията с останалите страни – членки на ЕС за отчетния месец.

Статия Пътувания обхваща стоки и услуги, включително тези, свързани със здравни и образователни услуги, предоставени на туристи, пътуващи служебно или лично. До края на 2006 данните за туризма се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на туристите, пресекли границата, както и на оценки на разходите, извършени от един турист на база на методология за оценяване на приходите и разходите от туристически услуги – „Методология за оценка на приходите и разходите от пътувания и туризъм в платежния баланс на България“ (Българска народна банка, Министерство на търговията и туризма, 18 ноември 1999). От началото на 2007 данните за броя на чуждестранните граждани, посетили страната се базират на информация от НСГП и дооценки на НСИ. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за пътувания и пътнически транспорт. Най-общо моделът за оценка на статия Пътувания се базира на производението на броя на презграничните пътувания по размера на направените разходите за едно пътуване от съответния тип (за по-подробна информация виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, “Пътнически транспорт” и “Компенсация на наетите - кредит” на платежния баланс на България“ (Българска народна банка, март 2010)). Оценка за броя и структурата на презграничните пътувания се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на пресичанията на държавната граница и дооценки на Национал-

ният статистически институт. Оценка на размера на разходите, направени по време на едно пътуване са построени в резултат на данните събрани от проведеното от БНБ Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (юли 2007 – август 2008). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Статията Други услуги обхваща постъпленията и плащанията по всички останали категории услуги, различни от тези, свързани с транспорт или пътувания (съобщителни, строително-монтажни, финансови, застрахователни, лизингови, услуги в областта на науката, културата и спорта и др.). Източници на информация по тази статия до края на 2009 са отчетите на банките за извършения от тях и техните клиенти износ и внос на нефакторни услуги и на фирмите, които предоставят тримесечна информация за сметките си в чужбина. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90 %. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90 %. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От началото на 2010 БНБ провежда регулярно тримесечно проучване на постъпленията и плащанията между местни и чуждестранни лица във връзка с получаването и предоставянето на услуги, възнаграждения, осигуровки и безвъзмездните постъпления и плащания, които се включват в текущата сметка на платежния баланс. На база на данните събрани от това проучване, с данните за януари 2011 са публикувани ревизирани данни за месеците на 2010 За целите на месечното отчитане на платежния баланс се използват данните от банките за постъпленията и плащанията, свързани с износ и внос на услуги над прага от 100 000 BGN, както и дооценки на БНБ за постъпления и плащания под прага от 100 000 BGN След получаване на тримесечните данни от проучването сред предприятията извършващи внос и износ на други услуги данните подлежат на ревизия.

Статията Доход включва две категории: (1) компенсация на наетите и (2) инвестиционен доход. Компенсациите на наетите обхващат надници, заплати и други плащания към нерезиденти, работещи в страната, или получени от резидентите, работещи в чужбина. Компенсациите на наетите обхващат и доход реализиран в резултат на неофициална заетост. За периода от април 2001 до декември 2006 БНБ оценява този поток съгласно "Методология за оценка на потоците, дължащи се на неофициална заетост", 14 март 2006. С данните за януари 2010 бе въведена нова методология за оценка на кредитната страна на статия Компенсациите на наетите (виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и „Компенсация на наетите - кредит“ на платежния баланс на България” (Българска народна банка, март 2010). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009. Инвестиционният доход покрива постъпления и плащания на доход, свързан с външни финансови активи и пасиви – по директни инвестиции (дивиденди и реинвестирана печалба), портфейлни инвестиции, други инвестиции и по резервни активи.

Трансфери са всички реални ресурси и финансови средства, предоставени безвъзмездно от една икономика на друга. Текущите трансфери засягат пряко нивото на разполагаемия доход на една икономика и потреблението на стоки и услу-

ги. В този смисъл, текущите трансфери намаляват дохода и потребителските възможности на страната донор и увеличават дохода и потребителските възможности на страната получател. В Текущи трансфери се включват постъпилите средства по предприєдинителните и присъединителните фондове на европейския съюз, парични преводи от частни лица, както и дарения, помощи, наследство, печалби от лотарии, пенсии, данъци, вноски за социални осигуровки и др. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова Методология за оценка на статия „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“.

Статията „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“ е подстатия на статията „Текущи трансфери, кредит“ в текущата сметка на платежния баланс и е балансираща статия за безвъзмездно получени ресурси в брой или в натура. Въвеждането на новата методология за отчитане на тези потоци се налага основно поради промяна в официалния праг на отчитане на търговските банки и поради необходимост от обхващане на трансферите, извършени не само по официален път, но и по неофициални канали. Оценка на емигрантските преводи се базира на умножението на броя български емигранти, превеждащи пари към техни близки, по сума на средния трансфер. Тези изчисления се правят съответно за официалния и неофициалния канал на трансфериране. Сумирането на средствата трансферирани по двата канала представлява общата сума на преводите от български емигранти. Данните за броя на българските емигранти се базира на информация от Държавната агенция за българите в чужбина, българските посолства в чужбина и данни на EURстат. Данните за процента на български емигранти, трансфериращи към техни близки в страната, за дела на трансфериращи по официален канал и неофициален канал и за средния трансфер за всеки от трансферните канали се базира на данни от Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (август 2007– юли 2008), проведено от БНБ чрез външен изпълнител. С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

КАПИТАЛОВА СМЕТКА

Капиталовата сметка включва две категории: (1) капиталови трансфери и (2) придобиване или предоставяне на нематериални, нефинансови активи. Когато са в натура, капиталовите трансфери включват (1) прехвърляне на собственост на основни средства, или (2) безвъзмездно опрощаване на пасив от страна на кредитора. Когато е налице плащане, един трансфер е капиталов, когато е свързан със или зависим от придобиване или предоставяне на основни средства (например инвестиционни субсидии).

ФИНАНСОВА СМЕТКА

Финансовата сметка обхваща всички транзакции (реално извършени и начислени) във външните финансови активи и пасиви на една икономика. Външните активи и пасиви са класифицирани основно според типа на инвестицията. Финансовата сметка включва (1) преки инвестиции, (2) портфейлни инвестиции и (3) други инвестиции. Преки инвестиции включва преки инвестиции в чужбина, преки инвестиции в страната и сливания и придобивания. Пряка инвестиция е категория в международните инвестиции, при която резидент на една икономика – директен инвеститор – придобива дълготраен интерес (поне 10 % от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в друга икономика – директно инвестиционно предприятие. Директната инвестиция включва както първоначалната транзакция, чрез която се установява отношението между директния инвеститор и директното инвестиционно предприятие, така и всички последващи транзакции между тях. Транзакциите могат да касаят промяна в участието на директния инвеститор в капитала на инвестиционното предприятие, промяна във вътрешнофирмената задлъжнялост, както и дела на директния инвеститор в неразпределената печалба/загуба на предприятието за отчетния период. Преките инвестиции в чужбина се отчитат като актив, преките инвестиции в страната – като пасив

В подстатията Сливания и придобивания се отразяват всички сделки по сливания и придобивания, с цел да се елиминира тяхното влияние върху отчитаните данни за преките инвестиции в страната. Международната практика показва, че извършването на такива транзакции като цяло не води до увеличаване на производствените мощности и на заетостта, както и че направените изводи от анализа на данните за преките инвестиции в които са включени данните за сделки по сливане и придобиване могат да бъдат неточни относно размера на инвестициите, тяхната динамика, отраслова и географска структура. (Виж “European Central Bank, Eurostat, Foreign Direct Investment Task Force Report”, March 2004, para.332).

Портфейлни инвестиции включва портфейлни инвестиции, активи и портфейлни инвестиции, пасиви. Портфейлните инвестиции са вложения в акции, когато техният размер не надвишава 10 % от дяловия/акционерен капитал на дружеството, вложения в облигации, бонове, инструменти на паричния пазар или други търгуеми ценни книжа.

Други инвестиции включва търговски кредити, заеми, валутни депозити и други активи и пасиви.

В платежния баланс под търговски кредит се разбират вземания между партньори по търговска сделка, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа.

Статия Заеми включва получени и изплатени главници по дългосрочни и краткосрочни заеми между резидент и нерезидент, които заеми не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. От статия Заеми, пасиви се изключват транзакциите, свързани с получаване или погасяване на главници по кредити, отпуснати от МВФ, както и получаването на главници по заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс. Последните се записват в съответните статии на група Д. Резерви и друго финансиране.

Статията Валута и депозити представя в актива си измененията във валутните депозити на резиденти в чужбина, а в пасива си – измененията в задълженията на банките, опериращи на територията на България към нерезиденти в местна и чужда валута. Съгласно основните принципи, залегнали в „Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), при отчитане на промените във валутните депозити, Българската народна банка елиминира промените в тях, дължащи се на валутно-курсови разлики.

Статиите Други активи и Други пасиви включват осъществените транзакции по разни разчети, непокрити в останалите категории и натрупаните просрочия на дъл

Грешки и пропуски (нето) е компенсаторна статия. Тя съществува в представянето на платежния баланс, защото системата за набиране на данни, която Българската народна банка използва, не е затворена, а представлява комбинация от различни източници на информация. За разлика от други статистически отчети, като например паричната статистика, набирането на информацията, необходима за съставяне на платежния баланс, не може да се ограничи само до използването на счетоводните отчети на банките като единствен източник на данни. Колебанията в Грешки и пропуски (нето), както в знака, така и в размера, се дължат главно на: (1) ревизии на данните за вноса и износа (2) усъвършенстване на методологията за компилиране на отделните статии на платежния баланс и (3) съществуването на обективни ограничения при събиране на информацията по отделни статии на баланса.

РЕЗЕРВИ И ДРУГО ФИНАНСИРАНЕ

Резервните активи включват тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицити на платежния баланс. Резервните активи включват монетарно злато, специалните права на тираж, резервната позиция при МВФ, валутните активи (включващи валутни депозити и ценни книжа) и други вземания. Записванията в тази категория се отнасят до транзакциите по активите на управление „Емисионно“ на БНБ. Данните за промените в резервните активи се включват в платежния баланс, като се изчистват от промените, предизвикани от валутно-курсовите разлики и ценовата преоценка.

Тази група в аналитичното представяне на платежния баланс включва също и Ползвани кредити от МВФ и статията Извънредно финансиране. Извънредното финансиране обхваща кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс, както и отсрочени/преструктурирани плащания и плащания на просрочия, произтичащи от проблеми с платежния баланс. В съответствие с методологията за отчитане на операциите по извънредното финансиране („Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), т. 454), платените главници по кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс се отразяват във Финансовата сметка в позицията Други инвестиции – Пасиви – Заеми – Държавно управление.

РЕАЛЕН СЕКТОР

БВП – производствен метод - национално ниво

Брутният вътрешен продукт, изчислен по производствения метод, характеризира крайния резултат от икономическата дейност и се измерва с добавената стойност, създадена при производството на стоки и услуги от единиците, резиденти на икономическата територия на страната. По производствения метод БВП по пазарни цени се изчислява като сума от брутната добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху

продуктите, неприпадаем данък върху добавената стойност и мита върху вноса.

БВП - Метод на доходите - национално ниво

Методът на доходите е съставна част от сметките за първично разпределение на доходите. Чрез метода се отразяват доходите като елементи на добавената стойност създадена в процеса на производство. Балансова позиция на метода на доходите е брутният оперираещ излишък/брутен смесен доход.

БВП - Разходи за крайно потребление - национално ниво

БВП по метода на крайното използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление (вкл. крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на нетърговските организации, обслужващи домакинствата, крайни разходи на правителството за индивидуално потребление), колективното потребление (крайните разходи на правителството за колективно потребление, които задоволяват потребностите на обществото като цяло), бруто образуване на основен капитал (направените инвестиции за дълготрайни активи), изменението на запасите и външнотърговското салдо на стоки и услуги (разликата между износа и вноса на стоки и услуги).

Наблюдение на бизнес тенденциите в промишлеността, строителството, търговията и услугите

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорийна скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

Наблюдение на потребителите

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0,5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

Инвестиционна активност в промишлеността

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията. Анкетиранието на мениджърите се провежда два пъти в годината - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната. Въз основа на данните, получени от октомвриското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната, както и прогнозните инвестиции през следващата спрямо инвестициите през текущата.

Индекси на промишленото производство, индекси на оборота в промишлеността

Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

Туризм

При наблюдението и разработката на данните за туризма Националният статистически институт (НСИ) е възприел дефинициите, препоръчани от Световната организация по туризъм и Методологическото ръководство на Евростат. Съгласно тези дефиниции международен турист е всеки посетител, пристигащ в друга страна, която не е страната на неговото постоянно местоживееие, поне за 24 часа, но за не повече от една година, и чиято основна цел не е извършване на дейност срещу заплащане.

Целите на посещение в дадена страна могат да бъдат:

- екскурзия, почивка или развлечения (посещения на културни или исторически забележителности, спортни мероприятия и др.);
- гостуване (при близки или познати);
- служебна цел (командировки, участие в конференции, конгреси и симпозиуми и др.);
- други (образование, лечение и др.).

Статистическите данни за пътуванията на българи в чужбина и посещенията на чужденци в България са получени на базата на месечна информация от Министерството на вътрешните работи (МВР) и извадково изследване на НСИ сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Данните за броя на пътуванията на граждани от Европейския съюз представляват оценки на базата на информация от МВР и летищните власти. Данните за влезлите в страната граждани на „трети страни“ са получени директно от МВР. Данните за целите на пътуванията са получени въз основа на регулярно провежданото от НСИ месечно извадково изследване сред преминаващите български и чужди граждани през граничните пунктове на страната.

Индекси на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизирани индекси на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година.

Индекси на цени на производител на вътрешния и на международния пазар в промишлеността

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произвеждани и продавани от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между brutните чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Brutните чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Brutните чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

Индекси на цените на производител в селското стопанство

Изследванията за цените в селското стопанство се провеждат в съответствие с основните изисквания за Методологията на Евростат за индексите на селскостопанските цени (Handbook for Agricultural Price Indices). По този начин се постига хармонизация в областта на статистиката на цените и индексите в селското стопанство с практиката в ЕС по отношение на:

- използваните дефиниции;
- механизмите за регистрация на цените;
- типа на изчисляваните индекси;
- периодичността при провеждане на наблюденията;
- използваните номенклатури;
- дефинирането на подбраните продукти чрез качествени, количествени, видови и други ценообразуващи характеристики.

Обект на наблюдение са цените на производител на произведените от земеделските стопанства растителни и животински продукти и селскостопански животни и на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство.

Цената на производител в селското стопанство е цената, която земеделското стопанство получава за продадените от него селскостопански продукти/живи животни. Тя се отчита на първия пазарен етап от движението на стоките - „цена от производителя за пазара”. Цената на производител не включва получените от стопанството субсидии върху селскостопанските продукти/животни, транспортните разходи и данъците. ДДС също се изключва при формирането на цената.

Изследването за цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство (Input I), се осъществява чрез провеждането на пет наблюдения, в рамките на които се наблюдават цените на:

- минералните торове;
- фуражите;
- продуктите за растителна защита;
- ветеринарномедицинските продукти;

- посевния и посадъчния материал.

Наблюдаваната цена е цената, която купувачът действително е платил за средствата за закупуването на стоките и услугите за текущо потребление. Тя включва данъците и таксите и изключва субсидиите (ако има такива) и приспадаемия ДДС.

Единици на наблюдение

Единиците за наблюдение в рамките на изследванията на селскостопанските цени са земеделските стопанства - юридически и физически лица, и селскостопанските и ветеринарните аптеки. За всяко от наблюденията се формира списък от респонденти, като през годините се поддържа стабилен брой регистрации на цени по продукти/категории животни и средства за производство.

Наблюденията са изчерпателни и включват всички единици над определен стойностен праг. Критерий за подбора е стойността на продажбите на селскостопански продукти/животни - за цените на производител в селското стопанство, и стойността на разходите за покупки на стоки и услуги за междинно потребление - за цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство. За осигуряване на представителност на цените освен поддържането на определен брой регистрации в отчетния период се осигурява обхват на поне 50 % от стойността на продажбите за всеки отделен продукт/категория животни или от стойността на покупките на стоки и услуги за междинно потребление за съответната година.

Източници на информация

Източник на информация са еднократни статистически формуляри за събиране на данни за качествените и количествените характеристики на селскостопанските продукти/категории животни и стоки и услуги за текущо потребление и тримесечни въпросници за цените на производител на селскостопанските продукти/живите животни и за цените на стоките и услугите за текущо потребление в селското стопанство.

С еднократните въпросници се осигурява информация за изграждането на номенклатура на наблюденията. Актуализация на номенклатурите се извършва периодично - обикновено в годините, завършващи на 0 и на 5, при смяна на базата на Евростат.

С тримесечните въпросници се осигурява регулярно информация за цените на включените в номенклатурите на наблюденията селскостопански продукти/категории животни и стоки и услуги за текущо потребление в селското стопанство.

Изчисляване на средни цени

В рамките на тримесечните изследвания се изчисляват средни месечни и тримесечни цени. Месечните цени се изчисляват като средни аритметични стойности от всички регистрирани цени. Тримесечните цени се изчисляват като средни аритметични стойности от месечните.

Изчисляване на индекси

Изчисляването на ценовите индекси се извършва по формулата на Ласпер. Този тип индекс има постоянна теглова структура, като базисният период за теглата и цените е един и същ. Като тегла за изчисляването на индексите на цените на производител в селското стопанство се използват стойностите на продажбите на селскостопанска продукция, а за индексите на цените на стоките и услугите за текущо потребление, използвани в селското стопанство - стойностите на покупките на междинно потребление. Теглата се изчисляват в рамките на сателитните икономически сметки за селското стопанство.

Индексите се изчисляват при три бази: предходна година, съответно тримесечие на предходната година и година, завършваща на 0 или 5 (база на Евростат).

За изчисляването на общия индекс на стоките и услугите за текущо потребление (Input 1) освен индексите, изчислени за всяка от петте групи продукти, се използват и индекси на стоки и услуги, наблюдавани в рамките на наблюдението на потребителските цени.

Използвани класификации

За изчисляването на индексите на цените на производител в селското стопанство е използвана Националната класификация на продукцията в селското, горското и рибното стопанство в България (ПРОДАГРО). Класификацията ПРОДАГРО се използва като база за разпад на продуктите за наблюдение съгласно техните качествени и количествени характеристики. За наблюденията на цените на стоките и услугите за текущо потребление се използват собствени класификации, изградени в рамките на еднократните проучвания за съставяне на списък с представителните продукти. За изчисляване и предоставяне на Евростат на хармонизирани индекси на цените в селското стопанство се използва класификацията PRAG (класификация на селскостопанските цени в базата данни на Евростат New CRONOS).

Отчитане на влиянието на качеството върху цените на селскостопанските продукти

За да бъдат елиминирани различията в цените, свързани с измененията в качеството, вида, количеството и опаковките, подобрите продукти са дефинирани чрез качествени, количествени, видови и други характеристики, които оказват влияние върху изменението на цените. Когато даден конкретен продукт отпада от изследването, той се заменя с нов, с близки характеристики на отпадналия от изследването. Новият продукт също трябва да бъде представителен.

Изчисляване на индекси на стоките и услугите с инвестиционно предназначение, използвани в селското стопанство (Input II)

Изчисляването на ценови индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение в селското стопанство също се извършва по формулата на Ласпер, като използваните тегла са стойностите на направените от земеделските стопанства покупки на стоки и услуги с инвестиционно предназначение, изчислени в рамките на сателитните икономически сметки за селското стопанство. За изчисляването на общия индекс на стоките и услугите с инвестиционно предназначение се използва информация от изследвания, провеждани от НСИ в областта на статистиката на потребителските цени, външната търговия и краткосрочната бизнес статистика.

На базата на изчислените индекси на стоките и услугите за текущо потребление и на стоките и услугите с инвестиционно предназначение се изчислява общ индекс на цените на средствата за производство в селското стопанство (Total Input).

ПАРИЧНИ АГРЕГАТИ

Вътрешен кредит – обединява кредита за консолидирания сектор държавно управление и за неправителствения сектор. Кредитът за консолидирания сектор държавно управление обхваща нетните вземания от централното държавно управление и брунтните вземания от местното държавно управление и социално-осигурителните фондове. Кредитът за неправителствения сектор включва брунтните вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД.

Широки пари (парично предлагане) – състоят се от пасиви с паричен характер на банките към резидентния сектор с изключение на тези към централното държавно управление и банковия сектор (сектори, притежаващи пари). Инструментите в паричните агрегати са групирани по степен на ликвидност и са представени по валута и по сектори. Използват се следните парични агрегати: М1, М2 и М3. Агрегат М1, известен като тесни пари, включва най-бързо ликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън банките и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута). Квазипарите и паричният агрегат М1 съставят паричния агрегат М2. Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. спестовни депозити) до 3 месеца. Най-ниско ликвидните финансови инструменти са репосделките и издадените дългови ценни книжа до 2 години. Те са в левове и чуждестранна валута и заедно с паричния агрегат М2 формират най-широкия паричен агрегат М3, който е известен като парично предлагане (широки пари).

Дългосрочни пасиви на парично-финансовите институции – дългосрочните финансови пасиви включват пасивите на парично-финансовите институции с матуритет над 2 години или период на предизвестие над 3 месеца, както и капитала и резервите. Капитал и резерви включва основния капитал на банковата система; резервите и финансовия резултат.

Паричното предлагане се основава на мултиплицирането на паричната база (пари извън банките и банковите резерви) от търговските банки. За неговото определяне се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричната база (резервните пари) се състои от парите извън банките и средствата на търговските банки (банковите резерви). Последните включват депозитите на търговските банки в БНБ и парите в касите им. Депозитите на търговските банки обхващат задължителните минимални резерви и свръхрезервите (овърнайт и депозити с договорен матуритет). Динамиката на резервите зависи от размера на задължителните резерви (които са фиксирана част от депозитите) и от свръхрезервите. Размерът на задължителните резерви се определя от УС на БНБ и е единственият инструмент на паричната политика на централната банка в условията на паричен съвет. Равнището на свръхрезервите отразява ликвидното състояние на търговските банки и склонността им към по-голяма сигурност.

Механизъм на паричното предлагане

Паричното предлагане (М3) може да се представя като произведение на паричната база и променливата паричен мултипликатор.

Паричен мултипликатор – характеризира степента на мултипликационния ефект от дейността на търговските банки. Измерва се чрез съотношенията на широки пари (М3) или на отделните агрегати (М1 и М2) към резервните пари. Парич-

ният мултипликатор е функция на съотношението пари извън банките / депозити и на банковите резерви към депозитите, известни като фактори за определяне на паричното предлагане. Съотношението между парите извън банките и депозитите зависи преди всичко от поведението на широката публика, а съотношението между банковите резерви и депозитите е резултат от поведението на търговските банки.

Източници на резервните пари

При стабилен паричен мултипликатор чрез въздействие върху източниците на резервните пари може да се повлияе върху общото предлагане на пари.

Чуждестранни активи (нето) – те отразяват увеличението/намалението на валутния резерв на страната. В условията на паричния съвет изменението на валутните резерви, когато е за сметка на депозитите на правителството, не влияе пряко върху паричната база и автоматично се стерилизира.

Вземания от централното държавно управление (нето) – нетната позиция се получава в резултат от нетиране на активите на централното държавно управление (салдата по левови заеми, отпуснати преди юни 1997 по силата на тогава действащия Закон за БНБ, и по валутните заеми съгласно чл. 45 на Закона за БНБ) с неговите пасиви.

Вземания от търговските банки – в баланса се отчитат салда по разрешени преди юни 1997 кредити и непогасените лихви по тях. Останали позиции (нето) включват неклаифицирани към някоя от останалите позиции активи и пасиви.

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Индекс SOFIX: Базисна дата: 20 октомври 2000; Базисна стойност: 100. SOFIX е индекс, базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флоута на всяка от тях. Индексът се състои от 15-те емисии акции, отговарящи на общите изисквания при избор на емисии, които са с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута. Емисия, включена в изчислението на SOFIX, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 40 000 000 (четиредесет милиона) BGN и фрий-флоут не е по-малък от 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията, или пазарна стойност на фрий-флоута не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; броят акционери, притежатели на емисията, да не е по-малък от 500 (петстотин); 3) реализираният оборот през последната една да не е по-малък от 2 000 000 (два милиона) BGN; 4) броят на сключените сделки през последната една да не е по-малък от 750 (седемстотин и петдесет). * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на SOFIX се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто.

Индекс BG REIT: Базисна дата: 03 септември 2007; Базисна стойност: 100

BG REIT е индекс, базиран на пазарната капитализация, коригирана с фрий-флоута и се състои от 7-те емисии обикновени акции на дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти или земя с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута и най-висока медианна стойност на седмичния оборот за последните 6 месеца. Двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания при избор на емисии, емисия, включена в изчисляването на BG REIT, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 5 000 000 (пет милиона) BGN; 3) фрий-флоутът да е равен на поне 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията; * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на BG REIT се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто;

Индекс BG 40: Базисна дата: 01 февруари 2005; Базисна стойност: 100

BG 40 е индекс, базиран на изменението на цената на емисиите и се състои от 40-те емисии обикновени акции на дружествата с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот за последните 6 месеца, като двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания емисия, включена в изчисляването на BG 40, трябва да отговаря и на следното допълнително условие: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата не по-малко от

3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема датата ѝ на първа котировка; 2) При повече от три компании от една икономическа група, отговарящи на допълнителното условие по-горе, до класацията се допускат само трите емисии на компании от дадена икономическа група с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот. Ако в резултат на класирането се окаже, че две или повече емисии на компании от дадена икономическа група заемат едно и също място в него, приоритет при включването имат тези с по-голям брой сделки за последните 6 месеца.

Индекс BG TR30 : Базисна дата: 03 Септември 2007; Базисна стойност: 1000

BG TR30 е индекс, базиран на промяната на цените на обикновените акции, включени в него, като всяка една от участващите емисии е с равно тегло. Емисиите, включени в изчисляването на BG TR30, трябва да отговарят на следните условия: 1) да имат пазарна капитализация, не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; 2) фрий-флоутът (общият брой акции в акционери, притежаващи не повече от 5 (пет) на сто от гласовете в общото събрание на емитента), да е равен на поне 10 (десет) на сто от размера на емисията; 3) броя акции от емисията да е не по-малък от 250 000 (двеста и петдесет хиляди) акции. Всички емисии, които отговарят на горепосочените условия се класират по следните критерии, имащи еднаква тежест: 1) Пазарна капитализация; 2) Брой сделки за последните шест месеца; 3) Оборот за последните шест месеца; 4) Фрий-флоут.

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като KBC, НСИ, МФ, БНБ, ОИСР, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степенята, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и KBC не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.